

The HKU logo is positioned in the top right corner of the cover. It consists of the letters 'HKU' in a bold, white, sans-serif font. The background of the cover is a dark blue diagonal band that runs from the top left towards the bottom right. This band is overlaid with several thick, parallel diagonal lines in shades of blue and red. The overall design is modern and geometric.

FINANCIËEL JAARVERSLAG

2022

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Bestuursverslag	
1.1. Visie en besturing	4
1.1.1. Inleiding	4
1.1.2. Het aanbod van HKU	4
1.1.3. Strategisch beleid	5
1.1.4. Maatschappelijke ontwikkelingen en impact	5
1.2. Bestuur, toezicht en medezeggenschap	7
1.2.1. Samenstelling CvB en RvT	7
1.2.2. Bestuurlijke structuur	7
1.2.3. Sociale veiligheid en inclusie	8
1.2.4. Verslag Raad van Toezicht	9
1.2.5. Verslag van de Centrale Medezeggenschapsraad	11
1.3. Onderwijs	13
1.3.1. Onderwijsprofiel en ontwikkelingen	13
1.3.2. Onderwijsambities en prestaties	14
1.3.3. Kwaliteitszorg onderwijs	18
1.3.4. Kwaliteitsafspraken	20
Bijlage: CMR reflectie kwaliteitsafspraken	26
1.4. Onderzoek	29
1.4.1. Strategie en visie	29
1.4.2. Doelstellingen en thema's	30
1.4.3. Kwaliteitszorg onderzoek	32
1.4.4. Inkomsten onderzoek	33
1.4.5. Ontwikkeling langs de bestedingsdoelen	33
1.5. Organisatie en bedrijfsvoering	38
1.5.1. Ontwikkeling van de organisatie	38
1.5.2. Medewerkers	39
1.5.3. Huisvesting	40
1.5.4. ICT-ontwikkelingen	41
1.6. Financiën & continuïteit	43
1.6.1. Resultaat 2022	43
1.6.2. Planning & Control cyclus	44
1.6.3. Risicomanagement	44
1.6.4. Continuïteitsparagraaf en meerjarenraming	46
1.6.5. Regeling Beleggen en Belenen	51
1.6.6. Notitie Helderheid	51
1.7. Coronaparagraaf	53
1.7.1. Beschrijving impact COVID-19 en coronamaatregelen op de instelling	53
1.7.2. Plan besteding corona-enveloppe (incl. eventuele bijstelling, realisatie en vooruitblik)	55
1.7.2.1. Procesmatige aanpak	55
1.7.2.2. Inhoudelijke aanpak	55
1.8. Coronaparagraaf	58

2. Jaarrekening	59
2.1. Jaarrekening	59
2.2. Staat van baten en lasten 2022	60
2.3. Kasstroomoverzicht	61
2.4. Waarderingsgrondslagen	62
2.5. Toelichting balans	67
2.6. Baten	77
2.7. Lasten	81
2.8. Financiële baten en lasten	85
3. Overige gegevens	90
3.1. Statutaire regeling van de winstbestemming	90
3.2. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	91

Bijlagen

- A. Organisatiestructuur**
- B. Opleiding en afstudeerrichtingen per school**
- C. Nevenfunctie RvT en CvB
Verantwoording bestuurskosten**
- D. Kengetallen studenten
Tabel aanmeldingen en instroom

Inschrijvingen per 1 oktober naar bekostiging
Uitstroom per categorie (BSA, diploma, staker)**
- E. Kengetallen internationale mobiliteit
Tabel mobiliteit per school
Tabel mobiliteit per activiteit
Tabel aantal buitenlandse studenten**
- F. Profileringsfonds en beurzen
Tabel ondersteuning studenten: uitkeringen
Tabel niet EER-talentbeurzen
Tabel Holland Scholarchip
Tabel aantal studenten Medezeggenschap**
- G. Loket Rechtsbescherming
Overzicht klachten per school/locatie
Tabel ingediende beroepschriften**
- H. Kengetallen personeel
Tabel totaal fte en personen
Tabel aantal en fte per organisatieonderdeel**
- I. Overzicht fellows**
- J. Overzicht prijzen en toelichting**

Voorwoord

Beste lezers,

Voor u ligt het jaarverslag 2022 van HKU. Er is door velen aan bijgedragen en laat het brede palet zien aan activiteiten van onze medewerkers, studenten en samenwerkingspartners. Het proces van totstandkoming van dit verslag is daarmee typerend voor waar HKU voor staat en hoe zij zich wil door ontwikkelen. De inzet en het samenspel van al onze medewerkers voor en achter de schermen, de impulsen, prikkeling en samenwerking met het werkveld, kennispartners en alumni en natuurlijk onze studenten. Veelstemmig vanuit een krachtige organisatie die steeds in beweging blijft en tegelijkertijd voldoende stabiliteit ontwikkelt om vanuit bedrijfsmatige rust en helderheid de goede dingen goed te doen.

Met ons kunstonderwijs en praktijkgericht onderzoek de beste voorbereiding creëren van de student op een loopbaan als professioneel maker met impact op mens en samenleving.

Staatssecretaris Gunay Uslu schetst in de Huizingalezing 2022 de terughoudendheid waarmee we in Nederland "de kunsten onze liefde onthouden die haar toekomst". Kunst en cultuur maken immers onze samenleving, zo betoogt ze. De tegenhanger van liefde is niet haat, maar onverschilligheid en onbegrip. Het is en blijft geweldig talentvolle kunstenaars op te leiden die niet onverschillig zijn: integendeel!

Dit jaarverslag is lang, enorm interessant en op onderdelen taai. Dat lange moet: we willen verantwoording afleggen over alles wat we doen. Dat taai ook; het is aan de verschillende lezersgroepen welke onderdelen zij taai vinden. Dat interessante vervult ons met trots en maakt de opgave de beweging die we maken met ons kunstonderwijs en kunstonderzoek door te zetten des te relevanter. Omdat kunst en cultuur ertoe doen, onze medewerkers en studenten ertoe doen en dat wij dat samen extern en intern doen en vormgeven!

College van Bestuur,
Heleen Jumelet en Edwin Jacobs

1. Bestuursverslag

1.1. Visie en besturing

1.1.1. Inleiding

In 2021 heeft HKU een midterm-onderzoek afgerond. De centrale vragen van de midterm waren: Zijn we op het goede pad met betrekking tot onze voornemens? Doen we dat goed en dragen de voornemens voldoende en actueel bij aan de kwaliteit waar HKU voor wil staan? Dit heeft geresulteerd in een richtinggevend document voor de periode tot het nieuwe instellingsplan: 'HKU als veelzijdige community (2021)'; een drietal transitieprogramma's (2021 – 2022-23) en een nieuw profiel (2021). Uit de midterm bleek dat het instellingsplan (2019-2024) op een aantal punten een sterk fundament bood. Creatieve technologie, ondernemerschap en flexibilisering van ons onderwijs hebben we sindsdien doorontwikkeld en geconcretiseerd, met als resultaat een groei van de impact op grotere groepen medewerkers, docenten en schools.

HKU als lerende organisatie was een andere pijler van het instellingsplan. Dit is in het jaar 2022 geconcretiseerd. In de genoemde transitieprogramma's is het samen leren, veranderen, borgen en innoveren omgezet in een nieuwe, meer wendbare en op het primaire proces gerichte structuur. Ook zijn we aan de slag gegaan met een vereenvoudiging van ingewikkelde processen. Vaak in combinatie met een meer integrale aanpak die niet alleen dubbele handelingen voorkomt, maar ook tot betere resultaten leidt. Tevens zijn we gestart met een leiderschapsprogramma om de gewenste veranderingen te ondersteunen.

De samenhang en wederzijdse meerwaarde tussen en van innovatie, onderzoek en onderwijs bleek op onderdelen versnipperd en had nadere uitwerking en focus nodig. Kunstvakonderwijs en kunstonderzoek vormen de kern en de bedoeling van HKU, altijd in de context van werkveld en samenleving. Dat vraagt ruimte voor professionals, intensivering van en focus op de betekenis van kunst en cultuuronderwijs en -onderzoek voor de grote transities in de samenleving en groei van structurele samenwerking met het werkveld en andere kennisinstituten. Onze studenten zijn getalenteerde makers in een snel veranderende samenleving waarin identiteitsvorming, veerkracht, samenwerking en betekenisgeving van groot belang zijn. Ons kunstonderwijs richt zich daarop: vanuit artistieke kwaliteit als maker betekenis geven met jouw kunst in de kunst- en cultuursector en andere sectoren, vaak multidisciplinair. Dit vormt in combinatie met een nieuw vastgestelde ambitie de opmaat naar een nieuw Instellingsplan 2024-2029. Werken aan een eigen identiteit betekent dat we gegrond werken aan verheldering en versterking van onze profilering, een proces met toegesneden acties dat in 2022 is ingezet.

Als uitgangspunten voor sturing en acties is in de midterm een nieuwe ambitie geformuleerd:

Met ons kunstonderwijs en praktijkgericht onderzoek creëren wij de beste voorbereiding van de student op een loopbaan als professioneel maker met impact op mens en samenleving.

Het studentperspectief en onderwijs en onderzoek staan centraal en dat doen we inclusief en veilig. Om effectief vorm te geven aan deze ambitie, sturen, besluiten, overleggen we en maken we keuzes langs de lat van onze organisatieprincipes ALLEN: Ambitie, Lef, Logica, Eenvoud en Nabij.

1.1.2. Het aanbod van HKU

Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (HKU) is met 4.400 studenten de grootste hogeschool voor de kunsten in Nederland en daarmee tevens een van de grootste op kunst, cultuur en creatieve industrie gerichte kennisinstituten van Europa. HKU bestaat omdat kunst en het maken van kunst nieuwe perspectieven biedt, inspireert tot prikkelende interacties en daarmee vorm en betekenis geeft aan de samenleving en de uitdagingen waar zij voor staat.

De voorbereiding van onze studenten om met hun makerschap impact te hebben op mens en samenleving in combinatie met het vinden van relevant en duurzaam werk staan centraal in alle keuzes die HKU

maakt. Dat betekent dat alle resultaten en (lange termijn) doelen zich daar uiteindelijk op richten. We willen een op de toekomstgerichte balans tussen artistieke kwaliteit en toepasbaarheid met heldere accenten in de rijke meerstemmigheid van onze opleidingen. En we zetten de lijn van focus en massa op onze toepassingen en doorwerking in de samenleving voort met onze lichtpunten: de kunst van Zorg & Welzijn; van duurzaamheid & circulariteit en van identiteit & inclusie.

HKU stelt makerschap centraal: met up-to-date creatieve technologie. Werkplaatsen, studio's en (werkveld)labs vormen het hart van onderwijs en in toenemende mate onderzoek. HKU staat voor de ontwikkeling van makerschap van hoog artistiek niveau. Met ons kunstonderwijs en praktijkgericht onderzoek creëren wij de beste voorbereiding van de student op een loopbaan als professioneel maker met impact op mens en samenleving.

HKU biedt een breed aanbod aan associate degrees, bachelors en masters, verdeeld over zeven locaties en negen schools: HKU Beeldende Kunst, HKU Design, HKU Media, HKU Muziek en Technologie, HKU Games en Interactie, HKU Theater, HKU Utrechts Conservatorium, HKU Kunst en Economie en HKU Creative Transformation. De lectoraten en onderzoekseenheden werken nauw samen met het onderwijs, zijn actueel en state-of-the-art. HKU heeft 948 medewerkers in dienst en zet jaarlijks evenzoveel gastdocenten in voor haar onderwijs.

1.1.3. Strategisch beleid

Het HKU Instellingsplan 2019-2024 'Nieuwe Verbindingen, Nieuwe Toepassingen' verwoordt onze ambities en geeft richting aan het strategisch beleid. In het instellingsplan zijn zes thema's benoemd waarlangs we ons beleid verder vormgeven. Het instellingsplan van de HKU is te vinden op de website van de HKU: <https://www.hku.nl/over-hku/beleid-kwaliteit/instellingsplan-2019-2024>. De thema's uit het huidige Instellingsplan zijn doorlopend in ons onderwijs en onderzoek aan de orde.

Aan de hand van de gehouden midterm review is HKU in transitie op weg naar een nieuw Instellingsplan 2024-2029. Het proces hiervoor wordt in 2023 opgestart.

Vanuit de strategische ambitie staat HKU 'midden in de samenleving'. We geven hieraan richting en focus met drie 'lichtpunten', waarbij de impact op mens en samenleving centraal staat. Een lichtpunt is een HKU-breed maatschappelijk thema waar we ons met elkaar langere tijd aan willen verbinden, vanuit de overtuiging dat kunst nieuwe perspectieven biedt. De lichtpunten zijn in 2021 benoemd en in 2022 verder uitgebouwd in inhoud en in versterkte communicatie. De drie lichtpunten zijn:

- **De Kunst van Zorg en Welzijn**
HKU wil vanuit een kunstenaarsperspectief en ontwerpde aanpak een betekenisvolle bijdrage leveren aan transformatie van het huidige zorgsysteem. Hiervoor werken we samen met partners uit de kunst en het zorg/sociaal domein.
- **De Kunst van Identiteit en Inclusie**
HKU werkt doelbewust aan het verder vergroten en versterken van diversiteit en inclusie binnen de organisatie. De pijlers van de Code Diversiteit & Inclusie zijn vertaald naar het onderwijsprogramma, studenten, personeel en partners.
- **De Kunst van Duurzaamheid & Circulariteit**
HKU vindt het belangrijk aandacht te besteden aan duurzaamheid en het versterken van circulariteit in zowel de bedrijfsvoering als in de onderwijsprogramma's en het voortzetten van activiteiten op het gebied van Creatieve Technologie.

1.1.4. Maatschappelijke ontwikkelingen en impact

Voor HKU is een veilige studie- en werkomgeving belangrijk. In maart 2022 heeft HKU een geactualiseerde Gedragscode vastgesteld met instemming van de Centrale Medezeggenschapsraad. In de Gedragscode is vastgelegd wat we van elkaar verwachten, welk gedrag gewenst en ongewenst is en wat studenten of medewerkers kunnen doen wanneer ze grensoverschrijdend gedrag ervaren of te maken krijgen met een

integriteitsschending. Deze gedragscode geldt voor alle medewerkers van HKU, voor personen die in opdracht van HKU werkzaam zijn of activiteiten ontplooiën en voor alle studenten van HKU. In opvolging van de Gedragscode zijn in 2022 trainingen aangeboden die voor alle medewerkers verplicht zijn. Deze trainingen lopen door tot in 2023.

HKU heeft het manifest van Amnesty International 'Lets talk about yes' over seksueel geweld getekend in aanwezigheid van de Centrale Medezeggenschapsraad. Aansluitend vond een inspiratiecollege van Amnesty plaats.

In 2022 kon het collegejaar – na de twee jaren waarin dit vanwege de coronamaatregelen niet mogelijk was – weer geheel fysiek worden geopend. In TivoliVredenburg werd de opening feestelijk gevierd met indrukwekkend studentenwerk en optredens van studenten en alumni. Met gasten van binnen en buiten HKU werd gesproken over de waarde van kunst en kunstonderwijs voor de grote transities op het vlak van welzijn, identiteit en circulariteit. Aan de meest bijzondere afstudeerwerken werden de HKU Awards en de gemeenteprijs Utrecht uitgereikt.

Naar aanleiding van de oorlog in Oekraïne had HKU in 2022 speciale aandacht voor studenten uit Oekraïne en Rusland en voor onderwijs aan vluchteling studenten uit de Oekraïne. HKU heeft in 2022 een Taskforce Oekraïne - samengesteld uit verschillende onderdelen in de organisatie - in het leven geroepen die met Sturingsprincipes een heldere richting gaven op de terreinen onderwijs, voorzieningen, communicatie, en internationalisering. De kaders, binnen de context van de Vereniging Hogescholen, waren: goed zorgen voor de studenten en medewerkers uit deze landen die al bij HKU studeren of werken, vluchtelingstudenten aanschuifonderwijs aanbieden. HKU heeft daarbij de context gevolgd van de Vereniging Hogescholen. De Taskforce kon in juni inactief worden en was standby indien nodig.

In nasleep van de oorlog stegen de energietarieven. HKU heeft op de locaties de verwarming lager gezet (op 19 graden) vanuit kostenbeheersing en duurzaamheidsoverwegingen.

1.2. Bestuur, toezicht en medezeggenschap

Het bestuur van HKU is ingericht conform de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek en volgt de Branchecode Governance Hogescholen. Het College van Bestuur is belast met het besturen van HKU en is daarvoor verantwoording verschuldigd aan de Raad van Toezicht. Bij de bezoldiging van de leden van de Raad van Toezicht en het College van Bestuur volgt HKU de wettelijke normen. De hoogte van de bezoldigingen is opgenomen in het financiële gedeelte van dit jaarverslag. Zoals ook in voorgaande jaren was er in 2022 bij de besluitvorming geen sprake van tegenstrijdige belangen van het College van Bestuur en de Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht HKU houdt toezicht op de algemene gang van zaken. Ook bewaakt zij de "good governance" (goed bestuur) binnen HKU. De Raad van Toezicht van HKU komt een paar keer per jaar samen met het College van Bestuur. Ook gaan zij twee keer per jaar in gesprek met de Centrale Medezeggenschapsraad.

1.2.1. Samenstelling CvB en RvT

College van Bestuur

Het College van Bestuur had in 2022 de volgende samenstelling:

- Roelof Bleker, voorzitter vanaf 1 september 2018 tot 1 februari 2022
- Heleen Jumelet, vicevoorzitter vanaf 1 november 2019 en voorzitter vanaf 1 februari 2022
- Max Merkx, interim lid College van Bestuur van 1 februari 2022 tot 1 september 2022
- Edwin Jacobs, lid College van Bestuur vanaf 1 september 2022

Het college is gezamenlijk eindverantwoordelijk voor de formulering en realisatie van de strategie en het beleid van de organisatie, de kwaliteit van het onderwijs en onderzoek, de bedrijfsvoering, de financiële resultaten en het creëren van een verbindende kwaliteitscultuur. Bij HKU is sprake van collegiaal bestuur waarin beide bestuurders gelijkwaardig zijn en onderling rollen, aandachtsgebieden en werkzaamheden verdelen.

Het College heeft een portefeuilleverdeling opgesteld waarbij de aandachtsgebieden en organisatieonderdelen zijn verdeeld onder de leden van het College. Gezamenlijk werkt het CvB aan integraliteit en kwaliteit van bestuur en uitvoering. Het leggen van de verbinding tussen de diverse eenheden van HKU en HKU met de samenleving, neemt voor het CvB een belangrijke plek in de besturing in.

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht had in 2022 de volgende samenstelling:

- Joop Daalmeijer (MA), voorzitter (lid vanaf 1 november 2018)
- Mathieu Weggeman (prof.dr.ir.), plaatsvervangend voorzitter (lid vanaf 14 juni 2016)
- Laïla Abid (lid vanaf 1 september 2020)
- Arriën Molema (lid vanaf 1 september 2021, benoemd op voordracht van de Centrale Medezeggenschapsraad)
- Gert-Jan van der Vossen (mr., RC) (lid vanaf 14 juni 2016)
- Ena Voûte (prof.ir.) (lid vanaf 1 november 2018)

De RvT HKU hanteert een vastgesteld toetsingskader dat de leidraad vormt voor haar eigen handelen. De (leden van de) Raad van Toezicht zijn binnen dit kader onafhankelijk. De Raad van Toezicht had in 2022 drie commissies: een Auditcommissie, een Remuneratiecommissie en een commissie Onderwijs en Onderzoek.

1.2.2. Bestuurlijke structuur

De organisatie van HKU bestond in 2022 uit negen *schools*, drie lectoraten, een eenheid werkplaatsen en een ondersteunende organisatie. We verbinden ons onderwijs via regionale, nationale en internationale netwerken en partners aan steeds meer hybride wordende beroepscontexten. De komende jaren willen we

dit netwerk verder versterken door learning communities te vormen die onderwijs, onderzoek en praktijk (alumni, werkveld, et cetera) met elkaar verbinden en ruimte bieden voor crossovers.

In de besturingsfilosofie van HKU gaat het om verantwoordelijkheid krijgen en nemen in alle lagen in de organisatie. Alle medewerkers doen dit op basis van hun professionaliteit: als docent, als onderzoeker, als ondersteuner, als manager of als bestuurder. Bestuurlijke besluitvorming ligt vanzelfsprekend op het niveau van het CvB. In 2022 zijn de bestuurlijke organisatieprincipes geherdefinieerd: Ambitie, Lef, Logica, Eenvoud, Nabij (zie verder hoofdstuk 1.5).

HKU streeft naar een goed onderwijsbestuur. De principes zijn vastgelegd in de Branchecode goed bestuur van de Vereniging Hogescholen en vormen het uitgangspunt van de HKU-reglementen en regelingen:

- Bestuurs- en beheersreglement Stichting Hogeschool voor de Kunsten Utrecht
- HKU Reglement ter voorkoming en bestrijding van ongewenste omgangsvormen
- Gedragscode HKU
- Klokkenluidersregeling

Centrale Medezeggenschapsraad

HKU wil een lerende hogeschool zijn, een leergemeenschap waarin medewerkers en studenten met elkaar in gesprek gaan, van elkaar leren, elkaar inspireren, met elkaar samenwerken en zich zo voortdurend verder ontwikkelen. HKU hecht waarde aan actieve participatie van studenten. HKU heeft één Centrale Medezeggenschapsraad (CMR) met student- en medewerkersvertegenwoordiging van alle onderdelen van HKU.

Opleidingscommissies

De positie van de Opleidingscommissie (OC) en daarbij behorende taken zijn in 2017 versterkt, zo ook de wettelijk uitvoerende taken die de OC heeft. De OC's zijn zich steeds meer bewust van hun positie in de organisatie en zijn hier ook over in gesprek met hun schooldirecteur en het CvB. Ze weten steeds beter wat hun rechten zijn en hoe ze deze kunnen gebruiken. Hoe ze hier vervolgens concreet invulling aan geven is wisselend per OC, maar adviezen en instemming gaan altijd schriftelijk.

De OC-voorzitters van HKU hebben onderling regelmatig contact met elkaar. Zo is er twee keer per jaar een gesprek met het CvB. In deze gesprekken hoort het College waar OC's zich zorgen over maken en welke thema's besproken worden in de vergaderingen. Denk daarbij aan beleidsthema's als flexibilisering van het onderwijs en studentenwelzijn. Waar het passend is ondersteunt en informeert het CvB de OC-voorzitters.

Loket Rechtsbescherming

HKU heeft de rechtsbescherming van studenten ingericht conform de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek. Het Bestuursbureau functioneert als centraal loket voor alle klachten, bezwaren en beroepen. Beroepen over onderwijsinhoudelijke geschillen worden geheel behandeld door een onafhankelijk College van Beroep voor de Examens. Daarnaast heeft HKU een interne Geschillenregeling voor bezwaren over niet-onderwijsinhoudelijke besluiten van organen van HKU en kent HKU een Klachtenregeling Ongewenst Gedrag. Algemene klachten worden op zorgvuldige wijze behandeld onder toezicht van het College van Bestuur. HKU heeft in 2012 een klokkenluidersregeling vastgesteld conform de Branchecode Governance Hogescholen.

1.2.3. Sociale veiligheid en inclusie

Sociale veiligheid

HKU staat voor een hogeschoolcultuur waarin professionele gedragsnormen gelden. In zo'n hogeschoolcultuur zijn (seksuele) intimidatie, agressie, geweld of pesten ontoelaatbaar. Studenten of medewerkers die te maken hebben met ongewenst gedrag kunnen dat melden bij de tutor of leidinggevende. HKU heeft vier vertrouwenspersonen die aanspreekpunt zijn voor iedereen die in zijn of haar studie of werksituatie te maken heeft (gehad) met ongewenst gedrag. Studenten kunnen zich ook wenden tot de studentendecanen, die zo nodig kunnen doorverwijzen. Vertrouwenspersonen en

studentendecanen hebben een geheimhoudingsplicht. HKU is ook aangesloten bij Mores.online, het meldpunt voor ongewenste omgangsvormen in de Nederlandse culturele en creatieve sector.

Gedragcode HKU

HKU wil een veilige omgeving bieden, waarin studenten en medewerkers respectvol met elkaar omgaan en kunnen leren en werken in een prettige en productieve studie- en werksfeer. Professionele gedragsnormen zijn daarbij cruciaal. Om dit meer handen en voeten te geven en in aansluiting op het gezamenlijk statement van de KUU-sector, is er een Gedragcode HKU opgesteld. De Gedragcode maakt onderdeel uit van het beleid van HKU op het gebied van sociale veiligheid.

In opvolging van de Gedragcode worden trainingen sociale veiligheid aangeboden die voor iedere medewerker verplicht zijn. Online werken en leren heeft in de afgelopen jaren een enorme boost gekregen vanwege de coronacrisis. Daarom heeft HKU ook een Gedragcode online leren en werken voor studenten en docenten.

Ombudsman personeel, vertrouwenspersonen en studentendecanen

Meldingen over ongewenst gedrag neemt HKU serieus. De drempel om te melden willen we zo laag mogelijk houden. Het team vertrouwenspersonen is daarom uitgebreid naar vier, waarbij specifiek is gelet op een zo breed en divers mogelijke samenstelling van het team.

De vertrouwenspersonen, de ombudsman en studentendecanen binnen HKU stemmen hun werkzaamheden goed af. Er is periodiek overleg met het College van Bestuur en betrokkenen worden voortdurend verder geschoold. De jaarverslagen van de vertrouwenspersonen en de ombudsman zijn verwerkt in het Sociaal Jaarverslag van HKU.

Diversiteit & Inclusie

HKU wil open en toegankelijk zijn. Wij geven graag de ruimte aan studenten en medewerkers met diverse achtergronden, denkwijzen, culturen, genderidentiteiten, religies, nationaliteiten, beperkingen en ambities. We willen gelijke kansen creëren en dat vergt een open en lerende houding van ons allemaal.

HKU heeft een Gender Equality Plan opgesteld. HKU voldoet hiermee aan de verplichting van de Europese Commissie die institutionele gendergelijkheidsplannen verplicht stelt met ingang van 2022 voor financiering vanuit Horizon Europe, het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie. Deze voorwaarde is onderdeel van de plannen die de Europese Commissie heeft opgesteld om gendergelijkheid actief te bevorderen (Gender Equality Strategy 2020-2025; Gender Equality in the European Research Area).

Om als HKU samen stappen te kunnen zetten op het gebied van Diversiteit & Inclusie is er een Learning Community Diversiteit & Inclusie opgericht. De community-leden zijn aanspreekpunt voor studenten, medewerkers en directie rondom diversiteit en inclusie in de schools en locaties. Zowel vanuit de learning community Diversiteit & Inclusie, HKU-brede studentencommunities en interne en externe samenwerkingen zijn er in het verslagjaar verschillende nieuwe initiatieven genomen om HKU meer duurzaam inclusief te laten zijn voor studenten en medewerkers.

1.2.4. Verslag Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft in 2022 goedkeuring verleend aan:

- Het algemeen jaarverslag HKU 2021.
- Het financieel jaarverslag HKU 2021 (in aanwezigheid van de externe accountant).
- Décharge aan de leden van het College van Bestuur voor het gevoerde beleid over 2021.
- De begroting HKU kalenderjaar 2023.
- De indeling van HKU conform de regeling bezoldiging topfunctionarissen OC&W.
- De overschrijding van de begroting 2022 van circa € 4,2 mln. als gevolg van de noodzakelijke vervanging van de sprinklerinstallatie in het gebouw Oudenoord.
- Vaststelling van het profiel lid en voorzitter CvB.
- Benoeming van Edwin Jacobs als lid van het CvB per 1 september 2022 voor een benoemingsperiode van vier jaar.

- Benoeming van Heleen Jumelet als voorzitter ad interim van het College van Bestuur per 1 februari 2022.
- Benoeming van Heleen Jumelet als voorzitter van het College van Bestuur per 1 september 2022.
- Goedkeuring van het gewijzigde Treasurystatuut en bijbehorende Procuratieschema.
- Goedkeuring van het gewijzigde Bestuurs- en beheersreglement. Naar aanleiding van dit reglement worden twee tekstuele wijzigingen in het reglement van de Raad van Toezicht verwerkt en goedgekeurd.
- De herbenoeming van Gert-Jan van der Vossen als lid van de Raad van Toezicht voor een periode van één jaar met ingang van 13 juni 2022.
- De herbenoeming van Mathieu Weggeman als lid van de Raad van Toezicht voor een periode van twee jaar met ingang van 13 juni 2022.
- De herbenoeming van Joop Daalmeijer als voorzitter van de Raad van Toezicht voor een periode van maximaal één jaar met ingang van 1 november 2022.

De Raad van Toezicht heeft in 2022 onder andere de volgende onderwerpen besproken:

- Het beleid en de algemene gang van zaken binnen (de schools van) HKU, aan de hand van de bestuurdersbrieven van het College van Bestuur die bij iedere vergadering zijn geagendeerd.
- De Kwaliteitsafspraken en de voortgang binnen de plannen waren een terugkerend thema binnen de vergaderingen. Bij de voortgang in de Digitale Leer- en Werkomgeving is in een themasessie uitgebreid stilgestaan.
- De RvT heeft kennisgenomen van de portefeuillevverdeling tussen de leden van het CvB, dat een helder overzicht biedt aan de organisaties.
- Internationalisering van HKU.
- Het programma Organisatie en Cultuur en de stand van zaken met de plannen van aanpak, voortvloeiend uit de in 2021 afgeronde midterm review van het Instellingsplan.
- Herpositionering van de afdelingen Communicatie en Events tot een nieuwe dienst HR en Communicatie.
- Sociale veiligheid.
- Huisvesting van HKU en catering.
- De Nationale Studenten Enquête.

De Raad van Toezicht heeft in 2022 vijfmaal vergaderd met het College van Bestuur. Daarnaast heeft de voorzitter van de Raad van Toezicht regelmatig tussentijds overleg gevoerd met het College van Bestuur, waaronder steeds in een voorbereidend overleg voorafgaande aan de vergaderingen van Raad met het College. De Raad van Toezicht heeft tweemaal vergaderd met de Centrale Medezeggenschapsraad (CMR). Op verzoek van de CMR is in 2022 net als in 2021 ook informeel overleg geweest tussen een delegatie van de Raad en van de CMR. Om het eigen functioneren en dat van het College van Bestuur te bespreken, vergaderde de Raad van Toezicht in 2022 zoals gebruikelijk ook eenmaal buiten aanwezigheid van het College van Bestuur.

De Raad van Toezicht hanteert een vastgesteld toetsingskader dat de leidraad vormt voor haar eigen handelen. De (leden van de) Raad van Toezicht zijn binnen dit kader onafhankelijk.

De Raad van Toezicht had in 2022 net als in voorgaande jaren drie commissies: een Auditcommissie, een Remuneratiecommissie en een commissie Onderwijs en Onderzoek.

De Auditcommissie heeft in 2022 tweemaal vergaderd met het College van Bestuur en de directeur Financiën, Kwaliteit en Control. In deze vergaderingen kwamen onder andere aan de orde het financieel jaarverslag van 2021, de kosten voor de sprinklerinstallatie, de begroting voor het studiejaar 2022-23, de managementletter 2022 en de begroting voor 2023. De managementletter werd uitgebreid en naar tevredenheid besproken met het CvB en de controlerend accountant.

De Remuneratiecommissie heeft samen met de voorzitter van het College van Bestuur (CvB), Heleen Jumelet, en de voorzitter van de Centrale Medezeggenschapsraad (CMR) overleg gevoerd over de wervingsprocedure voor een interim-bestuurslid en die in gang gezet. Voorts heeft de Raad van Toezicht

(RvT) het profiel opgesteld met een positief advies van de CMR en is de werving gestart voor een lid van het College van Bestuur, resulterend in het aantreden van Edwin Jacobs per 1 september 2022. De remuneratiecommissie heeft aan het einde van kalenderjaar 2022 met enkele directeuren en met de voorzitter van de CMR gesprekken gevoerd ter voorbereiding van de functioneringsgesprekken met de leden van het CvB.

De commissie Onderwijs en Onderzoek heeft in 2022 twee vergaderingen gehouden met het College van Bestuur. Daarbij waren directeuren en lectoren van HKU aanwezig. Daarbij is uitgebreid gesproken over de flexibilisering van het onderwijs, over minoren en over de associate degree-opleidingen. Daarnaast is ingezoomd op het praktijkgericht onderzoek bij HKU aan de hand van voorbeelden over de invloed van de lectoraten op het onderwijs bij HKU.

De leden van de Raad van Toezicht zijn ook betrokken bij de HKU brede evenementen. Zo was de voltallige Raad van Toezicht aanwezig bij de feestelijke opening van het collegejaar, dat dit jaar weer geheel fysiek kon plaatsvinden.

1.2.5. Verslag van de Centrale Medezeggenschapsraad

De CMR heeft in 2022 ingestemd op de volgende onderwerpen:

- Begroting op hoofdlijnen/kaderbrief 2022-2023
- Werkrooster 2023
- Regeling Reiskostenvergoeding woon-werkverkeer
- Verstrekken Diensttijdgegevens
- Addendum OER (eerstejaars geen BSA)
- Gedragscode
- Gezondheidsbeleid Curatief
- Gezondheidsbeleid Preventief
- Bestuurs- en beheersreglement
- Regeling Sportvoorziening
- Regeling gedeeltelijk doorbetaald Ouderschapsverlof
- Regeling Partnerverlof

De CMR heeft in 2022 gevraagd en ongevraagd geadviseerd over de volgende onderwerpen:

- Kaderbrief 2022-2023
- Begroting 2022-2023
- Plan van aanpak kwaliteitsmiddelen Flexibel Onderwijs (Kwaliteitsafspraken Flexibel onderwijs)
- Instellingscollegegeld 2023-2024
- Kalenderjaarbegroting 2023
- Plan van aanpak en advies StuW 2022-2024 (Kwaliteitsafspraken Studentwelzijn)
- Werving studentleden voor het College van Beroep voor de Examens HKU (CBE)
- Samenvoegen afdelingen Communicatie, Events en HRM
- Gezondheidsbeleid curatief
- Werkrooster 2024
- Gezondheidsbeleid Preventief

Naast de jaarlijks terugkerende onderwerpen (waaronder de Begroting en de Kaderbrief 2022-2023, de Onderwijs- en Examenregeling en de kwaliteitsafspraken), waren de gevolgen van Covid-19 ook in 2022 nog steeds een thema dat door de verschillende onderwerpen heen speelde. De in 2020 ontwikkelde werkwijze waarmee overleggen ook online doorgang konden vinden, is in 2022 gecontinueerd op die momenten dat er sprake was van een door de overheid afgegeven thuiswerkadvies en/of HKU enkel toegankelijk was voor praktijkonderwijs en examens. In 2022 betrof dit het eerste kwartaal.

Daarnaast stond 2022 voor de CMR in het teken van bestuurlijke wissels en verdere uitvoering van de in 2021 gestarte herinrichting van de organisatie en de transitie.

Met het vertrek van Roelof Bleker als voorzitter van het college van bestuur per 1 februari 2022 werd de continuïteit en kwaliteit van het gesprek tussen de CMR en het CvB direct geborgd met Heleen Jumelet als voorzitter en interim-bestuurslid Max Merx.

De CMR was nauw betrokken bij de wervings- en selectieprocedure voor een nieuwe bestuurder. Zo heeft de CMR aan de Raad van Toezicht advies uitgebracht op de Profielen Voorzitter en Lid CvB en de te doorlopen procedures. Tevens hebben een studentlid en een lid uit de medewerkersgeleding zitting genomen in de selectiecommissie voor de nieuwe bestuurder. Uiteindelijk heeft de CMR in september kennisgemaakt met Edwin Jacobs als nieuw lid van het CvB.

De CMR ervaart het overleg en de samenwerking met het College van Bestuur als constructief en prettig, waarbij zij waardering heeft voor de wijze waarop de Raad veelal ook in voorbereidende fase van beleids- en besluitvorming wordt betrokken, gehoord en geïnformeerd. De CMR wordt van relevante informatie voorzien en wordt betrokken bij het opstellen van HKU overkoepelend beleid.

In haar ambitie om de CMR mee te nemen in de voortgang van het Programma Organisatie en Cultuur (de uitvoering/resultaten van de reorganisatie) heeft het CvB ter informatie het plan van aanpak (dat gebruikt wordt om de voortgang/resultaten van de reorganisatie te toetsen) gedeeld met de CMR. De CMR betreurt wel dat zij niet om advies is gevraagd voorafgaande aan het besluit tot het samenvoegen van de afdelingen Communicatie, Events en HRM.

De CMR heeft voor de beoordeling van de HKU Gedragscode advies ingewonnen bij een advocaat gespecialiseerd in integriteit in arbeidsrelaties. De CMR heeft ingestemd met een, naar aanleiding van haar eerdere advies, aangepaste versie van de Gedragscode HKU. Aan het advies van de CMR om bij de implementatie van de gedragscode onder andere gebruik te gaan maken van zogenaamde 'dilemma-trainingen' is gehoor gegeven; alle medewerkers wordt in 2023 een training aangeboden. Tevens is er op advies van de CMR een stappenplan 'hoe te handelen' opgesteld.

De CMR is positief over het feit dat het verzuimbeleid zoals dat reeds gehanteerd werd in praktijk nu ook schriftelijk is vastgelegd en verwacht dat dit zal bijdragen aan het verminderen van eventuele onduidelijkheden bij medewerkers en leidinggevenden. Ook over het preventieve gezondheidsbeleid is de CMR positief. De CMR heeft geadviseerd om bepaalde processen te koppelen aan een concreet tijdspad en op deze manier een concretiseringslag te maken. Ook dient er meer aandacht te zijn voor de Regeling Duurzame Inzetbaarheid die onderdeel uitmaakt van het preventieve gezondheidsbeleid. Voor bepaalde groepen medewerkers blijkt het nog steeds onmogelijk om de DI-uren op te maken/in te zetten. Verder adviseert de CMR om het perspectief op doorgroeimogelijkheden bij HKU op te nemen in het preventieve gezondheidsbeleid.

Wat betreft de monitoring van de kwaliteitsafspraken heeft de CMR voor twee kwaliteitsafspraken in 2022 een plan van aanpak, dan wel jaarplan ontvangen waarmee de CMR in de gelegenheid is gesteld om advies uit te brengen op de voortgang en inrichting van de kwaliteitsafspraken. De bijlage van hoofdstuk 3.4 Kwaliteitsafspraken gaat verder in op de rol van de CMR en biedt reflectie op de uitvoering van de kwaliteitsafspraken in 2022.

Daarnaast is de CMR in 2022 betrokken bij het bestuur- en beheersreglement en diverse arbeidsvoorwaardelijke regelingen zoals de Regeling Reiskostenvergoeding woon-werkverkeer, Regeling Sportvoorziening, Regeling gedeeltelijk doorbetaald Ouderschapsverlof en de Regeling Partnerverlof.

De CMR heeft geïnvesteerd in haar eigen professionalisering middels de inhuur van inhoudsdeskundigen (onder andere op het gebied van persoonlijk leiderschap, teamontwikkeling, interactie en gedragscodes) en 'informeel' leren vond plaats binnen de commissies en de plenaire overleggen.

1.3. Onderwijs

1.3.1. Onderwijsprofiel en ontwikkelingen

Onderwijsprofiel

HKU profileert zich met hoger onderwijs in de kunsten aan talentvolle studenten die vanuit de kunsten innovatieve toepassingen ontwikkelen voor maatschappelijke uitdagingen, variërend van een eigen beeldende of muzische praktijk tot leiders in de kunst- en cultuursector. HKU-studenten en afgestudeerden zetten hun talent niet alleen in binnen het culturele werkveld of de creatieve industrie. Ook op diverse maatschappelijke gebieden dragen afgestudeerden van HKU met hun creatieve en kunstzinnige denk- en werkwijzen bij aan vernieuwingen. Denk bijvoorbeeld aan zorg, welzijn, onderwijs en ontwikkelingssamenwerking.

HKU leidt zelfstandige en zelfbewuste kunstenaars op voor een diverse, multidisciplinaire en discipline-overstijgende beroepspraktijk, waarin zij als professionals hun artistiek-creatieve rol optimaal vervullen met artistiek hoogstaand werk en conceptueel vermogen, en daarmee een rol van betekenis spelen in de maatschappij. HKU biedt daartoe een inspirerende maakomgeving met hoogwaardig uitgeruste maakplekken, praktijkgericht onderzoek en begeleiding door ervaren kunstenaars en ontwerpers, wetenschappers en docenten werkzaam in de kunsten en cultuursector.

De opleidingen van HKU creëren een divers, open en veilig klimaat waarin ieders artistieke en ontwerpende vermogens ontwikkeld kunnen worden, met extra aandacht voor de actualiteit in beroepspraktijken, transitie in de samenleving, een leven lang leren en creatieve technologie. Vanuit deze houding werkt HKU doorlopend aan de kwaliteit van haar onderwijsportfolio en het onderwijs in de kunsten zelf. De portfolio-ontwikkeling richt zich op een leeromgeving dat primair op aansluit bij behoeften, vragen en talenten van studenten, en draagt bij aan aansluiting op -, en de ontwikkeling van het werkveld en aan de samenleving.

Onderwijsaanbod

HKU biedt hoger kunstvakonderwijs in alle kunstdisciplines behalve dans. In Nederland is zij daarmee de kunsthogeschool met het meest uitgebreide aanbod, inclusief bachelors in drie kunstdisciplines, masterlerarenopleidingen en een bachelor in het economisch bereik. Vanuit de strategische ambitie van HKU om met ons kunstonderwijs en praktijkgericht onderzoek de beste voorbereiding van de student op een loopbaan als professioneel maker met impact op mens en samenleving te creëren, is het onderwijsaanbod geconcentreerd rond intensieve begeleiding. Deze begeleiding geven we zowel klassikaal als individueel en kan daarnaast projectmatig of via programma's zijn ingericht. Studenten staan diverse leeromgevingen ter beschikking, waarbij de werkplaatsen en studio's een sleutelrol vervullen. Gedurende de studie werken studenten ook samen met uiteenlopende partners; lokaal, regionaal, nationaal en internationaal. Dit vereist een visie op een continue ontwikkeling van het portfolio als basis met plek voor verdieping, talentontwikkeling, excellentie, oefening en experiment. 2022 bood in lijn hiermee verschillende interessante ontwikkelingen in het onderwijsaanbod.

AD-, Bachelor-, Master en minorenportfolio

HKU ambieert een AD-portfolio van 5 tot 6 afstudeerrichtingen in 3 verschillende croho's per september 2024. Deze ambitie richt zich op het ontwikkelen van aanbod van onderwijs in de kunsten als extra brug voor afgestudeerden met een mbo-opleiding en professionals met werkervaring. Flexibele studiepaden geven daaraan vorm. De bestaande twee richtingen binnen de AD Vormgeving herontwikkelen zich stapsgewijs en vormen de inzet op het aanvragen van nieuwe AD's.

In het bachelor-portfolio vallen sinds juli 2022 de twee schools HKU Creative Transformation en HKU Kunst & Economie onder aansturing van één directeur, en wordt inhoudelijk ingezet op hoe de verschillende opleidingen elkaar samen inhoudelijk kunnen versterken en complementaire kwaliteiten kunnen worden benut.

Voorafgaand aan deze opgave is de afstudeerrichting Design for Change and Innovation (kortweg DCI) van HKU Creative Transformation gewijzigd van sector. Sinds 2018 was DCI-onderdeel van Creative Media and Games Technologies (croho 30036). Vanaf september 2023 starten de nieuwe studenten bij deze

opleiding binnen Vormgeving (croho 39111). Hiertoe is besloten na een evaluatie waaruit bleek dat de opleiding beter past bij het competentieprofiel van Vormgeving.

Er zijn minimale wijzigingen in het master-portfolio van HKU, met 7 masterafstudeerrichtingen verdeeld over 5 opleidingen. Afgelopen jaar is gewerkt aan betere positionering van deze opleidingen. De gemeenschappelijke kenmerken van het masteronderwijs binnen HKU zijn gezamenlijk in kaart gebracht en zullen leiden tot een position paper. Een concrete uitkomst van deze gesprekken vormen de masteroverstijgende peer-to-peer ontmoetingen tussen studenten onderling.

De master Crossover Creativity heeft in 2022 naast een voltijdvariant ook een deeltijdvariant. De praktijk laat zien dat de opleiding interessant is voor mid-career professionals. De master Crossover Creativity vraagt om een zeker intellectueel- en ervaringsniveau van creativiteit, verbeeldingskracht en ontwerpdenken. Binnen een grote mate van vrijheid binnen het curriculum leidt dit niveau tot een artistiek discours dat stakeholders, professionals en medestudenten aanspreekt en in een breed werkveld goed tot zijn recht komt. Daarom de overweging om september 2023 geen voltijdstudenten meer aan te nemen.

Minorenportfolio

Het minorenportfolio is uitgebreid met drie nieuwe minoren, en betreft een uitbreiding in de *schools* HKU Media (Time Based Media en Reframe Media) en in HKU Creative Transformation (Creative Research for Change). De nieuwe minoren sluiten inhoudelijk aan bij het profiel van HKU en bieden HKU én externe studenten verruiming van de keuzemogelijkheden.

1.3.2. Onderwijsambities en prestaties

HKU heeft de afgelopen jaren stappen voorwaarts gezet om de ambities uit het instellingsplan te realiseren. De werkplaatsen zijn professionele maakplekken waardoor de focus op makerschap in het onderwijs steeds concreter vorm en inhoud krijgt. Dit stimuleert de onderzoekende houding, diepgang in maken, innovatie en individuele gedrevenheid om te kunnen komen tot een mix in experimenteren en oefenen en ambachtelijke vaardigheden, van keramiek tot technologie in gaming, muziek en acteren, in alle educatieve overdrachtvormen. Juist deze onderwijsaspecten verbindt en verweeft HKU met het actuele werkveld, diverse culturele en maatschappelijke instellingen en een waaier aan kenniscentra in en om de stad Utrecht, landelijk en internationaal.

Door te leren in en met het werkveld, gesteund door praktijkgericht onderwijsrelevant onderzoek en voortdurende professionalisering in het creatieve domein, geeft HKU de H van hoger en de BO van beroepsonderwijs maximaal vorm. In dit hoofdstuk zoomen we in op de ontwikkelingen rondom flexibilisering, leven lang ontwikkelen en de derde cyclus in onderwijs in de kunsten.

Flexstuderen

Landelijk vindt het experiment Flexstuderen plaats, het betalen per studiepunt voor studenten die niet het hele onderwijsprogramma dat jaar volgen. In 2021 heeft HKU besloten om in 2022 te starten met een pilot flexstuderen. Onder bepaalde voorwaarden konden enkele doelgroepen deelnemen aan deze pilot: studenten met een functiebeperking of chronische ziekte, topsporters, mantelzorgers en studenten die zwangerschap, ouderschap of artistieke werkzaamheden combineren met studeren. Twaalf studenten van acht schools nemen in het collegejaar 2022-2023 deel aan deze pilot. De opzet, aanmelding en registratie is geëvalueerd en zal leiden tot een vervolg van de pilot voor collegejaar 2023-2024 met een aantal aanpassingen. Op 12 oktober 2020 heeft OCW met de VSNU en de VH, als vertegenwoordiger van alle hogescholen met een of meer lerarenopleidingen, het Bestuursakkoord flexibilisering lerarenopleidingen gesloten. HKU ontvangt een rijksbijdrage voor het uitvoeren van de ambities in dit akkoord. In 2022 heeft HKU € 36.546 ontvangen. Deze middelen worden vooral gebruikt voor ontwikkelingen bij de opleiding Docent Beeldende Kunst en Vormgeving, die de helft van het aantal studenten van alle HKU-docentopleidingen herbergt. De opleiding werkt aan de formulering en implementatie van leeruitkomsten in het voltijd en deeltijd curriculum. Op deze manier werkt de opleiding aan een sterkere verbinding tussen leren en werken en krijgen studenten meer flexibiliteit en met het (verkorte) deeltijdprogramma nieuwe doelgroepen bedienen.

Notitie Flexibel Onderwijs

Flexibilisering is een belangrijk thema binnen de onderwijsvisie van HKU: het bieden van keuzemogelijkheden aan studenten om het eigen studiep pad vorm te geven. Niet voor niets is flexibel onderwijs dan ook opgenomen in de Kwaliteitsafspraken als aandachtspunt waar extra op geïnvesteerd gaat worden (zie hoofdstuk 1.3.4. Kwaliteitsafspraken).

Met de notitie Flexibel Onderwijs ondersteunen we het onderwijs bij het voeren van het gesprek rondom (visievorming op) flexibel onderwijs. De notitie geeft het belang en de verschillende dimensies en uitingsvormen van flexibel onderwijs weer, waarbij we streven naar gezamenlijke principes en afspraken. HKU-breed wordt er ingezet op ontwikkeling van een aantal uitingsvormen zoals minoren en seminars (zie hoofdstuk 1.3.4. Kwaliteitsafspraken).

Learning communities Flexibel Onderwijs

In 2022 zijn drie edities van de learning community Flexibel Onderwijs georganiseerd, waarin docenten en medewerkers van HKU samen kennis ontwikkelen over specifieke ontwerp vragen rondom flexibel onderwijs. HKU moedigt studenten aan hun eigen pad te kiezen en te leren, door op verschillende plekken rond te kijken en regelmatig van perspectief te wisselen. In de learning community werken HKU'ers alleen of in teams aan een ontwerp vraag waarin ze begeleid worden door facilitators. De volgende thema's kwamen in 2022 bij de learning communities aan bod: begeleiden en toetsen met leeruitkomsten, flexibele studiepaden, beroepsvoorbereiding, eigenaarschap bij studenten en de impact van flexibel onderwijs op de organisatie.

Leven Lang Ontwikkelen (LLO)

De zich snel ontwikkelende arbeidsmarkt en nieuwe beroepspraktijken vragen om nieuwe onderwijsvormen waarin leren en werken dicht bij elkaar komen. Met de ontwikkeling van Leven Lang Leren, een van de vijfjarige strategische programma's uit het Instellingsplan 2019-2024, wil HKU samen met de creatieve werkvelden LLO-aanbod ontwikkelen passend bij de behoeften van (creatieve) professionals. In wisselend samengestelde werkvelden, zelfstandigen en ondernemers, gespecialiseerde bedrijven en de culturele sector, is het bouwen van learning communities waarin professionals samen leren erg belangrijk. In 2022 slaan vier schools (HKU Creative Transformation, HKU Design, HKU Media, HKU Kunst en Economie) en de lectoraten de handen ineen om LLO-aanbod te ontwikkelen voor niveau 5 tot en met 7, wat kan bestaan uit bekostigd onderwijs (Ad- en masteropleidingen), maar ook uit onbekostigd aanbod.

Speciaal voor net afgestudeerde HKU-alumni bieden we HKU-X, een plek voor waardevolle bijdragen aan de professionalisering van beginnend kunstenaars. Binnen de HKU-X community ontmoeten kunstenaars van verschillende disciplines elkaar, leren ze van experts én van elkaar, en creëren ze netwerken. Ieder kalenderjaar vindt er een programma plaats waaraan 30 creatieve professionals deel kunnen nemen. De deelnemers volgen 9 workshopdagen rondom fondsenwerving, personal branding en doelgroepenstrategie.

HKU ontwikkelt ook aanbod met de creatieve beroepsonderwijsinstellingen van Utrecht – HKU, Nimeto en GLU – de alliantie Utrecht Creatieve Community (UCC). Het UCC wil een in co-creatie met de Utrechtse creatieve sector een duurzame LLO-aanpak ontwikkelen. We zetten daarbij in op creatieve zelfstandigen en flexwerkers, die tot nu toe niet goed bereikt worden met LLO-aanbod. Als een van de partners van Beroepsonderwijs Utrecht lanceerde HKU het platform Maakjestap.nl, een online gids voor loopbaanontwikkeling en scholing voor professionals.

HKU is penvoerder van het Europese project Cyanotypes, een samenwerking tussen 24 partners uit elf Europese landen in de Europese Unie. Dit project is gestart in 2022 en zoekt naar korte en lange termijn interventies om de kloof te dichten tussen de vaardigheden waar onderwijs nu op inzet, en de vaardigheden die nodig zijn, en die groei, innovatie en concurrentievermogen stimuleren.

Op weg naar een Derde Cyclus

In juni 2022 gaf minister Dijkgraaf het startsein voor de landelijke pilot UAS Professional Doctorate (PD) aan de hogescholen. Het Ministerie van OCW steunt deze bijzondere en belangrijke ontwikkeling in het hoger onderwijsstelsel, en geeft hieraan concreet een impuls met een deel van de extra middelen voor onderzoek aan de hogescholen voor de komende 10 jaar. De eerste kandidaten zullen starten in 2023.

HKU is in KUO-verband vanaf de start actief en in de voorhoede betrokken bij het PD programma voor het domein Kunst & Cultuur. Zowel bestuurlijk als beleidsmatig heeft HKU, in samenwerking met de VH, SIA en collega-hogescholen, een bijdrage geleverd aan de totstandkoming van het inhoudelijk kader en aan de randvoorwaarden die daarmee samenhangen. In het domein Kunst & Creatief is HKU één van de 15 deelnemende hogescholen. In het kader van de pilot kunnen tenminste twee kandidaten namens HKU deelnemen. Voor het cohort dat voorjaar 2023 zal starten heeft HKU één kandidaat voorgedragen.

Internationalisering en interculturele uitwisseling

HKU is een Nederlandse hogeschool in een internationale context en met een internationale oriëntatie. We beschouwen internationalisering als middel om interculturele, internationale en globale facetten in onze onderwijs- en onderzoeksactiviteiten in te brengen. Onze internationale bachelor- en masteropleidingen in muziek en beeldende kunsten worden door buitenlandse studenten hoog gewaardeerd. De ambities en plannen van HKU binnen het internationaal bereik komen samen binnen het internationaliseringskader 2022-2027, dat op dit moment vol in ontwikkeling is en vast te stellen in 2023. Online vormen van internationale samenwerking zijn volop actief. Zo kunnen we via internetverbinding met hulp van diverse platforms op afstand samenwerking zoeken met internationale kennisinstellingen, netwerken en samenwerkingspartners. Een mooi voorbeeld van zo'n samenwerking komt vanuit HKU Theater met drie internationale partners. In 2022 is er een subsidie toegekend om deze internationale samenwerking verder te ontwikkelen.

HKU is mede-initiatiefnemer van het nieuwe partnernetwerk UAx Platform. Met dit platform steunen vijf internationale kunstonderwijsinstellingen vijf kunstonderwijsinstellingen in Oekraïne. HKU levert zo een bijdrage aan uitwisseling van kennis en netwerken, en begeleiding van studenten.

Inclusief en toegankelijk

HKU staat open en is toegankelijk voor eenieder met uiteenlopende diversiteit aan achtergronden, denkwijzen, culturen, genderidentiteiten, religies, nationaliteiten, beperkingen en ambities. We werken daarom doelgericht aan behoud en de doorwerking van een diverse en inclusieve, sociaal veilige HKU, met hulp van een actieplan Diversiteit & Inclusie.

Er is een infrastructuur opgebouwd met een Werkgroep Diversiteit & Inclusie met vertegenwoordigers van alle *schools* van HKU. Deze werkgroep vormt ook de basis van de community Diversiteit & Inclusie. De leden van de Werkgroep zorgen ervoor dat zoveel mogelijk studenten en medewerkers die willen bijdragen aan de versterking van diversiteit en inclusie binnen HKU bijdragen. De HKU-brede *Learning Community D&I* is in 2022 uitgebreid met een bredere vertegenwoordiging vanuit de *schools*, StuW en werkplaatsen.

Een aantal projecten is van start gegaan met actieve deelname van studenten, waaronder de werkgroep *inclusief taal* die zich buigt over intern en extern inclusief taalgebruik in de communicatie van HKU. Eind 2022 vond ook de werving plaats voor de HKU-brede *Student Community of Practice*. Deze groep, bestaande uit interne en externe begeleiders en studenten, stelt het studentenperspectief centraal in het denken over en vormgeven aan inclusie aan HKU.

De pilot *ondersteunde taalsessies voor studenten* is in 2022 met succes afgerond. Meer dan 40 studenten schreven zich in voor de sessies en er wordt gewerkt aan een vervolg.

Er zijn HKU-brede programma's voor studenten en medewerkers gestart die, samen met de maatschappelijke agenda, het gesprek over D&I op HKU op gang brengen:

- Diversity Day actie vond plaats op alle HKU-locaties en een theatervoorstelling en Q&A voor Paarse Vrijdag.
- HKU heeft actief deelgenomen aan de werkgroepen van PACT - het overkoepelende D&I orgaan van de culturele sector in Utrecht. De handreiking "Inclusief partnerschap" is een van de uitkomsten van deze samenwerking.

In de *schools* is in 2022 meer aandacht gekomen voor D&I:

- Op *HKU Utrechts Conservatorium* hebben verschillende D&I-studenteninitiatieven zich verenigd binnen de studentenvereniging *Peninsula*.
- Bij *HKU Theater* is een bronnengids "Reis langs Verschillende Perspectieven 1" gepubliceerd en verzorgde S.U.N. verschillende sessies, onder meer over neurodiversiteit.
- *HKU Design* organiseerde het "Black Lives Matter" seminar, waaraan 48 studenten deelnamen, en bij *HKU Media* vond het seminar "The Blind Spot" plaats.

- Bij *HKU Muziek en Technologie* is vanuit een D&I-kerngroep de aanmelding en toelatingsprocedure onderzocht en er is een project gestart om de website inclusief te maken.
- *HKU Kunst en Economie* startte in 2022 met de oprichting van een D&I-samenwerkingsgroep om een onderzoek uit te voeren naar de stand van zaken van D&I binnen K&E.

Duurzaamheid & circulariteit

In 2022 hebben duurzaamheid en circulariteit op verschillende manieren aandacht gekregen om het bewustzijn rond deze thematiek te vergroten. Vanuit de eigen jaarplannen hebben diverse *schools* ingezet op onderwijsactiviteiten rondom duurzaamheid en circulariteit. Ook bij Creatieve Technologie krijgt het steeds meer aandacht in onderwijs en onderzoek. Dit werd zichtbaar door middel van diverse bijeenkomsten en presentaties, zowel intern tijdens bijvoorbeeld het Musework festival en de opening van het collegejaar, als extern tijdens onder andere de Dutch Design Week en de Floriade. Het meest in het oog springend was de presentatie 'Nature Talks' van studenten, alumni en docenten in De Fundatie. Al deze activiteiten laten zien dat de aandacht voor duurzaamheid en circulariteit groeiende is.

Werkplaatsen

De positionering en de aansturen van HKU-werkplaatsen stond centraal in één van de transitielijnen van HKU. Het uitgangspunt van deze transitielijn was het kunnen blijven garanderen van de brede toegankelijkheid van de werkplaatsen voor alle HKU-studenten. Daarnaast moest de organisatiestructuur voor de werkplaatsen breed gedragen zijn door de *schools*.

In de zomer van 2022 heeft het College van Bestuur, op basis van een gedragen voorstel, gekozen voor een structuur waarin de werkplaatsen als één afdeling binnen HKU worden gepositioneerd. Dit is op 1 september 2022 geëffectueerd. Naast de structuur (sturen: aansturing door directeur werkplaatsen) van de werkplaatsen was er binnen deze transitielijn aandacht voor het inrichten (verdelen van rollen en taken en het uitwerken van processen) en het positioneren van de werkplaatsen binnen HKU (inhoudelijke agenda gericht op verbinden met curricula, innovatie en professionalisering).

De belangrijkste behaalde doelen voor HKU-werkplaatsen zijn:

- Het inregelen van de organisatiestructuur met onder andere het aanstellen van twee werkplaatscoördinatoren. Zij zorgen voor de inhoudelijke verbinding met alle *schools* van HKU.
- Het realiseren van een gezamenlijk professionaliseringsplan gericht op de ontwikkeling van werkplaatsmedewerkers. Binnen het plan zijn onder andere een scholingstraject op het gebied van didactiek in werkplaatsen en trainingen op het gebied van sociale veiligheid/diversiteit en inclusie opgenomen.
- De online reserveringstool voor werkplaatsen is verder geoptimaliseerd en uitgebreid met relevante informatie/instructies per werkplaats en een cursusaanbod van werkplaatsen in de avonden.
- In bijna alle werkplaatsen zijn sensoren aangebracht die schadelijke stoffen meten.
- Alle werkplaatsmedewerkers hebben een bewustwordings- en scholingstraject over sociale veiligheid gevolgd.
- Er is een kennisuitwisselingsprogramma (themamiddagen) voor werkplaatsmedewerkers opgesteld.
- Op locatie IBB-laan is een Biolab gerealiseerd. Binnen deze werkomgeving kan gereguleerd worden gewerkt met micro-organismen.

Partners: Samenwerkingsverbanden en netwerkontwikkeling

HKU besteedt veel aandacht aan het verstevigen van bestaande samenwerkingsverbanden en het smeden van nieuwe. Naast bestuurlijke en institutionele samenwerkingsverbanden vervullen medewerkers van HKU allerlei externe functies en vertegenwoordigen ze HKU in tal van kennis-, culturele en maatschappelijke instellingen, organisaties en netwerken. Directies, leidinggevenden en lectoren onderhouden vanaf de 'werkvloer' van HKU externe contacten voor hun organisatieonderdeel.

- Bestuurlijk is HKU stevig vertegenwoordigd in landelijke koepel- en strategieplatforms, zoals sectorale adviescolleges en de bestuurscommissie van de Vereniging Hogescholen op het gebied van onderwijs en de PD Kunst & Creatief;
- HKU neemt onder andere deel aan beleidsfora en initiatieven van overheidsinstellingen als de SER, de Topsector Creatieve Industrie, ClickNL, SIA, Ministeries van OCW, Economische Zaken en Buitenlandse Zaken, de Provincie Utrecht en de Gemeente Utrecht. Ook participeert HKU in het

Netwerk Universities of Applied Sciences Nederland (UASNL) dat zich onder meer bezighoudt met de positionering van het hbo-onderzoek. HKU neemt tevens deel aan het netwerk voor docentopleidingen van hogescholen en universiteit (ULO). Binnen dat netwerk vindt afstemming plaats op actuele maatschappelijke en onderwijsthema's.

- Regionaal participeert HKU onder andere in de Economic Boards van Utrecht en Gooi en Vecht, Innovator, Hilversum Media Campus, netwerk Creatief Vermogen Utrecht en diverse stichtingen en lokale initiatieven. HKU zit ook aan bij diverse tafels van Utrechtse onderwijsinstellingen die onderlinge horizontale en verticale samenwerking als inzet hebben. Onderwijsinnovatie, technologie, social inclusion en het gezamenlijk aanpakken van het lerarentekort zijn de thema's waarop de Utrechtse instellingen elkaar vinden.
- Daarnaast participeert HKU bestuurlijk in het Overleg Beroepsonderwijs Utrecht. Dit is een samenwerking van de Utrechtse beroepsonderwijs-instellingen HU, HKU, Marnix Academie, ROC Midden Nederland, MBO Utrecht, MBO Amersfoort, Grafisch Lyceum Utrecht en Nimeto. Het netwerk wil een sterkere strategische gesprekspartner zijn voor regionale overheden en de beroepspraktijk. Het doel is verbetering van de aansluiting tussen de behoeften op de regionale arbeidsmarkt en de opleidingen. Gezamenlijk hebben we opgetrokken in maakjestap.nl als LLO-platform voor de regio.
- Zorg en Welzijn is voor HKU een belangrijk thema, het lidmaatschap van de Health Hub Utrecht zorgt er voor dat HKU vanuit het perspectief van de kunsten een bijdrage aan gezondheid en welzijn van Utrechters kan leveren.
- In de samenwerking *Creating Cultures of Care* zal HKU zich in een groep van negen lectoraten en 30 partners richten op het vraagstuk 'zorg dragen met en voor elkaar, hoe ziet dat eruit in de toekomst?' - vanuit een perspectief van de kunsten en de kracht van ontwerp. Het consortium ontving in december 2022 het nieuws dat @Nationaal Regieorgaan Praktijkgericht Onderzoek SIA *Creating Cultures of Care* de komende acht jaar ondersteunt met een SPRONG subsidie. De onderzoeksgroep gaat nieuwe werkwijzen, praktijken en scenario's ontwikkelen voor zorg- en samenleven.
- Eind 2021 heeft HKU besloten om deel te nemen aan het Centre for Arts & Science Education (CoE-CASE). Dit CoE is een samenwerking tussen initiatiefnemer AHK, HKU, Hogeschool iPABO, ROC Amsterdam, Codarts Rotterdam en de Hogeschool van Amsterdam en Avans Hogeschool - St Joost. HKU participeert vanuit het onderzoeksgebied Creatieve Maakprocessen en Leren voor een periode van 3 jaar. CASE biedt HKU inhoudelijk en thematisch een interessante propositie op onder andere het gebied van kunsteducatie, diversiteit en inclusie en technologie.
- HKU werkt uiteraard ook samen met diverse culturele organisaties en festivals, waaronder een aantal vaste partners zoals het Nederlands Film Festival, TivoliVredenburg, Centraal Museum, Stadsschouwburg Utrecht, Het Huis Utrecht, BAK (Basis voor Actuele Kunst), Instituut voor Beeld en Geluid in Hilversum, Bibliotheek Utrecht en festivals als Tweetakt, Spring en Betweter Festival.
- Internationaal is HKU actief vertegenwoordigd in diverse internationale netwerken en samenwerkingsverbanden, zoals ELIA, Cumulus, AEC, EARN, ENCATC, Utrecht Network en UAS4Europe.

1.3.3. Kwaliteitszorg onderwijs

Interne organisatie kwaliteitszorg

HKU heeft de verantwoordelijkheid voor kwaliteit en kwaliteitszorg decentraal belegd in het onderwijs en onderzoek. Elke opleiding van HKU werkt voortdurend aan kwaliteitsverbetering in samenwerking met studenten, diverse afdelingen binnen HKU én het werkveld:

- We voeren gesprekken met het werkveld, alumni en andere partijen in binnen- en buitenland.
- We organiseren evaluaties onder studenten en docenten.
- We houden de processen binnen schools die van belang zijn voor de onderwijs- en onderzoek ondersteuning scherp in de gaten en passen deze aan wanneer dat nodig is.
- We besteden veel aandacht aan de deskundigheid en bijdragen van docenten, lectoraten en ondersteunende medewerkers.

We houden onszelf continu tegen het licht en denken na over mogelijke verbeteringen. Zo ontstaat een continue cyclus van verbetering die alle facetten van de onderwijspraktijk beslaat. Elke school heeft een eigen kwaliteitszorgplan, toegespitst op de eigen onderwijspraktijk.

Daarnaast is er op centraal niveau een team Kwaliteit dat het HKU-kwaliteitssysteem versterkt. Dit team is in 2022 opgegaan in de staf Onderwijs, Onderzoek en Innovatie, kortweg OOI, en is meer in de breedte met de thema's kwaliteit en kwaliteitszorg aan de slag gegaan om zo het onderwijs en onderzoek verder te kunnen versterken. Vooruitlopend op het nieuwe HKU-kwaliteitsplan zijn de expertisegebieden onderwijsinnovatie, -ontwikkeling en kwaliteitszorg dichter bij elkaar en het onderwijs en onderzoek in meer samenhang gebracht.

In het licht van de toets kwaliteit zijn de regelingen rondom examens en examencommissies aangescherpt. Dat heeft geleid tot een besluit tot een maximum zittingstermijn voor leden van de examencommissie.

Accreditaties

Voor de bacheloropleidingen Theater en Docent Theater en voor de Master Interieurarchitectuur heeft HKU in 2022 het definitieve besluit over verlenging van de accreditatie door de NVAO ontvangen.

In 2022 is gewerkt aan de zelfevaluatie en visitaties van de opleidingen Muziek en Docent Muziek onder begeleiding van de afdeling Kwaliteitszorg. Beide gevisiteerde opleidingen zijn positief beoordeeld door een visitatiepanel van deskundige 'peers'. De definitieve besluiten zijn ontvangen in 2023.

Voor de zomer van 2022 is ook gestart met de voorbereidingen voor de visitaties van de Ad Design en de Master Kunsteducatie. Deze visitaties zullen plaatsvinden eind juni 2023.

Studenttevredenheid: NSE

Studenttevredenheid is een indicator voor het kwaliteitsniveau van HKU. De Nationale Studenten Enquête (NSE) geeft ons een aanvulling op de onderwijsvaluaties op alle aspecten van het onderwijs en de (landelijke) positie van de opleidingen van HKU. HKU heeft de afgelopen jaren veel werk gemaakt van het verhogen van de respons. Met een intensieve communicatiecampagne wordt aandacht gevraagd van studenten, teams en directeuren. Die extra inzet heeft ertoe geleid dat we in 2022 een respons hebben behaald van meer dan 40%. De respons in 2022 ligt daarmee ruim boven het landelijk gemiddelde van 36%.

De verschillen in scores voor HKU tussen 2021 en 2022 zijn zeer klein. Een thema dat hoog scoort is "betrokkenheid en contact". Op het thema 'aansluiting beroepspraktijk' blijft HKU achter. De score hierop is wel wat beter dan vorig jaar, maar minder ten opzichte van de landelijke score en ook ten opzichte van een aantal kunsthogescholen.

Er zijn grote verschillen in scores tussen opleidingen. Helaas zijn er ook een aantal opleidingen die naar onze interne maatstaven nog niet voldoende presteren. Er is een traject ingezet met alle schools om verbeterplannen te formuleren en de resultaten te verbeteren. De ambitie is om binnen vier jaar met alle opleidingen bovengemiddeld te scoren ten opzichte van vergelijkbare opleidingen.

In 2023 werken we door aan een positieve beweging voor het benutten en verbeteren van onze resultaten in de NSE. Hierbij zijn twee lijnen belangrijk: de wijze waarop we het narratief van onze opleidingen vertellen en de wijze waarop we werken aan verbetering van de kwaliteit(-ervaring).

Keuzegids

De NSE-resultaten zijn de belangrijkste bron voor de Keuzegids. Vijf bacheloropleidingen staan met elf afstudeerrichtingen van HKU als topopleiding in *Keuzegids 2023 hbo-bachelors* (publicatie najaar 2022): Creative Media and Game Technologies, Docent Theater, Docent Muziek, Docent Beeldende Kunst en Vormgeving en Kunst en Economie.

In april verscheen de Keuzegids hbo-masters 2022 (o.b.v. gegevens NSE 2021). De masterstudenten van HKU zijn vooral tevreden over hun docenten en de sfeer op de opleiding. In deze mastereditie wordt geen totaalscore per opleiding gegeven en ontbrak een ranking door een gewijzigde methodiek. In Elsevier Weekblad van 1 oktober 2022 staat een onderzoek naar de Beste studies 2022, die ook gebruikmaakt van de NSE-resultaten. Daarin heeft de Master Fine Art een Gouden medaille en Docent Theater een Zilveren medaille gekregen.

1.3.4. Kwaliteitsafspraken

Proces van kwaliteitsafspraken

Na een positief advies van NVAO heeft de Minister van OCW in november 2019 het plan Kwaliteitsafspraken HKU 2019-2024 goedgekeurd. In de totstandkoming van de afspraken hebben klassenvertegenwoordigers, CMR- en OC-leden meegedacht en input geleverd. De kwaliteitsafspraken zijn onlosmakelijk verbonden met het Instellingsplan HKU 2019-2024, zowel in de totstandkoming als in de uitwerking van de geformuleerde voornemens. De kwaliteitsafspraken zijn een addendum bij het HKU Instellingsplan 2019-2024.

Het College van Bestuur draagt er zorg voor dat de CMR op de hoogte blijft van, en betrokken blijft bij, de vorderingen per voornemen. De jaarlijkse planning van de besteding aan de kwaliteitsafspraken, op basis van de in de HKU Kwaliteitsafspraken opgenomen meerjarenbegroting, maakt onderdeel uit van de Kaderbrief waar de CMR-instemmingsrecht op heeft. De CMR rapporteert jaarlijks zelfstandig over de besteding van de studievoorschotmiddelen. Dit gebeurt in een bijlage bij het jaarverslag.

Stand van zaken per voornemen

In de kwaliteitsafspraken is vastgelegd welke keuzes HKU maakt voor de besteding van de studievoorschotmiddelen voor de periode 2019-2024. Op deze zes onderwerpen investeert HKU tot en met 2024 extra:

- Kleinschalig onderwijs
- Studentenwelzijn
- Flexibel onderwijs
- Digitale leer- en werkomgeving
- Werkplaatsen
- Cultuurparticipatie

Per voornemen is door het College van Bestuur een projectleider aangewezen om uitvoering te geven aan de voornemens zoals vastgelegd in het plan Kwaliteitsafspraken HKU 2019-2024. De projectleiders rapporteren aan CvB en CMR over de voortgang en stemmen af.

HKU ligt goed op koers wat betreft de kwaliteitsafspraken. In 2022 is de tussentijdse beoordeling van de verwezenlijking van het plan kwaliteitsafspraken uitgevoerd door de NVAO. Daarbij heeft de NVAO beoordeeld of de instellingen voldoende voortgang hebben geboekt met de verwezenlijking van hun voornemens, rekening houdend met de gepleegde inspanningen en de omgang met onvoorziene omstandigheden, en of de medezeggenschap en andere relevante belanghebbenden voldoende betrokken zijn gedurende de uitvoering van het plan. Voor die beoordeling heeft NVAO gebruik gemaakt van het jaarverslag 2021 en de reflectie van de medezeggenschap die daar was bijgevoegd. HKU is positief beoordeeld. De NVAO heeft geconcludeerd dat HKU voldoet aan de gestelde criteria uit het beoordelingsprotocol kwaliteitsafspraken en vermeldde daarbij dat het HKU-jaarverslag 2021 goed inzicht gaf in de voortgang van de voornemens.

Kleinschalig onderwijs

*“In 2024 hebben wij de uitbreiding van de formatie en de daardoor verbeterde student-docentratio ten behoeve van kleinschalig onderwijs bestendigd”
(bron: Kwaliteitsafspraken HKU 2019-2024)*

In 2022 is, volgens afspraak, de jaarlijkse beschikbaarstelling van 30 fte formatie in de onderwijsgevende eenheden (*schools*) gecontinueerd en is de verbeterde student-docentratio (meer dan) bestendigd.

Studentenwelzijn (StuW)

“In 2024 geeft HKU zichtbaar uitvoering aan geformuleerd beleid op het gebied van studentenwelzijn. HKU biedt studenten de noodzakelijke ondersteuning en begeleiding om redelijkerwijs succesvol een studie te kunnen starten, volgen en afronden. Studenten voelen zich op dit punt gehoord door HKU en ervaren van HKU hier een steun in de rug”. (bron: Kwaliteitsafspraken HKU 2019-2024)

De uitvoering van de kwaliteitsafspraken op het gebied van studentenwelzijn is belegd bij Team StuW. In StuW zijn studenten en medewerkers van diverse schools en diensten van HKU vertegenwoordigd. De CMR wordt betrokken bij de planvorming en activiteiten van StuW.

In het ‘Plan en advies StuW 2022-2024’ heeft StuW een lange-termijnagenda en een plan van aanpak uitgewerkt. Het plan van aanpak sluit nauw aan bij de in de kwaliteitsafspraken geformuleerde ambities van een inclusief studieklimaat, volledige en laagdrempelige informatievoorziening, een divers hulpaanbod en de bekwaamheid van iedereen die betrokken is bij de begeleiding van studenten. Bij de selectie van inspanningen streeft StuW continu naar een goede samenhang en verdeling over de vijf kernpijlers die – volgens wetenschappelijk onderzoek – benodigd zijn om duurzame impact op studentenwelzijn te realiseren (awareness, binding en veilig studieklimaat, preventie, professionalisering, hulpaanbod).

In 2022 is er wederom een *Good Week* georganiseerd (een welzijnsweek met onder andere workshops en activiteiten gericht op studentenwelzijn), en zijn de inzet van de HKU-coach en de ‘autisme ambassadeur’ gecontinueerd. Het structurele hulpaanbod van HKU is verder uitgebreid met een aantal trainingen en de HKU-coach heeft een uitbreiding op haar aanstelling gekregen. Dit hulpaanbod is permanent ingebed bij OSZ en met de informatie die StuW ophaalt kan HKU snel inspelen op de vraag die bij studenten leeft. StuW onderhoudt contact met de CMR en de OC’s om inzicht te blijven houden in wat er leeft qua welzijnsvraagstukken bij de verschillende schools. In 2022 is het advies van StuW om de NOA Studiethermometer in het onderwijs in te bedden als monitor voor studentenwelzijn door CvB overgenomen. De coördinatie hiervan ligt vanaf dit jaar bij OOI (kwaliteitszorg) en de verantwoordelijkheid van de uitvoering bij de schools.

De komende jaren zal StuW zich met name richten op een verdere inbedding en borging van de ontplooidde activiteiten in de organisatie van HKU. StuW zal blijven ophalen, aanjagen, ondersteunen, innoveren, het CvB en de schools blijven adviseren en de CMR blijven informeren. StuW blijft ook de landelijke ontwikkelingen en trends volgen.

Flexibel onderwijs

“In 2024 heeft HKU een uitdagend nieuw onderwijsconcept dat flexibel, persoonlijk en naar buiten gericht is, dat binnen learning communities ruimte biedt voor student en professional om zich inhoudelijk te onderscheiden, en dat adequaat ondersteund wordt.” (bron: Kwaliteitsafspraken HKU 2019-2024)

Flexibilisering is en blijft een belangrijk thema binnen de onderwijsvisie van HKU. In 2022 is uitvoering gegeven aan het ‘Jaarplan kwaliteitsmiddelen flexibel onderwijs’, met daarin actielijnen om tot de verdere realisatie te komen van de kwaliteitsafspraken rondom flexibel onderwijs. Er is gewerkt aan:

1. **Helder beleid en kaders omtrent flexibel onderwijs.**
In 2022 is het HKU-minorenbeleid aangescherpt, met daarin curriculum- en uitvoeringsafspraken en financiële kaders. Daarnaast is er een notitie geschreven over de impact van de wijziging wet WHW op het werken met leeruitkomsten binnen HKU.

2. *Stimulering en ondersteuning van schools bij flexibilisering van hun onderwijs door middel van kennisdeling, onderwijskundige ondersteuning en pilots.*
Met de middelen uit de kwaliteitsafspraken investeert HKU onder andere in de ontwikkeling van minoren. In 2022 is ter uitbreiding van het minorenportfolio geïnvesteerd in de ontwikkeling van drie nieuwe Media-minoren, en twee minoren op het gebied van Creative Transformation. Naast de minoren worden schools – via een pilotaanvraag – financieel gesteund en inhoudelijk geadviseerd bij andere vormen van flexibilisering van hun curricula richting het in de kwaliteitsafspraken geformuleerde onderwijsconcept. Afgelopen jaar is er geïnvesteerd in flexibiliseringstrajecten bij de schools HKU Media, HKU Beeldende Kunst en HKU Theater.
3. *Flex-studeren (betalen per studiepunten) als instellings-breed flexibiliseringsinstrument per collegejaar 2022-2023.*
HKU neemt deel aan het experiment Flex-studeren van OCW. In 2022 is gewerkt aan de implementatie van de pilot. In september 2022 is de pilot gestart met 12 studenten van acht schools. Van deze studenten behoren acht tot de doelgroep 'functiebeperking/chronische ziekte' en vier tot de doelgroep 'actief in het artistieke werkveld'. De opgestelde studieplannen variëren van 30 EC tot 46 EC.
4. *Verdere docentenprofessionalisering rondom flexibel onderwijs.*
De professionalisering van docenten en medewerkers op het gebied van flexibel onderwijs vond in 2022 met name plaats via de professionele learning community Flexibel Onderwijs. Daarnaast is er kennis gedeeld via artikelen, de HKU-portal, tijdens de HKU-training Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid en tijdens workshops op bijvoorbeeld de HKU-dag.
5. *Verbeterde informatievoorziening naar (aspirant-)studenten over flexibele studieroads en keuzemogelijkheden.*
In 2022 is de informatievoorziening naar (aspirant-)studenten over studieroads en keuzemogelijkheden verbeterd. De minorenvoorlichting voor interne en externe studenten is geprofessionaliseerd, zowel in content als vorm. Zo is er een online minorenmarkt georganiseerd waarin de minoren gepresenteerd werden aan potentiële studenten van binnen en buiten HKU.

Digitale leer- en werkomgeving (DLWO)

In 2024 is al het onderwijs van HKU adequaat ondersteund met een digitale leer- en werkomgeving, waarmee de studeerbaarheid, doceerbaarheid en organiseerbaarheid vergroot is." (bron: Kwaliteitsafspraken HKU 2019-2024)

Met het project DLWO werkt HKU aan een verbetering van de digitale leer- en werkomgeving met als doel het vergroten van de kwaliteit en studeerbaarheid, doceerbaarheid en organiseerbaarheid van het onderwijs. Het programma richt zich op het hele ecosysteem van applicaties, informatiebronnen en digitale diensten waarmee studenten en medewerkers leren en werken. In het programma DLWO wordt gewerkt aan de volgende uitgangspunten:

1. digitale ondersteuning die studenten in staat stelt gestructureerd te werken.
2. mogelijkheden voor studenten om over de grenzen van hun eigen opleiding te kijken en te werken.
3. de wens om alle HKU'ers een uniform, gepersonaliseerd communicatieportal te bieden waardoor ze zicht hebben op wat er te halen is.

Er is in de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in DLWO. Tegelijkertijd was 2022 een lastig jaar wat betreft het projectmanagement. Door uitval van medewerkers en personeelwisselingen is op bepaalde onderdelen vertraging opgelopen. Het project is in de loop van het jaar twee keer op een andere plaats binnen de organisatie ondergebracht en heeft verschillende (interim)projectleiders gekend. Eind 2022 is de balans opgemaakt om te bepalen wat de vervolgstappen zijn. Een nieuwe (externe) projectleider DLWO is in december gestart om alle tot nu behaalde resultaten samen te brengen en een projectplan te maken waarmee HKU de komende jaren aan de slag kan.

Er is een steeds beter beeld ontstaan van de huidige digitale leeromgeving en bestaande knelpunten. Er zijn duidelijke verschillen tussen schools in de wijze waarop het onderwijs – en de digitale ondersteuning

van het onderwijs – georganiseerd is. Dit heeft vooral te maken met de diversiteit aan opleidingen. Binnen alle *schools* zijn liaisons aangesteld die een brugfunctie vervullen tussen de *school*, de ondersteunende afdelingen en het programma DLWO. De liaisons stemmen onderwijspraktijken af op beschikbare tooling, en adviseren en implementeren binnen de *school*. Daarnaast optimaliseren zij de informatievoorziening hierover richting staf en studenten. In 2022 werden er maandelijks meet-ups (inhoudelijke bijeenkomsten) georganiseerd voor de liaisons waarin samenwerking en uitwisseling plaatsvond. In 2022 is binnen DLWO met name gewerkt aan de aanpak en tools per *school*, en aan vernieuwing van de online portalen.

Aanpak en tools per school

Het programma DLWO heeft een werkwijze opgesteld voor het gebruik van onderwijsondersteunende tools in het onderwijs van HKU. Doordat vooronderstellingen in het basisontwerp van educatieve tools niet altijd stroken met de specificiteit van het kunstonderwijs, vraagt dit om een aanpak waarbij in samenhang gekeken wordt naar de inrichting van de ICT-architectuur op HKU-niveau en naar de concrete praktijken op het niveau van de *schools*. In 2022 is de zogenaamde HKU-toolset vastgesteld. De HKU-toolset biedt een overzicht van onderwijsondersteunende tools die docenten en studenten veilig in het onderwijs kunnen gebruiken. De HKU-toolset is een dynamische toolset, omdat zowel het onderwijs als de markt van onderwijstools continue in beweging is. Het is daarom belangrijk dat er een goede regie op gevoerd wordt en dat de kwaliteit van de toolset en de aansluiting op het onderwijs bewaakt worden. Hiervoor is de architectuurgroep DLWO ingesteld. Vanuit het onderwijs - of vanuit andere organisatieonderdelen, zoals werkplaatsen - kunnen via de liaisons voorstellen ingediend worden voor het opnemen van tools in de HKU-toolset. In zo'n vernieuwingstraject zal altijd eerst een pilot worden uitgevoerd.

Onder leiding van de liaisons zijn binnen de *schools* keuzes gemaakt om te bepalen welke subset van de HKU-toolset binnen de *school* gebruikt wordt en op welke wijze de tools worden ingezet. Dit is een belangrijke stap omdat het digitale landschap versnipperd was en het voor docenten en studenten niet altijd duidelijk was welke tools beschikbaar waren en veilig gebruikt konden worden. Docenten hoeven nu niet meer zelf op zoek te gaan naar tools en ze worden ondersteund bij het inzetten van de vastgestelde tools. Deze stap is tevens noodzakelijk om als HKU gezamenlijk verder te kunnen werken aan een innovatieve en toekomstbestendige digitale leer- en werkomgeving. In een 'Plan van aanpak DLWO 2022/2023' heeft elke school beschreven hoe er gewerkt wordt aan:

- De *school*-brede implementatie van de vastgestelde toolset.
- De (verdere) ambities van de school voor de verbetering van de digitale leeromgeving.

Vernieuwing van online portals - ontwerp en beheer

In 2022 is, als onderdeel van de DLWO, gewerkt aan hernieuwde gepersonaliseerde HKU-portals. Middels prototypes hebben studenten hun input kunnen geven. Deze input is doorvertaald in het uiteindelijke technische ontwerp en inmiddels is gestart met de bouw van de nieuwe online portals. Met de vernieuwing van de portals wordt het gebruikersgemak vergroot en de informatievoorziening verbeterd. Ook de beheersstructuur van de portals is opnieuw vormgegeven door hiervoor expliciet medewerkers, portalredacteurs, per *school* en afdeling aan te wijzen. De portals worden beter doorzoekbaar en geven een beter overzicht van wat er binnen HKU te halen is. Studenten kunnen meer personaliseren en *schools* kunnen hun informatie gericht bij de studenten brengen. De technologie van de portals is *up to date* gebracht. De lancering van de nieuwe portals is gepland voor begin 2023.

Werkplaatsen

"De werkplaatscapaciteit, zowel in openingstijden als in de vorm van instructie en begeleiding, is toereikend" (bron: Kwaliteitsafspraken HKU 2019-2024)

De in de kwaliteitsafspraken voorgenomen uitbreiding van de formatie in de werkplaatsen is gerealiseerd en bestendig. Ten opzichte van ijkjaar 2018 zet HKU nu in totaal structureel zo'n 11 fte extra werkplaatsformatie in. Daarmee gaat HKU een stap verder dan de in de kwaliteitsafspraken vastgestelde structurele toename van 7,5 fte vanaf 2020. De extra formatie, boven de 7,5 fte uit de

kwaliteitsafspraken, wordt bekostigd vanuit de eigen begroting van de locaties. Door de toegenomen formatie konden de openingstijden van de werkplaatsen blijvend worden verruimd, is de bezetting van bestaande werkplaatsen aanzienlijk uitgebreid en is voorzien in de bemensing van nieuw opgezette werkplaatsen. Sinds 2022 vallen de werkplaatsen onder een nieuwe directeur werkplaatsen, in plaats van onder de locatiedirecteuren. Deze directeur zal het ingezette beleid voor de verdere ontwikkeling van de werkplaatsen voortzetten.

Cultuurparticipatie

“In 2024 stimuleren en faciliteren wij studenten om actief onderdeel uit te maken van de culturele en creatieve sector in de regio Utrecht. Indien haalbaar introduceren wij daarvoor een ‘HKU-cultuurpas’.” (bron: Kwaliteitsafspraken HKU 2019-2024)

Begin 2022 is de HKU Cultuurpas geïntroduceerd. Inmiddels hebben zo’n 2000 HKU-studenten deze pas aangevraagd. Door inzet van de kwaliteitsmiddelen was de HKU Cultuurpas gedurende het eerste pilotjaar voor HKU-studenten gratis. Eind 2022 zou het gebruik van de HKU Cultuurpas worden geëvalueerd. Bij gebleken succes zou de HKU Cultuurpas vanaf 2023 opnieuw aangeboden worden tegen een sterk gereduceerd lidmaatschapstarief van € 5,00 per maand (het normale tarief is € 18,00). Echter, in de eerste helft van 2022 was er vanwege Covid-19 beperkt aanbod in de kunst- en cultuursector en waren bezoekers aanvankelijk ook nog wat terughoudend. Hierdoor is er tot de zomer van 2022 nog niet genoeg gebruikgemaakt van de HKU Cultuurpas om op basis van de verzamelde data een valide evaluatie te kunnen uitvoeren. Om die reden heeft HKU besloten de pilotfase, waarin de pas kosteloos ter beschikking wordt gesteld, met acht maanden te verlengen om zo meer informatie te kunnen verzamelen over het gebruik. Het gebruik van de HKU Cultuurpas zal in deze periode verder worden gestimuleerd.

Uit een studenttevredenheidsonderzoek is al wel gebleken dat studenten de pas hoog waarderen, dat ze naar kunst en cultuur gaan kijken buiten hun eigen discipline en dat ze er samen met andere HKU’ers gebruik van maken en zo elkaar ontmoeten. Studenten hebben aanvullende wensen kenbaar gemaakt wat betreft de diversiteit in het aanbod. Hier zal extra aandacht voor zijn. Ook onderzoekt HKU de komende periode hoe de HKU Cultuurpas van waarde kan zijn in het onderwijs van HKU.

Relatie thema's kwaliteitsafspraken en voornemens HKU

Kwaliteitsafspraken HKU Financieel overzicht	Per kalenderjaar							Totaal 2019-2024 (prognose)		
	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose Totaal	Budget Nominaal	Budget Geïndexeerd	Budget Gealloceerd
Bedragen x € 1.000										
Bestedingen										
ICT - DLWO / LMS	52	356	896	590	400	242	2.536	2.450	2.537	100%
Flexibel onderwijsaanbod	57	299	240	146	250	150	1.142	1.250	1.294	88%
Intensivering werkplaatsen (7,5 fte)	131	474	489	503	503	503	2.603	2.400	2.485	105%
Student-welzijn	42	51	98	111	200	200	702	850	880	80%
Continuering 30 fte	2.303	2.372	2.443	2.516	2.516	2.516	14.666	13.500	13.980	105%
Cultuurparticipatie	2		18	196	150	150	516	500	518	100%
Programmakosten	82	85	83	83	83	83	499	480	499	100%
Totaal uitgaven aan kwaliteitsafspraken (te)ontvangen kwaliteitsgelden	2.669	3.637	4.267	4.145	4.102	3.844	22.664	21.430	22.190	102%
	1.736	2.078	3.478	4.296	4.743	5.366	21.697			

Bijlage: CMR reflectie kwaliteitsafspraken

Introductie

Deze reflectie vanuit de Centrale Medezeggenschapsraad (CMR) op de besteding van de studievoorschotmiddelen in het kalenderjaar 2022 verhoudt zich tot het door het College van Bestuur (CvB) opgestelde onderdeel van het Jaarverslag 2022, voor zover dat betrekking heeft op de kwaliteitsafspraken. In het algemeen kan worden gesteld dat de CMR voldoende in staat is gesteld haar advies uit te brengen op uitgewerkte deelvoorstellen en plannen van aanpak. Monitoring van de voortgang van de verschillende projecten die liepen en lopen, heeft plaatsgevonden in regelmatige afstemming tussen de CMR, het CvB en verschillende 'stakeholders'. Vanuit haar adviesrecht op de jaarlijkse begroting heeft de CMR zicht op de budgettaire toewijzing van de studievoorschotmiddelen aan de uit de voornemens voortgekomen acties. Daarnaast heeft de CMR via haar instemmingsrecht op de Kaderbrief zicht op de jaarlijkse planning van de bestedingen aan de kwaliteitsafspraken.

Naast een reflectie op de voortgang van elke van de afzonderlijke kwaliteitsafspraken, wil de CMR in deze inleiding nog een algemeen aandachtspunt aanstippen, en dat is de (interne) communicatie rondom deze kwaliteitsafspraken. Op veel gebieden, bijvoorbeeld Studentwelzijn (StuW), de Digitale Leer en Werkomgeving (DLWO) of de HKU Cultuurpas, blijkt dat communicatie ook in 2022 een lastig te nemen horde was. Dit alles heeft te maken met de autonomie van de verschillende *schools* van HKU. Die *schools* zijn doorgaans geneigd veel zelf te regelen, de afdeling Communicatie schuift vaak pas laat aan, en heeft dan weinig invloed op welke informatie wel of niet wordt doorgezet naar studenten en/of medewerkers. Daarnaast is het een zoektocht naar afstemming tussen de verschillende *schools* en onderdelen van HKU die allemaal te maken hebben met kwaliteitsafspraken, die wat beleidsterreinen betreft soms ook nog eens elkaar overlappen. Logischerwijs is onderwijs prioriteit nummer één, maar een onnodig bijeffect daarvan is dat Communicatie vaak te laat aan tafel kwam. De CMR signaleert dus dat interne communicatie rondom de kwaliteitsafspraken in 2023 echt prioriteit moet krijgen, en spreekt de wens uit om actief bij het gesprek betrokken te worden over de vraag waar op dit gebied de autonomie van *schools* begint en waar die eindigt. In het licht van de in 2022 ingezette beleidsveranderingen rondom Communicatie, en de motivatie van het CvB daarbij, verwacht de CMR dat die veranderingen ook een positief effect op de communicatie rondom kwaliteitsafspraken zullen hebben. Onderstaand volgt een korte reflectie vanuit de CMR op de voortgang per voorgenomen kwaliteitsafpraak.

Kleinschalig onderwijs

De CMR herkent de continuering van de 30 fte in 2022 als bestending van dit onderdeel van de kwaliteitsafspraken, gericht op een verbetering van de student/docentratio.

Studentwelzijn

De CMR herkent een toegenomen zichtbaarheid van StuW in de organisatie. In februari 2022 heeft de CMR een positief advies uitgebracht wat betreft het 'Plan en advies Studentwelzijn (StuW) 2022-2024'. Daarbij werden wel twee aandachtspunten benoemd: *schools* moeten voldoende gestuurd worden in de uitvoering van het plan, en HKU moet een monitoringssysteem inrichten om de impact te meten van StuW-activiteiten.

Daarbovenop adviseerde de CMR om voldoende aandacht te besteden aan het creëren van 'awareness' bij studenten middels veel en duidelijke visualisaties, de StuW-menukaart uit te breiden met tools ten behoeve van het bevorderen van sociale binding en een veilig studieklimaat, én om in de gaten te houden dat het StuW-aanbod er niet voor zorgt dat het soms voor de hand liggende eerste gesprek tussen docent en student op de vloer niet meer wordt gevoerd.

Tijdens het schrijven van deze reflectie voelt het als lang geleden dat de CMR in direct contact is geweest met StuW, maar de kleur oranje is nog steeds zichtbaar in de gebouwen van HKU. Na corona had StuW de wens om meer preventief op te treden in plaats van alleen maar 'pleisters te plakken'. Dit is succesvol geweest in het duidelijker maken van de bestaande zorgstructuur van HKU. Studenten maken nu gebruik van de studentcoach, gaan vaker naar de tutor als eerste aanspreekpunt, en de bestaande zorgstructuur wordt, mede door de inzet van klassenvertegenwoordigers, steeds duidelijker. In het kader van een veilig studieklimaat, ook omtrent diversiteit en inclusie, is dit een stap in de goede richting. De CMR blijft met enige zorg kijken naar de grote verschillen tussen de *schools*, wat betreft de vraag in hoeverre het StuW-beleid studenten daadwerkelijk bereikt. Goede plannen zijn immers alleen goede plannen en kunnen alleen werken als ze daadwerkelijk landen 'op de vloer'. De verantwoordelijkheid om initiatieven en promotiemateriaal van StuW aandacht te geven wordt niet door elke *school* met dezelfde zorg behandeld. Dat is onwenselijk, en de CMR spreekt de hoop uit dat de aandacht hiervoor niet verslapt. Een manier om die discrepantie in kaart te brengen, is een goed monitoringssysteem, zoals meerdere malen benoemd door de CMR en ook meegegeven in het advies omtrent het StuW-plan 2022-2024. Al sinds de eerste plannen rondom deze kwaliteitsafpraak duidelijk werden, vraagt de CMR om monitoring, maar tot nu toe zonder resultaat. Dat baart ons zorgen. Het einde van de looperperiode van de kwaliteitsafspraken komt in zicht, en nog altijd is er feitelijk geen zicht op de mate waarin de kwaliteitsmiddelen doelmatig worden ingezet voor studentwelzijn. De CMR roept het CvB op om hier in 2023 echt werk van te maken.

Flexibel onderwijs

In het vorige jaarverslag sprak de CMR de wens uit dat in toenemende mate oog zou zijn voor verdere professionalisering van docenten waar het de begeleiding van flexibele studieloopbanen betreft. De CMR herkent dat de learning community Flexibel Onderwijs meer een rol pakt en dat er bij bijvoorbeeld de Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid nu aandacht is voor flexibel studeren. In 2022 heeft de CMR gezien hoe er stappen werden gezet in de vorm van opleidingstrajecten, studiepaden en andere vormen waar studenten zich ook daadwerkelijk voor kunnen inschrijven.

In de eerdere jaren die achter ons liggen, evenals in 2022, heeft de CMR veelvuldig de vraag gesteld: 'Hoe dan?' De plannen rondom het flexibeler inrichten van onderwijs op HKU zijn in de basis goed, maar de praktische uitwerking en vooral ook de afwerking blijven vaak nog onhelder. Wat gebeurt er na zo'n flexibel studiejaar? Wie draagt zorg voor de monitoring van de kwaliteit van het gevolgde onderwijs als we niet meer regulier toetsen? Hoe gaat een flexibel studietraject er in de praktijk voor een student uitzien?

In november 2022 bracht de CMR een positief advies uit rondom het 'Plan van aanpak Flexibel Onderwijs 2022-2023'. Daarbij sprak de CMR wel zorg uit over studenten in een flexibel studiepad die vervreemd kunnen raken van hun klas, school of jaar en het ritme van de studie. Het is in de optiek van de CMR erg belangrijk om hier zorg voor te dragen binnen de opleidingen, en daarbij moet ook goed gekeken worden naar de belastbaarheid van tutores. Bovendien miste de CMR concrete plannen voor het monitoren van de ontwikkeling van 'flexstudenten' – ons inziens een cruciale voorwaarde voor het kunnen laten slagen van flexibele toetsing – en voor het delen van al opgedane kennis en 'best practices' rondom flexibel studeren bij bepaalde *schools*. Tot slot merkt de CMR op dat altijd goed in de gaten moet worden gehouden dat er geen enorme verschillen in uitwerking komen tussen *schools*; te veel uiteenlopende processen zijn in deze niet bevorderlijk voor het laten slagen van het experiment rond flexibel studeren binnen HKU.

Digitale leer- en werkomgeving

Vanaf de allereerste reflectie op de gerapporteerde voortgang rondom DLWO spreekt de CMR al over het grote belang van 'een balans tussen strategische verankering en resultaatgerichte sturing enerzijds en ruimte voor decentrale invulling (maatwerk) en procesmatige wendbaarheid anderzijds'. In de reflectie op het vorige jaarverslag (2021) was de CMR positief over de in het vooruitzicht gestelde doelstelling van de oplevering van de hernieuwde online portals en andere onderdelen van DLWO. Zorgen die er toen ook waren, over de voortgang van en communicatie over het veranderproces rondom DLWO, bleken in 2022 helaas terecht.

De CMR zag de algehele voortgang van het project vastlopen, onder meer als gevolg van onverenigbare gedachten binnen de stuurgroep met betrekking tot strategische en operationele invulling van technologische-, toepassings- en gebruikersvoornemens en -uitwerkingen. Uit de ervaringen van speciaal benoemde CMR-liaisons die bij vergaderingen van de stuurgroep aansloten, en uit gesprekken van de CMR met de toenmalige voorzitter van de stuurgroep, bleek bij herhaling dat zij onvoldoende back-up en support ervoer bij haar werkzaamheden en verantwoordelijkheden.

In de wijze waarop in 2022 sturing is gegeven aan de voortgang van het DLWO-proces heeft het, naar de opvatting van de CMR, ontbroken aan daadkracht voor wat betreft de op te leveren inhoud, en ten aanzien van regelmatige afstemming en monitoring. Het heeft uiteindelijk tot vlak voor de aanvang van het nieuwe collegejaar (september 2022) geduurd voordat bij de verantwoordelijken duidelijk werd dat er niet slechts een technologisch op te lossen vraagstuk lag, maar vooral ook een aansturings- en leiderschapsvraagstuk. Naar de mening van de CMR heeft het CvB uiteindelijk (ad interim) weliswaar ingegrepen, maar het lang uitblijven van een adequate interventie heeft er wel toe geleid dat de CMR (HKU-breed) een tamelijk groot wantrouwen en cynisme heeft zien ontstaan met betrekking tot wat DLWO de gebruikers, met name studenten, gaat brengen/opleveren. Daar valt terrein terug te winnen.

De CMR ziet dat in de laatste maanden van 2022 stappen zijn gezet om dit project vlot te trekken. DLWO is nu als rechtstreekse verantwoordelijkheid bij de afdeling Onderwijs, Onderzoek en Innovatie (OOI) ondergebracht, en een nieuwe extern deskundige is aangesteld als programmamanager. Een noodzakelijke ingreep, vindt de CMR, daar het moment naderbij komt dat de in 2019 geformuleerde kwaliteitsdoelen moeten zijn behaald, en DLWO een voorbeeld is van een kwaliteitsafpraak waar dat doel bij lange na nog niet in zicht is. 2023 wordt het jaar waarin de nieuwe portals zullen worden opgeleverd en er een concreet en haalbaar tijdspad moet komen te liggen richting de te behalen kwaliteitsdoelen op het gebied van DLWO.

Werkplaatsen

Aan het einde van 2021 was de CMR verheugd met het voornemen van het CvB om de werkplaatsen te voorzien van extra capaciteit, een voornemen dat verder ging dan de oorspronkelijke kwaliteitsafspraken. In 2022 kwam daar ook een organisatorische verandering bij: de CMR is tevreden met het besluit om werkplaatsen niet meer onder locatiedirecteuren onder te brengen, maar in te richten als apart organisatieonderdeel, aangestuurd door een Directeur Werkplaatsen. Werkplaatsen worden onderling beter en duurzamer verbonden, en middels korte cursusprogramma's wordt werk gemaakt van kennisvergroting bij werkplaatsbeheerders. De werkplaatsdirecteur wordt per 1 december 2022 ondersteund met twee werkplaatscoördinatoren die voor meer verbinding zorgen tussen het onderwijs en de werkplaatsen, een goede ontwikkeling in de ogen van de CMR.

Aandachtspunt blijft de communicatie van en over de werkplaatsen binnen diverse *schools*, die er allemaal een eigen communicatiestrategie op nahouden. Dit is een kwestie die veel verder gaat dan alleen de werkplaatsen, maar heeft zeker ook op dit onderwerp effect. Meer hierover schreef de CMR in de inleiding op deze reflectie.

Cultuurparticipatie

Na het eerste succes van de pilot rondom de HKU Cultuurpas, in aantallen studenten en duidelijke communicatie, ligt er nu een vraagstuk. Wat is de toekomst van de pas? Het sturingsteam geeft aan te willen overstappen van kwantiteit naar kwaliteit, maar hoe dat bewerkstelligd moet worden, is nog niet duidelijk. Na de luide en duidelijke communicatie over het lanceren van de pas, is het nu opvallend stil. De CMR ziet kansen in het diverser maken van het aanbod van de cultuurpas, bijvoorbeeld door HKU-alumni actiever een podium te bieden. Dit is een voorbeeld dat aangeeft dat in de ogen van de CMR de toekomst van de HKU Cultuurpas heel sterk in samenspraak met studenten en docenten van HKU zou moeten plaatsvinden; onderzoek goed wat zij nodig hebben, waar wensen en kansen liggen, en ook bijvoorbeeld wat studenten bereid zouden zijn te betalen voor een kwalitatief sterke cultuurpas. De CMR ziet die evaluatie en reflectie nog te weinig op gang komen, zowel vanuit HKU als vanuit We Are Public. Besluiten rondom de pas zouden alleen gemaakt moeten worden vanuit heel duidelijke inzichten in het aanbod dat geleverd kan worden rondom de cultuurpas, én de vraag die vanuit studenten (en docenten) leeft.

De CMR spreekt waardering uit voor de mate waarin zij in 2022 is meegenomen in de ontwikkelingen en plannen rondom de HKU Cultuurpas, en rekt erop dat die betrokkenheid in 2023 kan worden voortgezet.

1.4. Onderzoek

1.4.1. Strategie en visie

HKU wil met artistiek en praktijkgericht onderzoek nieuwe inzichten opdoen en delen over creatieve maakprocessen. Hiermee wil HKU een beroepspraktijk voor kunstenaars en creatieve professionals stimuleren waarmee nu en in de toekomst een unieke bijdrage wordt geleverd aan maatschappelijke vraagstukken.

Dit doet de HKU vanuit een viertal onderzoeksgebieden in relatie tot de HKU-thema's multidisciplinariteit, technologie, ondernemerschap en leren. Elk onderzoeksgebied wordt aangestuurd door een lector, die verantwoordelijk is voor de agendering en kwaliteit van het onderzoek binnen het onderzoeksgebied. De gezamenlijke onderzoeksgebieden vormen de Onderzoekseenheid van HKU.

De vier onderzoeksgebieden zijn geworteld in waar HKU voor staat:

1. Creatieve maakprocessen en ondernemen;
2. Creatieve maakprocessen en technologie;
3. Creatieve maakprocessen en leren;
4. Creatieve maakprocessen en multidisciplinariteit.

HKU heeft zich ten doel gesteld om de samenhang en samenwerking tussen het onderwijs en onderzoek te verstevigen. Hierbij zijn de nieuwe bestuurlijke sturingsprincipes leidend: ambitie voorop, en met lef, logica, eenvoud en nabijheid (ALLEN). Zo zorgen de onderzoekseenheid en de schools samen en in wederkerigheid voor agendering en programmering van onderwijs en onderzoek.

HKU wil met haar onderzoek bijdragen aan:

- Versterking, verbreding en verdieping van het onderwijs;
- Een productieve onderzoeks/leeromgeving voor onderwijs, onderzoek en innovatie;
- Betekenisvolle samenwerking met werkveld en kennisdomeinen;
- Nieuwe oplossingsrichtingen voor maatschappelijke vraagstukken.

Onderzoek bij HKU staat in verbinding met het onderwijs, de samenleving, het werkveld en kennisdomeinen en bewerkstelligt een meevoudige doorwerking. Hiermee sluit het onderzoek van HKU aan bij de strategie en het profiel van HKU en specifiek bij de drie lichtpunten: de kunst van Zorg & Welzijn, de kunst van Identiteit & Inclusie, de kunst van Duurzaamheid & Circulariteit (zie hoofdstuk 1.1). De drie lichtpunten zijn herkenbare dragers van het HKU-kunstonderwijs en -onderzoek.

In 2022 werd op het lichtpunt de Kunst van Zorg & Welzijn een prestigieuze SPRONG-subsidie geworven. Deze subsidie is een impuls om een stevige onderzoeksomgeving te bouwen over een periode van acht jaar met kennis- en praktijkpartners uit de kunsten, de zorg en het sociaal domein.

In het voorstel *Creating Cultures of Care* waarvan HKU de penvoerder en projectleider is, trekt HKU op met de Hanzehogeschool, Fontys, Hogeschool Utrecht, kennisinstellingen Universiteit voor Humanistiek (UvH), Universitair Medisch Centrum Utrecht (UMCU) en meer dan 30 partners uit de culturele en creatieve sector en de zorgpraktijk.

HKU is ook coördinator van het omvangrijke 4-jarige CYANOTYPES-project¹, dat in september 2022 van start is gegaan en gefinancierd wordt vanuit het EU Erasmus+ programma 'Alliances for Sectoral Cooperation on skills'. Deze samenwerking wordt door de Europese Commissie gezien als een interessant en impactvol project ter ondersteuning van de ontwikkeling naar bijscholing en omscholing voor de sector culturele en creatieve industrieën (CCI).

<https://cyanotypes.website>

In het nieuwe centrum Onderwijs, Onderzoek en Innovatie (OOI) hebben Leven Lang Ontwikkelen en Versterken en Ontwikkelen Onderzoek hierin samengewerkt om het werk van de Utrecht Creatieve Community² te ondersteunen en om de scholen te betrekken bij de co-creatie van modulaire inhoud over lacunes in vaardigheden, dringende behoeften aan vaardigheden en toekomstige vaardigheden. Cyanotypes heeft de ambitie om met medewerking van het bedrijfsleven en de beroepsopleidingssector de belangrijkste specifieke en transversale vaardigheidsbehoeften vast te stellen om een *train the trainer*-kader te bieden dat in verschillende regionale en sectorale contexten kan worden aangeboden.

1.4.2. Doelstellingen en thema's

Reflectie 2022

HKU bouwt aan een robuuste en duurzame onderzoeksomgeving. Recente ontwikkelingen op het gebied van praktijkgericht onderzoek zorgen ervoor dat hieraan komende tijd een stevige impuls kan worden gegeven. In juni maakte de Minister bekend dat er extra middelen zijn voor het praktijkgericht onderzoek voor de komende 10 jaar. Dit is onder meer voor de versterking en uitbreiding van de onderzoekscapaciteit en -ondersteuning, maar ook om een landelijke ontwikkeling als de *Professional Doctorate* in een pilot vorm te geven. HKU ziet dit als een belangrijke kans en opgave. Enerzijds om intern de onderzoekscultuur en -structuur te versterken en door te ontwikkelen, anderzijds om extern met andere kennisinstellingen, werkveld en maatschappelijke partners nog meer verschil te kunnen maken op thema's die er toe doen binnen HKU en in de samenleving. Op deze manier kunnen we met ons kunstonderwijs en -onderzoek een betekenisvolle en eigenzinnige bijdrage leveren.

Creatieve Maakprocessen en Ondernemen

In het onderzoeksgebied Creatieve Maakprocessen en Ondernemen zijn in 2022 een nieuwe lector (dr. Walter van Andel) en associate lector (dr. Veerle Spronck) geïnstalleerd. Dit lectoraat *Waarde(n)vol ondernemen in en door de kunsten* richt zich de komende vier jaar op onderzoek naar de wijze waarop ondernemerschap in creatieve maakprocessen kan leiden tot de creatie van niet alleen artistieke en economische, maar juist ook maatschappelijke impact. Het lectoraat is verbonden met de HKU-schools Kunst en Economie en Creative Transformation en met het HKU Programma Creatief Ondernemerschap.

Creatieve maakprocessen en Technologie

Het verkennings- en wervingstraject voor het onderzoeksgebied Creatieve Maakprocessen en Technologie heeft nog niet geleid tot de aanstelling van een nieuwe lector. Wel is hier een (beoogd) associate lector op gevonden, die zich vanuit het nieuwe lectoraat dat in 2023 zal starten, onder meer richt op het realiseren van een Artistic eXtended Reality lab, dit is een experimenteeromgeving waar onderzoek, onderwijs en werkveld zich met elkaar kunnen onderdompelen en in co-creatieve samenwerking met AR/VR/XR-technologie aan de slag kunnen.

Creatieve Maakprocessen en Leren

Na afloop van de lectoraatsperiode van vier jaar heeft het CvB besloten om het lectoraat Muzische Professionalisering voort te zetten. In verband met pensionering van de huidige lector in 2024 zal een tweede lector in het onderzoeksgebied Creatieve Maakprocessen en Leren worden aangesteld in de loop van 2023. In voorbereiding op deze werving heeft een kwartiermaker op basis van gesprekken met HKU-collega's en werkveld een analyse en profiel opgesteld.

De samenwerking van zes hogescholen en een ROC in het Centre for Arts & Sciences Education (CASE)³ werd in september officieel afgetrapt door minister Dijkgraaf. Dit Centre of Expertise is een nieuwe disciplineoverstijgende samenwerking dat zich richt op praktijkgericht onderzoek naar onderwijsvernieuwing en maatschappelijke innovatie. Vanuit HKU is de lector Kunst & Professionalisering de verbinder en vertegenwoordiger in dit verband.

² <https://www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/economie/arbeidsmarkt-en-onderwijs/creative-community-ondersteunt-creatieve>

³ <https://www.ahk.nl/onderzoek/case-centre-for-arts-sciences-education/>

Creatieve maakprocessen en multidisciplinariteit

Ook de vierjaarlijkse periode van het lectoraat Performatieve Maakprocessen liep af in 2022. Vanuit de auditadviezen is een nieuw lectoraatsplan met de titel *Expanding Artistic Practices* ontwikkeld, waarin het onderzoek naar transdisciplinaire co-creatie en transdisciplinair onderwijs centraal staat. Op basis van dit plan is het lectoraat een nieuwe vierjarige periode ingegaan.

Onderzoeksthema's

HKU draagt bij aan kennisontwikkeling op verschillende onderzoeksthema's uit de strategische onderzoeksagenda van de hogescholen. Hieronder een overzicht van welke HKU-organisatieonderdelen aan de verschillende thema's werken of hierbij betrokken zijn.

Thema	Bijdrage aan het thema vanuit
Gezondheid en Welzijn	Lichtpunt de Kunst van Zorg en Welzijn Creating Cultures of Care / SPRONG kern (Onderzoekseenheid)
Onderwijs- en talentontwikkeling	CoE CASE Lectoraat Kunst en Professionalisering Skills agenda sector: Cyanotypes
Veerkrachtige samenleving: in de wijk stad en regio	Lichtpunt de Kunst van Zorg en Welzijn Creating Cultures of Care / SPRONG kern (Onderzoekseenheid)
Energietransitie en duurzaamheid	Lichtpunt Duurzaamheid & circulariteit: EU-project IRIS
Kunst en de creatieve industrie	Lectoraat Performatieve Maakprocessen Lectorenplatform kunst ≈ onderzoek Kennislijn Innovatielabs Skills agenda sector: Cyanotypes
Ondernemen verantwoord en vernieuwend	Lectoraat Waarde(n)vol ondernemen in en door de kunsten
Anders namelijk ...	Bijdrage thematafel KIA MV (SIA-VH)

Lectoraten

Lectoraat	Naam lector	Omschrijving lectoraat
Performatieve Maakprocessen	Drs. Nirav Christophe	[...] versnelt, versoepelt en vernieuwt creatieve processen in alle kunsten met een performatief karakter. Transdisciplinaire cocreatie in onderwijs en onderzoek staat centraal.
Kunst & Professionalisering	Dr. Bart van Rosmalen	[...] houdt zich bezig met onderzoeksvragen als: Wat is de rol van de kunstenaar in maatschappelijke vraagstukken? Hoe kan de docent zijn of haar eigen makerschap inzetten in het lesgeven? Hoe kunnen professionals en teams beter samenwerken door samen te maken?
Waarde(n)vol ondernemen in en door de kunsten	Dr. Walter van Andel (lector) Dr. Veerle Spronck (associate lector)	[...] richt zich op onderzoek naar de wijze waarop ondernemerschap in creatieve maakprocessen kan leiden tot de creatie van niet alleen artistieke en economische, maar juist ook maatschappelijke impact.
Creatieve Maakprocessen en Leren	vacant	
Creatieve Maakprocessen en Technologie	vacant	

1.4.3. Kwaliteitszorg onderzoek

In 2022 is de nieuwe organisatie voor onderzoek vastgelegd in de notitie 'Organisatie en Governance HKU Onderzoek'. Dit is een uitwerking van enkele aanbevelingen van de audit eind 2019 en sluit aan bij de nieuwe bestuurlijke sturingsprincipes: ambitie, lef, logica, eenvoud en nabijheid (zie Hoofdstuk 1.5.1).

Primair uitgangspunt zoals vastgelegd in de notitie Organisatie en Governance HKU Onderzoek is dat onderzoek moet leiden tot nieuwe inzichten en bruikbare kennis. Deze kennis wordt gegenereerd op basis van een onderzoeksproces dat navolgbaar is. De resultaten worden openbaar gemaakt en gedeeld.

HKU-onderzoek voldoet aan drie criteria:

1. Methodologische degelijkheid van het onderzoek (Rigour): onderzoek in HKU is altijd praktijkgericht. Artistieke methodes maken onderdeel uit van de methodologische aanpakken;
2. Inhoudelijke relevantie van het onderzoek (Relevance): HKU-onderzoek is altijd verbonden met het onderwijs, de werkvelden en maatschappelijke opgaves (Midden in de Samenleving);
3. Opbouw, delen en doorbouw van kennis (Knowledge Accumulation): het onderzoek in HKU draagt bij aan het kennisdomein, maar heeft ook een belangrijke functie in de kennisoverdracht naar het onderwijs.

De ondersteuning aan de Onderzoekseenheid is met ingang van 2022 georganiseerd vanuit het nieuwe Centrum Onderwijs, Onderzoek en Innovatie (OOI, zie hoofdstuk 1.5). Het team 'versterken en ontwikkelen onderzoek' van OOI vervult generieke taken op het gebied van signalering, beleidsontwikkeling en monitoring met betrekking tot onderzoek. Veel van de praktijkgerichte onderzoeksprojecten en -programma's worden uitgevoerd met interne en externe partners. De kennismedewerkers bieden hierin ook ondersteuning in de acquisitie van middelen voor onderzoeksprojecten en innovatie samenwerking vanuit de 2^e en 3^e geldstroom.

Wetenschappelijke integriteit en vertrouwenspersoon onderzoek

HKU is initiatiefnemer van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit (CWI) voor de mono-sectorale KUO's, een samenwerking van zeven kunsthogescholen. De commissie is per 1 januari 2023 officieel geïnstalleerd en wordt door een secretaris vanuit HKU ondersteund. De leden hebben een gezamenlijke Klachtenregeling Wetenschappelijke Integriteit. Door kennis en expertise op het gebied van onderzoek in de kunsten met elkaar te delen en verder te ontwikkelen, wordt gewerkt aan een gemeenschappelijke (integere) onderzoekcultuur. Zo werd een bijeenkomst over wetenschappelijke integriteit georganiseerd voor vertrouwenspersonen en lectoren van de deelnemende hogescholen.

HKU heeft een vertrouwenspersoon wetenschappelijke integriteit aangesteld. We vinden het belangrijk om dit laagdrempelig en dichtbij de plaats van het onderzoek te organiseren. Daarom is er gekozen dit intern te regelen, in de persoon van de HKU-ombudsman.

Doorontwikkeling kwaliteitszorg

Naar aanleiding van de toenemende aandacht voor wetenschappelijke integriteit en de aanpassingen in het Brancheprotocol Kwaliteitszorg Onderzoek, is een start gemaakt met de herziening van het HKU kwaliteitszorgsysteem. Onderdeel daarvan is het toenemende eigenaarschap van lectoren en onderzoekers van kwaliteitszorg voor onderzoek. In 2022 liepen twee lectoraten formeel af. De betreffende lectoren schreven een uitgebreide zelfevaluatie, die als input diende voor een CvB-besluit over voortzetting van het lectoraat.

1.4.4. Inkomsten onderzoek

De gerealiseerde inkomsten voor onderzoek in 2022 worden weergegeven in onderstaande tabel.

Aard van de gerealiseerde inkomsten voor onderzoek 2022		Gerealiseerde inkomsten 2022	Gerealiseerde inkomsten 2021
1	Inkomsten onderzoek 1 ^e geldstroom	1.553.381	1.169.866
2	Inkomsten 2 ^e geldstroom	685.266	840.887
3	Inkomsten 3 ^e geldstroom	-	-
4	Overige middelen voor onderzoek die niet vallen onder voornoemde categorieën	-	-
Totaal budget voor praktijkgericht onderzoek		2.238.647	2.010.753

1.4.5. Ontwikkeling langs de bestedingsdoelen

Integratie in het kennis-ecosysteem

Dit bestedingsdoel draagt bij aan het versterken van de verbinding en samenwerking van praktijkgericht onderzoek en het vergroten van de zichtbaarheid. HKU is als partner betrokken in het Centre of Expertise Centre for Arts & Sciences Education (CASE).

Met de andere kunsthogescholen trekt HKU op gebied van onderzoeksbeleid en -strategie samen op in KUO-verband. HKU coördineert en leidt het SIA-platform kunst ≈ onderzoek, waarin de kunstlectoren in Nederland samenwerken en kennis uitwisselen. Vanuit dit projectleiderschap is HKU ook onderdeel van de Stuurgroep KUO Onderzoek, de landelijke KUO-werkgroep Onderzoek in Onderwijs, en de stuurgroep van de NWA Route Kunst. In internationaal verband is HKU betrokken in het ELIA-netwerk onder andere met een HKU vertegenwoordiging in het bestuur en heeft HKU een actieve en sturende rol in de gezamenlijke lobby en acquisitie richting EU-programma's.

Het lectoraat Kunst & Professionalisering werkt structureel samen met drie landelijke kennisinstituten Vilans, Movisie en LKCA en met lectoraat onderzoekend vermogen van Hogeschool Utrecht. Met deze instellingen die werkzaam zijn in andere domeinen dan de kunsten delen we vragen op het gebied van learning communities en kennisdelen. Er wordt gewerkt aan nieuwe vormen van actieonderzoek vanuit een muzisch perspectief.

Derde cyclus

In de landelijke UAS-PD pilot is HKU een van de deelnemende hogescholen in het domein Kunst + Creatief (zie 3.2, paragraaf Op weg naar een Derde Cyclus). Dit is echter niet het enige derde cyclus traject waar we als kunsthogeschool op inzetten.

HKU werkt sinds 2019 met de Universiteit voor Humanistiek (UvH) samen aan mogelijkheden voor een artistic research PhD in een gezamenlijke pilot. In 2022 is gewerkt aan een convenant om deze samenwerking duurzaam vorm te geven en te bestendigen voor de komende jaren. Inmiddels zijn er in het kader van de pilot twee HKU docent-onderzoekers toegelaten tot de UvH Graduate School en bezig met hun promotietraject aan de UvH. De kans en uitdaging zit erin om ook het artistiek onderzoek hierin een eigen en erkende plek te geven, zowel in de onderzoeksopzet en -vragen als in de begeleiding en beoordeling.

Daarnaast zijn er (docent-)onderzoekers die een promotietraject bij een andere universiteit doen, en waar de HKU-lectoren een begeleidende rol in vervullen waar het gaat om artistiek of praktijkgericht onderzoek hierin, en in een enkel geval als supervisor. Deze PhD-kandidaten, maken net als de postdoc-onderzoekers onderdeel uit van de onderzoeksomgeving van HKU.

Regionale samenwerking

HKU heeft met UMC Utrecht en Universiteit Utrecht een samenwerkingsverband in De Nieuwe Utrechtse School. Dit is een interdisciplinair platform voor urgente discussie over de wisselwerking tussen het gezondheidsdomein, de kunsten en de wetenschappen. Het wordt steeds duidelijker dat een structurele kruisbestuiving tussen professionals in het gezondheidsdomein, kunstenaars, maatschappelijke partijen en wetenschappers van cruciaal belang is voor toekomstige professionals in al deze gebieden. Met elkaar stimuleren we deze kruisbestuiving via publieksdialogen, kunstinitiatieven, onderzoek en onderwijs.

Strategische samenwerking

De Universiteit voor Humanistiek en het UMC Utrecht zijn ook belangrijke kennis- en onderwijspartners in de SPRONG Creating Cultures of Care groep, naast de drie andere (kunst)hogescholen. Daarnaast is UMC Utrecht als academisch ziekenhuis ook praktijkpartner in het domein van de zorg. Op regionaal niveau wordt aan gezondheidsvraagstukken gewerkt vanuit de Health Hub Utrecht.

Ook op andere thema's kent HKU formele en duurzame samenwerkingsverbanden; vaak vanuit een gezamenlijke missie met regionale, nationale en internationale partners, en externe financiering zoals in het IRIS Lighthouse project (EU Horizon 2020 project). Dit is een grootschalig plan om de stad Utrecht duurzamer te maken door te werken aan de energietransitie in de wijk Kanaleneiland Zuid.

HKU-onderzoek zichtbaar

Het onderzoek van HKU is iets wat we graag breder delen, openbaar maken en een podium bieden. Dat doen we door publicaties met HKU Press, door de lectorale redes als openbare les te organiseren en door grotere thematische seminars en festivals. In 2022 organiseerde HKU onder andere de openbare les "Waardevol ondernemen in en door de kunsten" bij de inauguratie van de lector en associate lector in het onderzoeksgebied Creatieve Maakprocessen en Ondernemerschap.

Ook vond er een nieuwe editie plaats van MUSEWORK Live en was HKU de drijvende kracht achter het DIS_SEMINAR symposium van het platform kunst ≈ onderzoek. Tot slot was HKU medeorganisator van de conferentie Making Artistic Research Public (Helsinki). In samenwerking met Metropolis M Books (Utrecht) werd de hieraan gerelateerde publicatie *Expo-Facto: Into the algorithm of exhibition* uitgegeven.

Deelname aan subsidie aanvragen

	# gehonoreerde aanvragen met HKU als hoofdaanvrager	# gehonoreerde aanvragen met HKU als mede-aanvrager	# lopende projecten met HKU als hoofdaanvrager	# lopende projecten met HKU als mede-aanvrager
SIA / Missiegedreven innovatie- en topsectorenbeleid	6	0	8	2
Nationale Wetenschaps Agenda	0	0	0	2
Groiefonds	0	0	0	0
Europese onderzoeksprogramma's (o.a. Horizon, Interreg, Erasmus+)	1	2	1	4
Onderzoeksbeurzen	2	0	5	0
Andere aanvragen met kennispartners	1	2	1	7
TOTAAL	10	4	15	15

Kwantitatieve verduurzaming en uitbreiding

Dit bestedingsdoel draagt met name bij aan het versterken van de onderzoekscultuur- en structuur.

Tabel personele inzet:

Categorie	Aantal medewerkers per 31-12-2022	Aantal fte's gemiddeld op jaarbasis 2022	Aantal medewerkers per 31-12-2022	Aantal fte's gemiddeld op jaarbasis 2021
Lectoren	3	2,1	3	1,8
Onderzoekers en docent-onderzoekers	43	6,4	49	10,9
Professional Doctorate kandidaten (miv 2023)	1	-	-	-
Promovendi	3	0,9	3	0,9
Postdocs	3	1,0	3	1,1
Onderzoeks-ondersteuning	11	5,5	8	4,2
Totaal onderzoeks-personeel	64	15,9	66	18,9
Aanstelling lectoren	% lectoren met vaste aanstelling: 66% (2 van 3)	% lectoren met tijdelijk contract: 33% (1 van 3)	% lectoren met vaste aanstelling: 66% (2 van 3)	% lectoren met tijdelijk contract: 33% (1 van 3)
Gemiddelde omvang aanstelling lector aan de hogeschool (in fte)	0,7 fte		0,7 fte	
Aantal lectoren met een <u>dubbelaanstelling</u> bij bedrijfsleven, universiteit of ander instituut	1		1	

De onderzoekscapaciteit is in 2022 op de meeste onderzoeksfuncties en -trajecten ongeveer gelijk gebleven. Alleen het aantal (docent-)onderzoekers en daarmee ook de omvang in fte's was lager. Dit komt onder meer door de beëindiging van de Innovatiestudio in 2021. De toename in aantal en omvang van de onderzoeks-ondersteuning is te verklaren door de herstructurering van teams in de overgang van de voormalige Expertisecentra naar het Centrum OOI en deels door additionele middelen (onder andere Impulsgelden).

Voor volgend jaar voorzien we een toename in de kwantitatieve verduurzaming en uitbreiding van de onderzoekscapaciteit en -ondersteuning door onder andere de extra middelen die HKU zal gaan inzetten vanuit de strategische middelen voor praktijkgericht onderzoek vanuit OCW, de invoering van een derde cyclus beleid en door de geplande werving van nieuwe lectoren.

Kwalitatieve verduurzaming en uitbreiding

Dit bestedingsdoel richt zich op het versterken van de kwaliteitsstructuur en het versterken van de interne onderzoekscultuur/structuur. De Onderzoekseenheid en het centrum Onderwijs, Onderzoek en Innovatie van HKU dragen samen zorg voor het stimuleren en ontwikkelen van de kwaliteitscultuur en de versterking van de interne onderzoekscultuur en -structuur waarin gewerkt wordt. Belangrijk hierin is ook de doorwerking die HKU wil realiseren in het eigen onderwijs en in de professionele praktijken waar HKU haar studenten voor opleidt.

Bijdrage vanuit HKU-onderzoek en innovatie aan een toekomstbestendige culturele en creatieve sector

Als HKU willen we een duurzame LLO-cultuur en infrastructuur bouwen waardoor (creatieve) professionals zich kunnen blijven ontwikkelen in de snel ontwikkelende arbeidsmarkt en nieuwe beroepspraktijken. Dit doen we in innovatieve programma's als de Utrecht Creative Community met onze regionale partners en Cyanotypes in Europees verband.

Een programma als Innovatielabs⁴ heeft als doel een impuls te leveren aan nieuwe veerkracht in de creatieve en culturele sector. Bij dit impulsprogramma zijn we één van de vier hogescholen die in opdracht van SIA en CLICKNL hieraan flankerend onderzoek uitvoeren, samen met HvA, Hogeschool Rotterdam, en ArtEZ. In het onderzoeksprogramma “Culturele Kracht en het Onverwachte” voert het lectoraat Waarde(n)vol Ondernemen in samenwerking met de Hogeschool van Amsterdam en Cultuur+Ondernemen een onderzoek uit naar risicomanagement in de podiumkunsten.

HKU is zich naast de implicaties van de veranderende rol van creatieve professionals voor het eigen onderwijs, zeer bewust van de kwetsbaarheid van de sector(en) waar we voor opleiden. Dit bewustzijn wordt versterkt door de nog sterk voelbare en zichtbare gevolgen van corona voor kunstenaars en andere professionals in het werkveld op hun productie- en presentatiemogelijkheden, maar speelde al veel langer. Voor veel alumni van HKU is het een uitdaging om op een gezonde en duurzame manier in hun professionele bestaanszekerheid te voorzien. Dit vraagt onder meer om een verandering in cultuur en invulling van ondernemerschap. Het lectoraat Waarde(n)vol Ondernemen heeft hiertoe onder andere bijgedragen aan de doorontwikkeling van het HKU-X programma. Hiervoor zijn nieuwe sessies ontwikkeld die pas afgestudeerden helpen hun praktijk te waarderen en positioneren.

In het kader van De Nieuwe Utrechtse School is een transdisciplinaire workshop De Verbeelding ontwikkeld door studenten en docent/onderzoekers van de verschillende domeinen. Ook is door het UMCU, Theatergezelschap Schweigman&, Buitenplaats Doornburgh en HKU een meerjarig project PRIKKEL ontwikkeld, waarin transdisciplinair onderzoek gedaan wordt naar neurodiverse prikkelverwerking bij jongeren. Het project bestaat uit onder andere publieke onderzoeksavonden en uit residenties waarin kunstenaars en wetenschappers samen praktijkonderzoek doen⁵.

Bijdrage vanuit HKU onderzoek aan onderwijsontwikkeling en -innovatie

Het lectoraat Waarde(n)vol Ondernemen heeft de minor Creative Research for Change helpen ontwikkelen en uitvoeren in samenwerking met de school/ HKU Creative Transformation.

Het lectoraat Performatieve Maakprocessen draagt met haar docent/onderzoekers bij aan de uitvoering en de doorontwikkeling van de MA Scenography en werkt samen met HKU Theater en HKU Games en Interactie aan een nieuwe MA Expanding Narratives.

Het lectoraat Muzische Professionalisering legt vanuit het thema ‘artistry of the teacher’ een verbinding tussen enerzijds een onderzoeksgroep rond de internationaal bekende onderwijsfilosoof Gert Biesta en anderzijds actuele onderwijsontwikkelingen in opleidingen als Master Kunst Educatie, de docentopleidingen muziek, beeldend en theater en product design.

Mogelijkheden voor onderzoekers en kwaliteit van de onderzoeksomgeving

De ontwikkelingen op het gebied van de derde cyclus en extra middelen voor het praktijkgericht onderzoek maken dat er meer onderzoekscapaciteit en posities gerealiseerd kunnen worden komende jaren. Dit vraagt om een doorontwikkeling van het HR-beleid van praktijkgericht onderzoek in HKU. Vanuit het HR-team is er inmiddels een aangewezen medewerker die hierin samenwerkt met het team Versterken en Ontwikkelen onderzoek.

Voor de docent-onderzoekers die deelnemen aan de artistic research PhD met de UvH is er in 2022 een ondersteuningsregeling ingesteld. Deze regeling voorziet in gerichte en betaalde onderzoekstijd en vormt nu ook de basis voor het derde cyclusbeleid dat in 2023 zal worden ingevoerd. Ook heeft de rol van onderzoeker inmiddels een plek gekregen in de gesprekcyclus van functioneren en beoordelen van docent-onderzoekers.

HKU heeft in 2022 een Gender Equality Plan geschreven en vastgesteld – mede als voorwaarde voor EU-financiering. Het bewustzijn hierop en de implementatie hiervan in de onderzoeksomgeving verdient nog extra aandacht.

⁴ <https://innovatielabs.org>

⁵ <https://www.uu.nl/nieuws/onderzoek-van-de-nieuwe-utrechtse-school-prikkel-geselecteerd-door-cultuur-innovatiefonds>

De onderzoeksactiviteiten en -resultaten delen we vanuit de Open Science gedachte en werkwijze zoveel en zo goed mogelijk. Hiervoor is verder gewerkt aan de ontwikkeling van een HKU research portal waarmee we informatie over onze projecten, onderzoekers en publicaties nog beter kunnen verzamelen en ontsluiten. We zijn betrokken bij de ontwikkeling van Publinova. Er wordt nog niet met een standaard research datamanagementsysteem gewerkt.

1.5. Organisatie en Bedrijfsvoering

1.5.1. Ontwikkeling van de organisatie

Het in 2021 gestarte programma Organisatie en Cultuur is gericht op het creëren van meer slagkracht, vertrouwen, wendbaarheid, en adaptief probleemoplossend vermogen. HKU heeft de ambitie geformuleerd om te blijven ontwikkelen om ook in de toekomst een brede zelfstandige kunsthogeschool met een herkenbaar en onderscheidend profiel te zijn. Een vijftal bestuurlijke uitgangspunten geven richting aan de invulling van deze ambitie. De koers is uitgewerkt in een Plan van Aanpak Organisatie en Cultuur met drie transitielijnen waar leiderschap en teamontwikkeling onderdeel van is.

De Bestuurlijke uitgangspunten die hier aan de orde zijn luiden:

- *Sturing en besluitvorming vanuit onze ambitie*
Het afwegen van keuzes op hun bijdrage aan de ambitie vertalen wij in het vooraf helder formuleren van de (verander-) opgave, de context en de veranderstrategie die realiseerbaarheid, betaalbaarheid en organiseerbaarheid garandeert.
- *Samenwerken: op basis van vertrouwen en nabij*
Gezamenlijke verantwoordelijkheid vertalen wij in gedeelde inhoudelijke doelstellingen en duidelijke rollen en bevoegdheden die het bereiken van het resultaat ondersteunen.
- *Effectiviteit boven efficiency*
De vraag stellen of dat wat HKU doet bijdraagt aan de bedoeling verbinden wij aan een zorgvuldige opbouw van de opgave, het leiderschap dat dit ondersteunt en de vertaling naar welke teamontwikkeling hiervoor nodig is.
- *Gezond verstand: lef en logica*
Uitgaan van de complexiteit van de werkelijkheid, geen fouten voorkomen, maar inzetten op het beargumenteren van een gekozen strategie met lef en met logica gefundeerd deze strategie aanpassen waar voortschrijdend inzicht dit vraagt.
- *Ruimte, eigenaarschap en verantwoordelijkheid: eenvoudig*
Eenvoud begint met duidelijke kaders: over de ambitie, de bestuurlijke uitgangspunten, maar ook met een visie op leiderschap. Een gedeelde opvatting is het vertrekpunt om te bouwen aan korte lijnen, transparante werkwijzen en leiderschap dat een eenvoudige organisatie ondersteunt.

Vanuit deze uitgangspunten is het organisatieprincipe ALLEN gedefinieerd. Een acroniem voor Ambitie, Lef, Logica, Eenvoud en Nabij. Het uitgangspunt hierbij is dat we sturen, besluiten, overleggen en keuzes maken langs de lat van dit organisatieprincipe:

- **Ambitie:** we wegen keuzes altijd af aan onze ambitie, de impact en de bedoeling.
- **Lef:** we zijn niet bang gebaande paden te verlaten en te leren van onze fouten.
- **Logica:** we hanteren logische ontwerpprincipes en tellen en vertellen wat zinvol is.
- **Eenvoud:** we regelen niet meer dan nodig.
- **Nabij:** we organiseren onze ondersteuning en expertisedeling nabij de uitvoering.

Voor de leiderschapsontwikkeling is in het najaar van 2022 een traject gestart voor individueel en collectief leiderschap van de top van de organisatie. Dit traject loopt door in 2023 en krijgt vorm vanuit verschillende perspectieven met focus op 'gewenst leiderschap, gedrag en cultuur': leiderschap bij de stafdirecteuren met hun managers gericht op onderlinge samenwerking en met de schooldirecteuren, leiderschap bij de schooldirecteuren en studieleiders en hoofden, leiderschap van het College van Bestuur gericht op het uitdragen van waardengericht leiderschap en opgavegericht werken, en het stimuleren van deze ontwikkelingen bij HKU. De uitkomsten van de leiderschapsontwikkeling zullen richting gaan geven aan de organisatieontwikkeling en cultuur bij HKU. Dat raakt iedere medewerker en iedere medewerker heeft daar invloed op. Zowel binnen de eigen school, locatie of dienst alsook in de samenwerking daartussen.

In het ontwikkelen van werkwijzen op het samenspel binnen een slagvaardige organisatie zijn drie vraagstukken vanuit de midterm en het studieleader-onderzoek leidend, te weten: knelpunten die worden ervaren bij de onderwijsadministratie, onderwijslogistiek en communicatie/events. In het afgelopen kalenderjaar hebben hierover casestudies plaatsgevonden met open en reflectieve sessies vanuit alle betrokken perspectieven. Dit heeft geleid tot een aantal besluiten, bijvoorbeeld op het proces van inzet

van studentassistenten, de organisatie van de HKU-brede seminars en bij de roostering en inzetplanning. In 2023 zal in de eindfase van het programma worden bekeken op welke knelpunten verdere aanpassing van de werkwijzen nog nodig is. Dit gebeurt expliciet vanuit het gebruikersperspectief en in samenwerking van de betrokken diensten.

De in 2021 ingezette organisatieontwikkeling is in 2022 geconcretiseerd met een herinrichting van de topstructuur bestaande uit twee CvB-leden, vijf diensten, negen *schools*, de werkplaatsen en het bestuursbureau. De voormalige expertisecentra zijn vanaf 1 maart 2022 ondergebracht binnen de nieuwe eenheid Onderwijs, Onderzoek en Innovatie (kortweg OOI). Daarnaast is een aantal taken van het voormalig Centrum voor Onderzoek, Innovatie en Internationalisering structureel binnen deze eenheid geplaatst, net als de taken op het gebied van kwaliteit, voorheen uitgevoerd door de afdeling Financiën, Kwaliteit en Control. Door deze aanpassing komt kennis op het gebied van onderwijs en onderzoek beter bij elkaar.

De verantwoordelijkheden van de verschillende locatiedirecteuren zijn verdeeld onder zowel de Werkplaatsen, als binnen de Dienst Facilities. In gezamenlijkheid met de *schools* is gekozen om de Werkplaatsen als een eigenstandig onderdeel te organiseren. De twee locatiemanagers werken HKU-breed met als uitgangspunt meer nabij en vanuit eenvoud de verbindingen naar het onderwijs te kunnen organiseren.

Om steeds lerend te zijn is vanuit het programma samen met het College van Bestuur gedurende het kalenderjaar een aantal reflectieve gesprekken georganiseerd met een (deels) wisselende groep docenten en studenten vanuit de *schools* en werkplaatsen. Ook heeft een regiegroep (sinds september reflectiegroep) bestaande uit een aantal directeuren van de diensten en het onderwijs, steeds feedback gegeven op het proces, inhoud en de voortgang in het programma.

1.5.2. Medewerkers

Een gedegen HR-beleid is een cruciale factor in het behalen van onze ambities. HKU heeft in 2022 verbeteringen gerealiseerd op het gebied van professionalisering, sociale veiligheid, diversiteit en inclusie en gezondheid en werkdrukbeleving.

Formatieontwikkeling

In 2022 is het totaal aantal medewerkers in loondienst met ruim 3% gestegen. De fte-ontwikkeling (in loondienst) in de *schools* laat een wisselend beeld zien. De formatiestijging in de *schools* is licht hoger dan de stijging bij de overige onderdelen.

In de afgelopen jaren is het aandeel vaste arbeid bij HKU gestegen. Ook deze trend is in 2022 doorgezet:

- In 2022 is het aandeel vaste arbeid gestegen naar 74% (was 73%)
- De verhouding vast-flexibel binnen de *schools* is in 2021 66% – 34% (was 65%-35%)
- De verhouding vast-flexibel binnen niet-*schools* is in 2021 83%-17% (was 81% – 19%)

HKU hanteert een instellingsbrede vast-flexibel streefverhouding van 28% flexibiliteit van de totale formatie. Een bandbreedte van 5% rondom die 28% (25% – 30%) flexibiliteit doet recht aan fluctuaties in het onderwijs en biedt ruimte om voorbereid te zijn op conjunctuurgebonden ontwikkelingen. De huidige formatiesamenstelling bevindt zich licht buiten deze bandbreedte.

Voor meer detailgegevens over formatie: zie het onderdeel Feiten en Cijfers in dit jaarverslag en het HKU Sociaal Jaarverslag 2022.

HKU heeft de beheersing van de uitkeringen na ontslag uitbesteed aan een derde partij. Periodiek wordt de ontwikkeling van de uitkeringslast geëvalueerd.

Professionalisering

HKU vindt professionalisering van medewerkers belangrijk, uiteraard in relatie tot onze opgave. In het Professionaliseringsplan 2020 - 2024 wordt onder andere beschreven hoe HKU werkt aan

professionalisering. Conform de ambities in het bovengenoemde professionaliseringsplan is er veel aandacht besteed aan het schouwen van teams en het opstellen van teamprofessionaliseringsplannen.

Ook werd de nieuwe HR gesprekscyclus doorontwikkeld. Het doel van de nieuwe Gesprekscyclus is om de dialoog over leren en ontwikkelen tussen medewerkers, leidinggevende en collega's onderling te versterken zodat deze bijdraagt aan het werkplezier, duurzame prestaties en groei van medewerkers, zowel individueel als binnen het eigen team en de organisatie. Het uitgangspunt van de nieuwe Gesprekscyclus is eigenaarschap, waarbij de medewerker de keuzevrijheid heeft in gesprekspartner, gespreksvormen en bijbehorende tools.

Diversiteit en inclusie

Diversiteit & Inclusie is onderdeel van het programma HKU Middenin de Samenleving. Ook dit jaar is er gewerkt aan het verder vergroten en versterken van diversiteit en inclusie binnen HKU. In maart 2022 is een nieuwe HKU projectleider Diversiteit en Inclusie gestart en onderdeel uit gaan maken van de afdeling HRM. De projectleider gaf in 2022 sturing aan diversiteit en inclusie, gebaseerd op drie pijlers: kwantitatieve representatie (aantallen), structuren en cultuur (instituten) en onderwijs en onderzoek (kennis).

HKU verzorgt een breed aanbod in trainingen over diversiteit en inclusie. Een voorbeeld hiervan is de week 'Inclusion starts with an I', welke plaatsvond in zowel januari 2022 als mei 2022. Een week waarin er aan alle medewerkers een breed professionaliseringsaanbod op het gebied van diversiteit en inclusie werd aangereikt, met onder meer workshops om het handelingsrepertoire van docenten te verrijken en bijeenkomsten waar inspiratie of het goede gesprek met elkaar centraal stond.

Gezondheidsbeleid en werkdrukbeleving

In 2020 heeft HKU gezondheidsbeleid ontwikkeld. In drie notities wordt de integrale visie op de gezondheid van medewerkers beschreven. Deze notities hebben betrekking op ziekteverzuim, preventie en re-integratie. Het curatief beleid is vastgesteld in het eerste kwartaal van 2022. Het beschrijft hoe HKU het ziekteverzuim terugdringt en werken naar vermogen stimuleert. Dit gebeurt aan de hand van het Huis van Werkvermogen, een model waarin factoren beschreven staan die van invloed zijn op duurzame inzetbaarheid. Daarnaast is het verzuimprotocol opgenomen welke beschrijft wat de procedure is bij ziekte van medewerkers.

Eind 2022 is het preventief gezondheidsbeleid vastgesteld. Deze notitie beschrijft welke interventies HKU reeds inzet en de komende tijd verder ontwikkelt om de inzetbaarheid van medewerkers te bespoedigen en uitval zoveel mogelijk te voorkomen. En hoe HKU het voeren van een actief ziekteverzuim- en re-integratiebeleid - met als doel het verzuim terug te dringen en duurzame inzetbaarheid te bevorderen - nastreeft. Ook is er in het preventief gezondheidsbeleid aandacht besteed aan realistische taaktoebedeling en hybride werken.

In mei 2022 heeft voor het eerst de zogenoemde 'Tijd voor Vitaliteit' week plaatsgevonden. Tijdens deze week konden medewerkers sporten, een health check doen, workshops volgen en meedoen aan ontspannende activiteiten.

1.5.3. Huisvesting

Huisvesting

HKU ziet het centrum van Utrecht als haar 'stadscampus', waarin zij - met alle daar aanwezige grootstedelijke en culturele voorzieningen - op drie locaties kleinschalige en gedifferentieerde huisvesting biedt. De stad als podium voor alle studenten van HKU. 2022 was evenwel nog een jaar waarin de beperkingen in verband met de coronapandemie ook bij ons nog voelbaar waren. Een deel van het onderwijs en evenementen vond online plaats en binnen onze gebouwen golden nog enige tijd restricties qua capaciteit, looproutes en hygiëne. Verder werkte een deel van de ondersteuning regelmatig vanuit huis, wat ook na de opheffing van de coronamaatregelen heeft geleid tot een structurelere gedragsverandering.

HKU beschikte in 2022 over drie locaties in het centrum van Utrecht:

- Locatie Centrum: de monumentale gebouwen van HKU Theater aan het Janskerkhof en HKU Utrechts Conservatorium (waaronder de kleine Beiaardschool die in Amersfoort is gevestigd) aan de Mariaplaats;
- Locatie Oudenoord en Nieuwekade;
- Locatie IBB-laan en Pastoe Fabriek, waaronder ook de tijdelijke locaties (Loods op de Koningsweg en Jaarbeursplein) vallen.

Jaarlijks vindt klein en groot onderhoud aan onze gebouwen plaats. Meest in het oog springend dit jaar was de tijdelijke verhuizing van de school HKU Kunst en Economie naar een gebouw aan de Kanaalweg. Dit was nodig omdat er onverwachts groot onderhoud noodzakelijk bleek te zijn aan de sprinklerinstallatie op Oudenoord. Deze werkzaamheden met de onvermijdelijke overlast, zijn in goede onderlinge harmonie ruim binnen de afgesproken kaders en planning begin 2023 afgerond.

Begin 2022 is, met behulp van de incidentele extra middelen in het kader van NPO de 4^e verdieping in het gebouw op de Jaarbeursplein tijdelijk in gebruik genomen ten behoeve van de school HKU Theater. Ten slotte is de laatste fase van het project buitenterrein IBB afgerond. Hierdoor is veel nuttige buitenruimte gecreëerd - vooral langs de zijdes van de werkplaatsen - waardoor voor de buitenwereld beter zichtbaar wordt wat er bij HKU plaatsvindt.

Strategisch Huisvestingsplan

Begin 2022 is het nieuwe Strategisch Huisvestingsplan van HKU vastgesteld. Hierin staat onze lange-termijn visie op een nieuwe clustering van ons onderwijs en gebouwenportefeuille.

Het College van Bestuur heeft in najaar 2019 besloten om een nieuwe huisvestingsstrategie voor HKU te bepalen, en op basis hiervan een (her)huisvestingsplan op te stellen. Doel van dit plan is het scheppen van strategische kaders ('huisvestingsstrategie') om de huidige en toekomstige ruimtebehoefte van de HKU (waaronder het huisvestingsvraagstuk van HKU Theater) zowel kwantitatief als kwalitatief in te vullen ('gewenste portefeuille'). Het Strategisch Huisvestingsplan (SHP) uit 2013 wordt qua uitgangspunten nog herkend, maar er is behoefte aan herijking. Hiervoor is opdracht gegeven aan adviesbureau Arcadis, in samenwerking met De Ruimdenkers en onder aansturing van de afdeling Facilities. Begin 2022 is het breed gedragen nieuw SHP vastgesteld (ook door de CMR en de RvT), dat passend is bij onze uitgangspunten en meerjarig financieel kader en bovendien ondersteunend aan het gewenste profiel en de daaruit afgeleide ontwikkelingen qua onderwijsportfolio en onderzoek. In het SHP is de veranderopgave opgenomen die voortvloeit uit de 'mismatch' tussen de gewenste en de huidige huisvestingsportefeuille.

Begin 2022 werd echter ook duidelijk dat een snelle stap in de veranderopgave om verschillende redenen niet wenselijk was: de oorlog in Oekraïne, de stijgende bouwkosten en de forse inflatie waren de belangrijkste redenen om in onze huisvestingsambities voorlopig een pas op de plaats te maken.

Duurzaamheid Bedrijfsvoering

Binnen de bedrijfsvoering is mede vanwege de oorlogssituatie en de oproep om minder energie te verbruiken, vooral ingezet op het terugdringen ons energiegebruik. De HKU-panden zijn voornamelijk voorzien van een 'groen energielabel' C t/m A+; ondanks dat we veel monumentale panden in gebruik hebben. De elektriciteit die HKU inkoop is duurzaam opgewekt in Nederland met wind of zonne-energie. Bijna al onze panden zijn aangesloten op de stadsverwarming in Utrecht waardoor we vrijwel geen gasaansluitingen meer hebben. Pogingen om een nieuwe cateraar te vinden voor onze gebouwen en daar dan ook gelijk verbetering qua duurzaamheid en gezondheid mee te bewerkstelligen hebben geen aanbieder opgeleverd. Deze aanbesteding is daarom, op iets andere wijze, in 2022 opnieuw opgestart.

1.5.4. ICT-ontwikkelingen

ICT-support

Sinds corona is gestart met het organiseren van digitale support voor ICT-vraagstukken. Vanwege het grote succes ervan is dat in 2022 verder geprofessionaliseerd. Er zijn dit jaar maar liefst 2375 hulpvragen binnen gekomen; nog meer dan in het eerste coronajaar. ICT Support betekent snellere afhandeling door efficiënter informatievoorziening (dossiervorming) en koppeling van de juiste competenties aan problemen en vragen. De kennisbank vanuit deze werkwijze is in gebruik genomen en kan nu door medewerkers zelf geraadpleegd worden. Vanuit andere takken van dienstverlening wordt onderzocht in hoeverre deze werkwijze en tool hen ook kan helpen om de dienstverlening te verbeteren.

Ruimteboek

In 2022 zijn alle gebouwen en ruimtes opgenomen in het nieuwe bronsysteem Axxerion. Samen met beheerders is het systeem in gebruik genomen en is er een koppeling gerealiseerd naar het roostersysteem Xedule. In 2023 zal dit systeem met andere modules (onderhoud, instrumenten en storings) worden uitgebreid.

Uitleen en werkplaatsen-app

In 2022 is er flink gesleuteld aan de vernieuwing van de Uitleen en Werkplaatsen app. Er is voor zowel gebruiker als beheerders een groot aantal functionaliteiten toegevoegd, die ervoor hebben gezorgd dat de app goed aansluit op de workflow van het onderwijs. Er is veel tijd en expertise vanuit HKU gestoken in de ontwikkeling van de app. Het succes hiervan is niet onopgemerkt gebleven aangezien er ook steeds meer andere (internationale) instellingen mee gaan werken.

Surf-audit

In HO-verband is in verband met de sterk toenemende cyberdreigingen afgesproken in 2023 een uitgebreide en gestandaardiseerde ICT audit uit te voeren: de Surf-audit. Al in 2022 zijn voorbereidingen getroffen om de documentatie hiertoe op orde te brengen. Het gaat hierbij om beleid, leveranciersmanagement, risicoprofielen, IT-controls, et cetera. In dit kader is tevens een werkgroep van Functioneel beheerders opgericht om de IT-controls nader te harmoniseren.

Nieuwe portalen

Ter vervanging van het huidige intranet zijn in 2022 werkzaamheden uitgevoerd met betrekking tot de configuratie en inrichting van een nieuw student- en medewerkersportaal. Deze zullen in het 1e kwartaal van 2023 in gebruik genomen worden.

Digitale ondersteuning toelatingen en stage

In vervolg op succesvolle pilots in 2021 is in 2022 tooling opgeleverd die het merendeel van de toelatingsprocedures voor aankomend studenten, OSZ en commissies, ondersteund en vereenvoudigd. Daarnaast is er tooling opgeleverd die het afsluiten van stagecontracten tussen student, HKU en stageverlener centraal coördineert. Inmiddels hebben al meer dan 1500 HKU-studenten gebruikgemaakt van deze ondersteuning.

1.6. Financiën en continuïteit

1.6.1. Resultaat 2022

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
3.1 Rijksbijdragen OCW	59.960.191	58.297.522	55.097.857
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	426.940	207.807	366.659
3.3 College-, cursus-, les- en examengelden	6.675.121	6.421.533	7.645.503
3.4 Baten werk in opdracht van derden	1.349.709	1.095.782	1.002.040
3.5 Overige baten	576.658	489.333	473.728
Totaal baten	68.988.619	66.511.977	64.585.787
4.1 Personele lasten	48.249.684	47.878.224	45.363.967
4.2 Afschrijvingen	4.629.882	3.102.913	3.587.325
4.3 Huisvestingslasten	8.643.381	5.964.904	5.763.017
4.4 Overige lasten	9.714.232	9.980.084	7.475.339
5.1 Financiële baten	-49.519	0	207
5.2 Financiële lasten	332.334	331.739	402.651
Totaal lasten	71.519.994	67.257.864	62.592.506
Resultaat	-2.531.375	-745.887	1.993.281

Het resultaat over 2022 bedraagt € 2,5 mln. negatief en is hiermee € 1,8 mln. lager dan begroot. In hoofdlijnen kan deze afwijking als volgt worden verklaard:

De baten zijn € 2,5 mln. hoger dan begroot:

- De rijksbijdragen over 2021 zijn € 1,7 mln. hoger dan begroot. Dit komt met name door een hogere loon/prijscompensatie dan geraamd en door de verhoging van de onderzoeksmiddelen vanaf het najaar 2022 naar aanleiding van het Bestuursakkoord van zomer 2022.
- De collegegelden zijn hoger uitgevallen dan begroot, in totaal € 0,3 mln. Het aantal studenten lag in 2022 hoger dan geraamd.
- De overige overheidsbijdragen zijn € 0,2 mln. hoger dan begroot door een toename van minorstudenten, de baten werk derden zijn € 0,2 mln. hoger dan begroot door een toename van het aantal projecten, waaronder ook de Herstelgelden van de Gemeente Utrecht. Ook de overige baten zijn licht hoger.

De lasten zijn € 4,3 mln. hoger dan begroot:

- De personele lasten zijn € 0,4 mln. hoger uitgevallen dan begroot. De personeelsinzet is 8 fte (ca 1,5%) lager de begroting. Wel zijn de kosten per fte hoger dan begroot met name door de inzet van externe medewerkers. Ook zijn de kosten van werving en selectie toegenomen.
- De afschrijvingskosten zijn € 1,5 mln. hoger dan begroot door een wijziging in de te hanteren afschrijvingstermijnen en ondergrenzen voor activering. Dit effect is grotendeels eenmalig. Er is ook sprake van een lichte structurele stijging van de afschrijvingen, maar daar staan lagere uitgaven in de categorie 'overige lasten' tegenover.
- De huisvestingslasten zijn € 2,7 mln. hoger dan de begroting. Hierin is opgenomen € 1,9 mln. aan kosten gerelateerd aan de vervanging van de sprinklerinstallatie in het pand Oudenoord. Deze kosten waren niet begroot. Daarnaast zijn de energielasten € 0,5 mln. hoger dan begroot. Ook de huurlasten waren hoger; anderzijds waren de schoonmaakkosten lager dan begroot.
- De overige lasten zijn € 0,3 mln. lager dan begroot. Een deel van kosten voor projecten wordt hier begroot maar uitgeput op diverse andere kostencategorieën (begrotingsresultaat € 1,7 mln). Er is voor € 0,7. mln. minder uitgegeven aan apparatuur, voornamelijk vanwege de wijziging in verwerking van MVA-aanschaffingen, voor € 0,3 mln meer aan licenties, voor € 0,5 mln meer aan externe opleidingskosten studenten en voor € 1,0 mln meer aan kosten voor uitbestede werk en advies op het gebied van ondersteuning onderwijs, communicatie en huisvesting.

1.6.2. Planning & Control cyclus

De interne beleids- en begrotingscyclus binnen HKU loopt gelijk aan het collegejaar zodat de cyclus goed aansluit op het primaire proces in de organisatie. In de planning & control-cyclus worden de ambities en doelstellingen zoals vastgelegd in het Instellingsplan vertaald naar strategisch beleid voor de lange en middellange termijn. Dit strategisch beleid wordt vervolgens vertaald naar operationele doelstellingen en kernthema's voor het desbetreffende jaar. Via de kaderbrief geeft het College van Bestuur de inhoudelijke, financiële en formatieve kaders aan voor de Jaarplannen en Begrotingen per onderdeel. Ieder organisatieonderdeel stelt op basis van de uitgangspunten in de kaderbrief en de eigen specifieke thema's een Jaarplan en Begroting op. De Jaarplannen en Begrotingen per onderdeel worden vastgesteld door het College van Bestuur.

Directeuren rapporteren tweemaal per jaar formeel over de voortgang en realisatie van de doelstellingen in het Jaarplan en bespreken dit met het College van Bestuur. Verbetering kwaliteit van onderwijs, onderzoek en ondersteunende processen staat als centraal thema op de agenda. De financiële positie per onderdeel en op HKU-niveau wordt continue gemonitord door de directie Financiën & Control. Financiën & Control voert regelmatig overleg met budgethouders/ directeuren over de bedrijfsvoering en financiële stand van zaken. Bij significante budgetafwijkingen worden tussen het College van Bestuur en de betreffende directeur concrete afspraken gemaakt over bijsturing van het financiële resultaat.

1.6.3. Risicomanagement

Inrichting risicomanagement

Bij de inrichting van risicomanagement binnen de HKU ligt de focus op het tijdig signaleren van risico's en het nemen van adequate maatregelen hierop. Hierbij maken we een bewuste afweging tussen doelstellingen, de risico's die we bereid zijn te nemen en kansen die we willen benutten. Als onderdeel van de Planning & Control cyclus vindt er jaarlijks een beoordeling van de belangrijkste operationele en strategische risico's plaats. Operationele risico's worden via verschillende periodieke rapportages en controles gemonitord. Tijdens de planning & control gesprekken wordt tussentijds stilgestaan bij de ontwikkelingen en risico's ten aanzien van de kwaliteit van het onderwijs, onderzoek, personeel en bedrijfsvoering.

HKU maakt gebruik van een risicokaart waarin de risico's van de verschillende processen en locaties in kaart worden gebracht. Hierbij maakt HKU gebruik van het raamwerk dat is opgezet door de Vereniging Hogescholen. Daarin zijn de volgende domeinen gedefinieerd: bedrijfsvoering, compliance, extern, onderwijs, onderzoek, personeel en veiligheid. De totale risicokaart bevat 65 geïdentificeerde risico's ingedeeld naar een laag, midden of hoog risicoprofiel. Per risico is de volgende informatie in kaart gebracht: risico-eigenaar, getroffen beheersmaatregelen, inschatting kans en impact en eventueel de te nemen aanvullende maatregelen. De geïdentificeerde risico's worden jaarlijks besproken via zogenaamde risicotafels. Per domein worden eventuele incidenten, ontwikkelingen en wijzigingen in wet- en regelgeving besproken. Op basis hiervan wordt de risicokaart geactualiseerd en worden de te nemen aanvullende maatregelen geïnventariseerd en geprioriteerd.

Belangrijkste risico's en onzekerheden

Instroom van studenten

HKU heeft -normaliter- een vrij stabiele instroom van studenten. Voor de meeste opleidingen melden zich meer potentiële studenten aan dan er beschikbare plaatsen zijn. Toelating geschiedt veelal op basis van selectie. Dat betekent echter nog niet dat de student zich ook daadwerkelijk inschrijft, aangezien studenten zich vaak voor meerdere studies bij meerdere instellingen aanmelden. Deze trend lijkt verder toe te nemen. Dit kan tot fluctuaties leiden die op opleidingsniveau significant kunnen zijn; op instellingsniveau is het risico van fluctuerende instroom beperkt. Niet iedere student die zich inschrijft brengt voor zijn volledige studieduur bekostiging mee. Een aantal studenten zijn in het geheel niet (meer) bekostigd door bijvoorbeeld eerdere studies. De studentenbonden financiering is goed voor ongeveer de helft van de inkomsten van HKU, waarmee de bekostigingsgraad van de studenten voor HKU een belangrijke factor is. In 2022 is zowel het absolute als het relatieve aantal bekostigde studenten afgenomen. Met name de absolute daling lijkt vooral een correctie op voorgaande jaren met ruime inschrijvingen. Er is een stijging in langstudeerders waarneembaar die we nauwgezet volgen in de komende tijd.

Rijksbijdrage

De bekostiging vanuit de Rijksbijdrage is verreweg de belangrijkste inkomstenpost. Het grootste financiële risico zit in de onvoorspelbaarheid van de bekostiging door (financiële) maatregelen die zich voor kunnen doen. Het gaat hierbij dan vooral om de mogelijke doorwerking van maatregelen op het gebied van de directe bekostigingstoewijzing. Overigens kunnen deze maatregelen zowel positief als negatief uitpakken. Andere risico's zitten in de uitwerking van het al dan niet compenseren van loon- en prijsstijgingen in de vorm van prijs- en loonbijstellingen in de hoogte van de bekostigingsniveaus. In 2022 zijn de prijzen aanzienlijk gestegen en dit zal doorwerken in 2023. De mate van compensatie via de Rijksbijdrage is nog onzeker, maar op korte termijn is het effect overzienbaar.

Inkomsten uit tweede en derde geldstroom

Een mogelijk risico betreft (begrote) baten die niet gerealiseerd worden. Overigens hebben dergelijke subsidies nagenoeg altijd betrekking op niet-structurele activiteiten waarvoor geen structurele verplichtingen worden aangegaan. Hierdoor is slechts beperkt sprake van resultaatrisico.

Huisvesting

Voor wat betreft de huisvestingslasten vormen hoge energieprijzen een belangrijk financieel risico. Ook de hoge inflatie vormt een prijsrisico. De hoogte van dit risico is in grote mate afhankelijk van de mate waarin deze prijsstijgingen worden gecompenseerd in de Rijksbijdrage. Inmiddels lijken de energieprijzen zich weer wat te stabiliseren waardoor het structurele effect waarschijnlijk beperkt is.

Het risico van onverwacht (groot) instandhoudingsonderhoud in combinatie met aanvullende eisen en hogere normen waaraan de huisvesting moet voldoen, vormt een aandachtspunt. HKU maakt gebruik van een meerjarenonderhoudsplan waarin per locatie op gedetailleerd niveau wordt bijgehouden wanneer welk onderhoud gepland moet worden. De geplande uitgaven op basis van het meerjarenonderhoudsplan worden meegenomen in de meerjarenbegroting. In 2022 heeft de calamiteit met de sprinklerinstallatie een aanzienlijk effect gehad op de bestedingen.

Een ander aandachtspunt in het kader van huisvesting is de noodzaak van toekomstige flexibiliteit inzake ruimtegebruik. In het huisvestingsbeleid vertaalt dit zich in de keuze van een mix (van circa 60% eigendom en 40% huur) tussen panden die in eigendom zijn en panden die worden gehuurd. De panden die in eigendom zijn, zijn gunstig gelegen in of in de directe omgeving van het centrum van Utrecht. In de huurovereenkomsten wordt zoveel mogelijk overeengekomen dat HKU-ruimte mag verhuren aan derden.

Personeel

De kwaliteit van het onderwijs moet op hoog niveau zijn en blijven. Het risico hierbij is dat medewerkers niet over de juiste kennis en vaardigheden beschikken of dat zij zich niet houden aan de algemeen geldende ethische normen (gedragscode HKU). Professionalisering en aandacht voor welzijn & werkdruk van medewerkers van HKU staat daarom hoog op onze agenda.

Traditioneel werkt het kunstonderwijs met veel kleine dienstverbanden en gastdocenten. Hiermee wordt een stevige band met de beroepspraktijk geborgd en is sprake van een rijk gevarieerd aanbod aan onze studenten. Tegelijkertijd maakt deze werkwijze het onderwijs soms kwetsbaar op slagkracht en cohesie.

Cybersecurity

HKU heeft net als vele andere bedrijven in Nederland, te maken met inherente bedreigingen rondom cybersecurity en de beveiliging van persoonsgegevens. Awareness op het gebied van informatiebeveiliging en privacy blijft een continu thema binnen de organisatie. Daarnaast worden er regelmatig interne en externe beoordelingen uitgevoerd op de kwetsbaarheid van de in gebruik zijnde systemen. Er hebben zich in 2022 geen grote calamiteiten voorgedaan.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

In het algemeen is de AVG-compliance en het bewustzijn over de omgang met persoonsgegevens binnen HKU de afgelopen jaren gestaag toegenomen. Dit uit zich in onder andere de beschikbaarheid van een DPIA-format, een geïmplementeerd proces gegevensverzoeken, het meenemen van gegevensbescherming

in de vormgeving van processen en overeenkomsten, en verbeterde transparantie naar binnen én buiten ten aanzien van de eigen gegevensbeschermingspraktijken.

Inkoopbeleid

Op financieel vlak is dit jaar wederom specifieke aandacht gegaan naar het opstellen en implementeren van een gestructureerd inkoopbeleid en -strategie. Met dit nieuwe beleid krijgt de organisatie meer centrale regie op het proces en zicht op welke afspraken worden gemaakt met leveranciers, of aanbesteding aan de orde is en of een juiste prijsstelling gehanteerd wordt.

1.6.4. Continuïteitsparagraaf en meerjarenraming

De continuïteitsparagraaf geeft inzicht in het gevoerde en toekomstige beleid en de gevolgen daarvan voor de financiële positie. HKU stelt jaarlijks, als onderdeel van de P&C-cyclus een begroting op voor het aankomende jaar inclusief een meerjarenraming waarmee HKU inzicht krijgt in de te verwachten financiële exploitatie in de komende jaren en de ontwikkeling van de vermogenspositie.

Bij het opstellen van deze continuïteitsparagraaf gaan wij er normaliter vanuit dat de stijging van de lonen en de prijzen (grotendeels) gecompenseerd worden door een bijstelling van de Rijksbijdrage en de jaarlijkse indexatie van de collegegelden. Voor 2023 verwachten wij dat deze compensatie niet toereikend zal zijn en daarvoor heeft HKU inmiddels besparingen geformuleerd en verwerkt in de prognoses vanaf 2023. Voor latere jaren gaan wij wel weer uit van een compensatie die gelijke tred houdt met de ontwikkeling van de lonen en prijzen.

Meerjarenraming

De meerjarenraming behelst de jaren 2023 (op basis van de begroting 2023) tot en met 2028.

De waarderingsgrondslagen die voor de meerjarenraming worden gehanteerd, zijn dezelfde als die in de jaarrekening 2021 zijn gehanteerd.

De meerjarenprognose is gebaseerd op de standaardindeling van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. De meerjarenbegroting gaat uit van de werkelijke balansposities ultimo 2022 en het werkelijke resultaat over 2022 en sluit voor het overige aan op de door de RvT goedgekeurde meerjarenraming die bij de kalenderjaarbegroting 2023 is opgesteld. Belangrijke uitgangspunten bij het financieel meerjarenbeleid zijn dat de vermogenspositie en liquiditeit van HKU te allen tijde toereikend moet zijn en dat op langere termijn de baten en lasten duurzaam in evenwicht moeten zijn. Binnen deze grenzen zijn tijdelijke tekorten of overschotten, mits onderbouwd, acceptabel.

Verwachte meerjarenontwikkeling van formatie en studenten

Verwachte ontwikkeling van formatie en studenten	Realisatie		Begroting		Raming		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Personele bezetting in fte	533	524	506	506	506	506	506
- Onderwijs en onderzoek	306	301	292	292	292	292	292
- Ondersteunend personeel	210	206	197	197	197	197	197
- Bestuur en directie	17	17	17	17	17	17	17
Onderwijzend personeel/Totaal fte	57%	57%	57%	57%	57%	57%	57%
Aantal ingeschreven studenten (1 okt)	4.226	4.150	4.100	4.050	4.000	4.000	4.000

Formatie: gemiddelde formatie over het gehele kalenderjaar

Studenten: Totaal aantal ingeschreven studenten per afstudeerrichting

Toelichting op de kengetallen:

De formatie Onderwijs & Onderzoek betreft vaste en flexibele formatie die werkzaam is in de schools, de werkplaatsen, lectoraten en expertisecentra. Onder bestuur & directie is opgenomen het College van Bestuur en de directeuren van de organisatieonderdelen van HKU. De overige formatie betreft vaste en flexibele formatie in ondersteunende functies en medezeggenschap.

HKU beoogt een aantal van 4.000 studenten, binnen een bandbreedte van enkele procenten als gevolg van normale jaarlijkse fluctuaties. De onderlinge verdeling tussen de verschillende opleidingen van HKU zal daarbij licht variëren als gevolg van de permanente doorontwikkeling van ons onderwijsaanbod. Door de coronapandemie heeft HKU net als andere hoger onderwijsinstellingen te maken met zowel meer instroom als een langere verblijfsduur van studenten. Het aantal studenten zal de komende jaren daarom boven de streefwaarde liggen.

De totale formatie neemt om dezelfde reden toe. In meerjarig perspectief wordt beoogd de verhouding tussen onderwijzend en onderzoekend personeel en ondersteunend personeel in een goed werkende balans tot elkaar te houden.

In 2023 zal HKU het volumebeleid en portfolio evalueren. Het beoogde aantal studenten dat is ingeschreven bij HKU kan als gevolg daarvan worden bijgesteld naar boven. In de meerjarenprognose is daar vooralsnog geen rekening mee gehouden.

Verwachte meerjarenontwikkeling van de staat van baten en lasten

HKU heeft in het verleden een gunstig eigen vermogen opgebouwd. Vanaf 2015 is een deel van het surplus in het eigen vermogen op een verantwoorde manier ingezet ter verbetering van de onderwijskwaliteit en de faciliteiten. Vanaf 2019 wordt dit beleid voortgezet door middel van een deel van de middelen voor de Kwaliteitsafspraken.

Vanuit een verantwoord financieel beheer maakt HKU een onderscheid tussen (structurele) activiteiten die worden uitgevoerd en gefinancierd in het kader van de reguliere bedrijfsvoering en activiteiten die buiten de reguliere bedrijfsvoering worden uitgevoerd. Deze laatste worden gefinancierd uit bestemmingsreserves.

De verwachte meerjarenontwikkeling 2023 – 2028 van de staat van baten en lasten

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2022	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Baten							
Rijksbijdrage OCW	59.960	60.025	59.525	59.025	59.025	59.025	59.025
Overige overheidsbijdragen en subsidies	427	252	252	252	252	252	252
College, cursus, les en ex. gelden	6.675	9.770	9.770	9.770	9.770	9.770	9.770
Baten werk in opdracht van derden	1.350	1.392	1.392	1.392	1.392	1.392	1.392
Overige baten	577	538	538	538	538	538	538
Totaal baten	68.989	71.977	71.477	70.977	70.977	70.977	70.977
Lasten							
Personele lasten	48.250	50.291	49.541	48.791	48.791	48.791	48.791
Afschrijvingen	4.630	3.250	3.386	3.668	3.616	3.776	3.832
Huisvestingslasten	8.643	8.391	7.891	7.891	7.891	7.891	7.891
Overige lasten	9.714	10.094	9.594	10.414	10.414	10.414	10.414
Totaal lasten	71.237	72.026	70.412	70.765	70.713	70.872	70.928
Saldo baten en lasten	-2.248	-49	1.065	212	264	105	49
Saldo financiële baten en lasten	-283	-77	-46	-32	-17	-2	40
Totaal resultaat	-2.531	-126	1.019	181	248	103	89
Onttrekking uit bestemmingsreserves	-4.024	- 239	- 200				
Operationeel saldo (mutatie algemene reserve)	1.493	114	1.219	181	248	103	89

Onderbouwing van de gepresenteerde cijfers:

1. Het resultaat is van 2024 tot en met 2028 gecorrigeerd voor financiering uit bestemmingsreserves altijd positief. Het positieve saldo over 2024 geeft een financieringsoverschot weer op de kwaliteitsafspraken. Dit overschot is echter wel lager dan het nominale overschot op de kwaliteitsafspraken.
2. De rijksbijdrage en OCW-subsidies zijn berekend aan de hand van de eerder gepresenteerde aannames over studentenaantallen HKU en op de meerjarenvooruitzichten. De Rijksbijdrage en Collegegelden zijn als uitgangspunt gebaseerd op de per ultimo 2022 bekende meerjarencijfers zoals die waren opgenomen in de Rijksbegroting en de daarbij horende openbaar beschikbare stukken. In deze raming is vanaf 2024 geen rekening gehouden met een jaarlijkse compensatie voor loon- en prijsontwikkeling.
3. De overige overheidsbijdragen en –subsidies zijn vanaf 2024 gebaseerd op de begroting 2023. Dit geldt ook voor de post Baten werk in opdracht van derden.
4. De cursusgelden zijn geraamd met als uitgangspunt de begroting 2023. De collegegelden zijn geraamd in overeenstemming met de geraamde aantallen ingeschreven studenten. Daarbij wordt op basis van historische gegevens een inschatting gemaakt over het aantal studenten dat collegegeld betaalt. Het collegegeldtarief is gebaseerd op de door het ministerie gecommuniceerde hoogte van het collegegeld. Het instellingsgebonden tarief (voor onbekostigde studenten) wordt periodiek vastgesteld. Als ijkpunt voor de hoogte van het instellingsgebonden collegegeld geldt het bekostigingsbedrag vermeerderd met het wettelijk collegegeld.
5. De opgenomen personeelslasten zijn gebaseerd op de begroting 2023. De loonstijgingen vanuit de cao en een raming van de nog af te sluiten nieuwe cao is hierin meegenomen voor het deel 2023, maar niet voor later jaren aangezien ook de bijbehorende looncompensatie niet is verwerkt in de baten.
6. De afschrijvingslasten zijn gebaseerd op de gerealiseerde investeringen tot en met 2022 (voor de begroting 2023) en de geplande investeringen vanaf 2024. Hierbij is een inschatting gemaakt van de verdeling van de investeringen uit hoofde van groot onderhoud. De afschrijvingslasten voor roerende goederen zijn opgenomen op grond van het actuele bestand van roerende goederen en de geplande investeringen respectievelijk investeringsruimte. Een deel van de afschrijvingen wordt gedekt uit de bestemmingsreserves. Voor de bepaling van de afschrijvingskosten is uitgegaan van het vigerende afschrijvingsregime.
7. De huisvestingslasten en overige lasten zijn gebaseerd op de begroting 2023.
8. De onttrekking uit de bestemmingsreserve is aangepast ten opzichte van de vastgestelde begroting naar aanleiding van de eindstand ultimo 2023.

Verwachte meerjarenontwikkeling van de bestemmingsfondsen en -reserves

Het verwachte verloop van de bestemmingsfondsen en -reserves is als volgt weer te geven (x € 1.000):

Bestemmings- fondsen en -reserves	31 dec. 2022	Δ 2023	31 dec. 2023	Δ 2024	31 dec. 2024	Δ 2025	31 dec. 2025	Δ 2026	31 dec. 2026	Δ 2027	31 dec. 2027	Δ 2028	31 dec. 2028
Bestemmingsfonds													
Legaten en schenkingen	27	pm	27	pm	27	pm	27	pm	27	pm	27	pm	27
Bestemmingsreserve Herhuisvesting													
Bestemmingsreserve Flankerend beleid	2.357	-200	2.157	-200	1.957	pm	1.957	pm	1.957	pm	1.957	pm	1.957
Bestemmingsreserve Center of Expertise	39	-39											
Totaal generaal	2.423	-239	2.184	-200	1.984		1.984		1.984		1.984		1.984

Naast het (private) bestemmingsfonds uit hoofde van legaten en schenkingen heeft HKU twee (publieke) bestemmingsreserves:

Bestemmingsreserve Egalisatie herhuisvesting

De bestemmingsreserve herhuisvesting omvatte tot en met 2021 de reservering voor de extra afschrijvingslasten die zijn ontstaan als gevolg van de investeringen vanuit het herhuisvestingplan 2014-2017. Op deze reservering zijn vervolgens de tijdelijk lagere lasten in mindering gebracht die de

stelselwijziging ten aanzien van groot onderhoud tot gevolg heeft aangezien er geen jaarlijkse dotatie aan de voorziening groot onderhoud plaatsvindt en de afschrijvingslast van de vanaf 2019 te activeren uitgaven pas na ruim zeven jaar een 'normaal' niveau zal hebben bereikt.

Door de aanpassing van de afschrijvingstermijnen met ingang van 2022 zou de looptijd van deze reserve worden verlengd en de jaarlijkse vrijval verlaagd. Daarmee is het beoogde effect op de jaarlijkse reguliere exploitatie sterk afgenomen. Om deze reden is besloten de bestemmingsreserve op te heffen en toe te voegen aan de algemene reserve.

Bestemmingsreserve Flankerend beleid

In 2018 is een bestemmingsreserve Flankerend beleid gevormd om de beleidsdoelen van het nieuwe Instellingsplan 2019-2024 mede te financieren. De looptijd van dit bestemmingsreserve is gelijk aan de looptijd van het huidige Instellingsplan. Vanaf 2021 worden ook de kosten van de mid-term review van het Instellingsplan en de daarmee samenhangende kosten voor organisatieontwikkeling ten laste van deze bestemmingsreserve gebracht. De intentie is om dit bestemmingsreserve ook voor de komende IP-periode te handhaven om incidentele kosten van organisatieontwikkeling en innovatie van onderwijs en onderzoek mee te dekken.

Bestemmingsreserve Center of Expertise

Deze bestemmingsreserve is gevormd na de opheffing van het Center of Expertise U-Create dat samen met de Hogeschool Utrecht werd onderhouden. Het vereveningssaldo van dit voormalig Center of Expertise wordt in de geest van dit Center besteed.

Verwachte meerjarenontwikkeling van de balans

Op basis van het beleid van HKU dat is vastgelegd in het Instellingsplan, het Jaarplan HKU en externe ontwikkelingen verwachten wij dat de balans van HKU zich als volgt zal ontwikkelen (x € 1.000):

	Raming balansontwikkeling 2023-2028												
	Ultimo 2022	Δ 2023	Ultimo 2023	Δ 2024	Ultimo 2024	Δ 2025	Ultimo 2025	Δ 2026	Ultimo 2026	Δ 2027	Ultimo 2027	Δ 2028	Ultimo 2028
Materiële vaste activa	34.893	1.205	36.098	1.069	37.167	-713	36.454	-661	35.792	-821	34.971	-877	34.095
Vorderingen	1.605		1.605		1.605		1.605		1.605		1.605		1.605
Liquide middelen	14.873	-1.831	13.042	-550	12.492	394	12.886	409	13.295	423	13.719	-7.034	6.685
Activa Totaal	51.371	-626	50.745	519	51.264	-319	50.945	-252	50.693	-397	50.295	-7.911	42.384
Eigen vermogen													
Algemene reserves	23.335	114	23.449	1.219	24.668	181	24.848	248	25.096	103	25.198	89	25.288
Bestemmingsreserves	2.424	-240	2.184	-200	1.984		1.984		1.984		1.984		1.984
Eigen vermogen totaal	25.759	-126	25.633	1.019	26.652	181	26.833	248	27.080	103	27.183	89	27.272
Voorzieningen	2.282		2.282		2.282		2.282		2.282		2.282		2.282
Kortlopende schulden	12.830		12.830		12.830		12.830		12.830		12.830		12.830
Langlopende schulden	10.500	-500	10.000	-500	9.500	-500	9.000	-500	8.500	-500	8.000	-8.000	
Passiva Totaal	51.371	-626	50.745	519	51.264	-319	50.945	-252	50.693	-397	50.295	-7.911	42.384
Kengetallen m.b.t. de balans													
	Ultimo 2022		Ultimo 2023		Ultimo 2024		Ultimo 2025		Ultimo 2026		Ultimo 2027		Ultimo 2028
Solvabiliteit	50,1%		50,5%		52,0%		52,7%		53,4%		54,0%		64,3%
Solvabiliteit 2 (incl voorzieningen)	54,6%		55,0%		56,4%		57,2%		57,9%		58,6%		69,7%
Acid test ratio	1,28		1,14		1,10		1,13		1,16		1,19		0,65

De solvabiliteitsontwikkeling

De solvabiliteit II (inclusief voorzieningen) per 31 december 2022 komt uit op 54,4% (was 59,5%).

De solvabiliteit blijft de komende jaren stabiel.

Quick ratio

De betaalbaarheid van de schulden op korte termijn vertaalt zich in de quick ratio. Per 31 december 2022 komt de quick ratio uit op 1,28 (was 1,6).

Verwachte meerjarenontwikkeling van de kasstroom

De in de vorige hoofdstukken beschreven ontwikkelingen (exclusief de aanwending van de bestemmingsreserves) leiden tot een verwachte meerjarenontwikkeling van de kasstroom die als volgt is te specificeren (x € 1.000):

	Cashflowraming 2023-2028						
	Realisatie 2022	Begroting 2023	raming 2024	raming 2025	raming 2026	raming 2027	raming 2028
Resultaat	-2.531	-126	1.019	181	248	103	89
Aanpassingen voor:							
- afschrijvingen	4.630	3.250	3.386	3.668	3.616	3.776	3.832
- dotatie voorzieningen	115	235	235	235	235	235	235
- onttrekking voorzieningen	-208	-235	-235	-235	-235	-235	-235
- mutatie vlottende activa en passiva	2.567						
Kasstroom uit operationele activiteiten	4.573	3.124	4.405	3.849	3.864	3.879	3.921
Investeringen materiële vaste activa	-4.543	-4.455	-4.455	-2.955	-2.955	-2.955	-2.955
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-4.543	-4.455	-4.455	-2.955	-2.955	-2.955	-2.955
Aflossing langlopende schulden	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-8.000
Overige mutaties							
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-8.000
Mutatie liquide middelen	-470	-1.830	-550	394	409	423	-7.034
Saldo liquide middelen	14.873	13.042	12.492	12.886	13.295	13.719	6.685
DSCR	2,92	3,92	5,66	5,03	5,13	5,23	-
Saldo financiële baten en lasten	332	77	46	32	17	2	-40
waarvan rentelasten	332	317	286	272	257	242	200

NB: In bovenstaand overzicht wordt uitgegaan van volledige aflossing van de hypothecaire leningen in 2028. In de praktijk ligt (gedeeltelijke) herfinanciering voor de hand.

De Debt-Service Coverage Ratio (DSCR)

De DSCR zet het bedrijfsresultaat af tegen de rente- en aflossingsverplichtingen en geeft daarmee aan of er voldoende operationele kasstroom is om de rente- en aflossingsverplichting te kunnen voldoen. De BNG hanteert voor de langlopende leningen van HKU een DSCR-norm van minimaal 1,2.

1.6.5. Regeling Beleggen en Belenen

HKU voldoet aan de regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016: overtollige middelen worden risicomijdend belegd op bankrekeningen, spaarrekeningen en deposito's, er is geen sprake van beleggingen in aandelen en obligaties, noch sprake van uitgeleende gelden, noch van derivaten. HKU heeft een treasury-statuut. Hierbij is de algehele doelstelling van de treasury-functie nader gedefinieerd en uitgewerkt in de volgende doelstellingen:

1. zorgdragen voor voldoende beschikbare liquiditeit op de korte en lange termijn;
2. het minimaliseren van financieringskosten, met inachtneming van de in het treasury-statuut opgenomen doelstellingen;
3. het genereren van een goed rendement met betrekking tot overtollige middelen, met inachtneming de in het treasury-statuut opgenomen doelstellingen;
4. zorgdragen voor een kosteneffectief betalingsverkeer.

In de jaarrekening zijn onder de Toelichting op de balans de banktegoeden en leningen nader toegelicht.

1.6.6. Notitie Helderheid

Vanaf 15 april 2021 is de Beleidsregel investeren met publieke middelen in private activiteiten van kracht, waarin onder andere rapportageverplichtingen zijn opgenomen. In afwijking op de beleidsregel heeft OCW middels een brief aangegeven dat het is toegestaan om over het verslagjaar 2022 nog te verantwoorden conform de oude notities Helderheid. Deze verantwoording is hieronder opgenomen.

In de notitie helderheid zijn een aantal thema's uitgewerkt, bedoeld om de bekostigde universiteiten en hogescholen helderheid te laten verschaffen over de interpretatie en toepassing van de bestaande bekostigingsregels voor de tellingen van de bekostigingsparameters. HKU volgt de richtlijnen zoals deze in de notitie zijn vastgelegd.

1 Uitbesteding

HKU besteedt geen (delen van het) onderwijs uit aan niet-bekostigde instellingen.

2 Investeren van publieke middelen in private activiteiten

HKU biedt naast regulier, bekostigd onderwijs ook cursussen en contractonderwijs aan. Inhoudelijk liggen deze activiteiten in lijn met het door HKU verzorgde bekostigde onderwijs. De cursussen zijn in meerderheid gericht op scholieren die op deze manier kennis kunnen maken met het kunstonderwijs. Naast de voorbereidende cursussen zijn er ook activiteiten op bachelorniveau. Individuele cursisten kunnen bijvoorbeeld een aantal modules van het onderwijs volgen in de vorm van contractonderwijs. Sommige minoren kunnen gevolgd worden door studenten van andere hogescholen. Als laatste kent HKU meerdere cursussen voor afgestudeerden en andere belangstellenden uit het werkveld. Bij al deze activiteiten wordt een kostendekkend tarief in rekening gebracht, zodat er niet ten onrechte publieke middelen in deze activiteiten worden gestoken. Deze activiteiten passen binnen de missie van HKU en dragen bij aan onze maatschappelijke opdracht.

3 Het verlenen van vrijstellingen

HKU kan een student vrijstelling verlenen voor het afleggen van tentamens of examens. Die vrijstelling gebeurt op basis van eerder afgelegde (en gehaalde) tentamens of examens, of op basis van buiten het hoger onderwijs opgedane kennis of vaardigheden. De examencommissie verleent de vrijstellingen; in de onderwijs en examenregeling is geregeld op welke gronden ze dat kan doen. HKU heeft dit geregeld in haar onderwijs- en examenregeling (OER).

4 Bekostiging van buitenlandse studenten

Het is een bekostigingsvoorwaarde dat een student op de datum van 1 oktober staat ingeschreven bij een instelling. Het is mogelijk dat een student, die nog niet in het bezit is van een verblijfsvergunning en

daardoor nog in het buitenland verblijft (art.7.32 onder d) wel al wordt ingeschreven. Deze student mag vervolgens alleen meetellen voor de bekostiging als hij voldoet aan de voorwaarde dat hij daadwerkelijk onderwijs in Nederland aan een Nederlandse instelling volgt. HKU volgt deze richtlijn bij bekostiging buitenlandse studenten.

5 Collegegeld niet betaald door student zelf

Als iemand anders voor een student betaalt (bijvoorbeeld ouders, werkgever) geeft de student daar altijd toestemming voor. Ingeval van betaling door derden is dat geregeld in Studielink. HKU betaalt geen collegegeld voor studenten.

6 Studenten die modules van opleidingen volgen

Studenten die modules van opleidingen volgen die niet leiden tot een aan een CROHO-opleiding verbonden getuigschrift, dan wel als aparte trajecten aangeboden modules zijn, worden door HKU niet meegeteld bij de bekostiging.

7 Studenten die een andere opleiding volgen dan waarvoor ze zijn ingeschreven

In de notitie zijn verschillende varianten beschreven. HKU volgt deze richtlijnen.

8 Bekostiging van maatwerktrajecten

HKU kent geen bekostigde maatwerktrajecten.

9 Bekostiging van het kunstonderwijs

In de notitie zijn verschillende uitgangspunten beschreven. HKU volgt deze richtlijnen.

1.7. Coronaparagraaf

1.7.1. Beschrijving impact COVID-19 en coronamaatregelen op de instelling

Inleiding

De coronapandemie is voorbij, de beperkende maatregelen zijn niet meer van toepassing en het onderwijs en onderzoek van HKU vindt onbelemmerd plaats. Vaak als vanouds, soms gebruikmakend van nieuwe inzichten en technologische oplossingen die we hebben opgedaan in de afgelopen jaren. Eén of meerdere dagen per week thuiswerken is voor veel medewerkers gebruikelijk.

Maar de coronapandemie heeft ook zijn sporen nagelaten. Sommige studenten hebben studievertraging opgelopen en veel studenten hebben vooral de aansluiting met de praktijk moeten missen; podiumervaring, exposities, stages en ook onderling contact hebben de afgelopen jaren op een lager pitje gestaan. Het werkveld is soms niet meer of nog niet als vanouds en dat roept ook vragen op bij studenten. Deze en andere omstandigheden maakt dat in 2022 veel tijd en aandacht is gegaan naar de zorg voor studenten, aankomende studenten en afstudeerders.

De coronacrisis toont HKU's adaptieve vermogen. Met vallen en de daarbij horende frustraties, maar ook met steeds opstaan en waardering voor de veerkracht van elkaar en studenten. Bij het prioriteren van activiteiten stond het primaire proces logischerwijs bovenaan. Het onderwijs moest keer op keer worden aangepast in het licht van coronamaatregelen. Wat minder aandacht is daardoor gegaan naar internationalisering, onderzoek en het ontwikkelen van aanbod voor LLO. *Blended learning* heeft daarentegen een grote vlucht genomen en samen hiermee zijn nieuwe digitale mogelijkheden geïntroduceerd en voor het onderwijs doorontwikkeld.

Het is gelukt grote studievertragingen te voorkomen, studenten en medewerkers bleven betrokken en zoveel mogelijk (digitaal) dichtbij. Er was volop aandacht voor het leren van elkaar én van anderen. De onderwijskundige community is, juist door het online ontmoeten, versterkt.

De inrichting van een Taskforce om integrale ondersteuning vorm te geven werkte positief uit door heldere sturingsprincipes en (pragmatische) tijdelijke, integrale oplossingen te bieden. Feedbackloops werden daardoor korter en er kon tijdig gehandeld worden. Medewerkers en studenten tonen grote inzet en inventiviteit om naast het voorkomen van studievertraging ook de kwaliteit van studie-ervaringen zoveel mogelijk te garanderen.

Op langere termijn is het effect van de coronacrisis op de culturele sector van belang voor de vraag naar en de vorm van delen van ons onderwijs.

Impact van de coronamaatregelen

In september 2021 is het onderwijs volledig opgestart. De scenario's voor de roosters lagen klaar, waardoor we snel op de verruiming konden inspelen. Een deel van de tijd was er wel de beperking dat er per zelfstandige ruimte waar onderwijsactiviteiten plaatsvinden maximaal 75 studenten aanwezig mochten zijn. Dit heeft voor de meeste opleidingen weinig problemen opgeleverd omdat het kunstonderwijs veelal met kleine groepen werkt en er weinig grote groepsactiviteiten plaatsvinden.

De coronamaatregelen die voor de kerstperiode 2021 ingingen (geen fysiek onderwijs, mondkapjes, maximale groepsgrootte en thuiswerken) zijn begin januari 2022 verlengd, waarbij een uitzondering bleef bestaan voor het praktijkonderwijs, examens en toetsen, en voor zelfstudie. De maatregelen hadden daardoor geen directe gevolgen voor het doorgaan van ons onderwijs. Het onderwijs en de locaties zijn door de ervaringen in de afgelopen periode ingespeeld op de veranderingen in de maatregelen waardoor studenten zo min mogelijk hinder ondervonden.

Aanmeldingen, instroom en inschrijvingen, geen BSA en studievertraging

De Open Dagen voor aspirant-studenten in voorjaar 2022 zijn voor heel HKU online georganiseerd en goed verlopen. In het najaar heeft de Open Dag weer fysiek plaatsgevonden. De inschrijvingen per september 2022 zijn lager dan de twee coronajaren daarvoor, maar nog steeds hoger dan voor de pandemie. We volgen daarmee de landelijke tendens. We zijn blij om te zien dat HKU als kunsthogeschool niets aan aantrekkingskracht heeft ingeboet.

Voor een aantal specifieke opleidingen geldt dat de coronacrisis impact heeft gehad op effectieve voorlichting en werving. Dit speelt vooral bij HKU Kunst en Economie, de afstudeerrichting Design for Creative Innovation van de opleiding CMGT en de Ad's, omdat deze doelgroepen de weg naar HKU (nog) niet vanzelfsprekend vinden. Hier blijft extra inspanning nodig.

In de afgelopen twee coronajaren hebben de hogescholen gekozen voor de generieke lijn om voor eerstejaarsstudenten die studievertraging oplopen en daardoor de norm van het Bindend Studie Advies (BSA) niet halen geen (negatief) bindend studie advies af te geven en de mogelijkheid te bieden om de BSA-norm te halen in het volgend studiejaar. HKU heeft deze bestuurlijke afspraak gevolgd. Hiertoe is een addendum aan de Onderwijs- en Examenregeling (OER) toegevoegd. De studenten die aan het einde van het collegejaar niet aan de BSA-norm voldeden, hebben een Aangehouden Advies gekregen. Deze studenten hebben tot het einde van volgend studiejaar om de BSA-norm te halen. We monitoren de effecten van het niet afgeven van het BSA.

Ons beleid is in de coronaperiode voortdurend gericht op het voorkomen van studievertraging, wendbaar met behoud van onderwijskwaliteit. We hebben ons, samen met de studenten, de afgelopen periode aangepast aan de omstandigheden. Op heel veel fronten is dat goed gelukt. De achterstanden in studievoortgang van studenten waren gemiddeld genomen te overzien. Alle toetsing heeft bijvoorbeeld kunnen plaatsvinden, maar studenten maakten ook zelf keuzes te vertragen, bijvoorbeeld omdat zij nog niet willen instromen in hun huidige werkveld. Sommige werkvelden zijn zo hard geraakt dat er weinig perspectief was (en deels nog is) voor afgestudeerden. De kwantitatieve effecten van corona op afstuderen zijn overigens beperkt, alhoewel er wel sprake is van een inhaalslag. Het aantal studenten dat is afgestudeerd ligt met 809 iets hoger dan vorig jaar 781 ten opzichte van 701 in het eerste coronajaar.

Studenten hebben hinder ondervonden van de coronamaatregelen, niet alleen in hun studievoortgang, maar ook, of misschien wel vooral, in hun studie- en praktijkervaringen en in hun algemeen welbevinden. 2022 heeft dan ook in het teken gestaan van aanpassen en inhalen en het herstel van het gemiddelde welzijn van onze studenten en dit zal deels nog doorlopen in 2023. Onze verschillende vormen van onderwijs vragen ook verschillende benaderingen van deze uitdagingen. De *schools* nemen hierin zelf dan ook veelal het voortouw.

Ter ondersteuning van het mentale welbevinden van onze studenten hebben we de bestaande HKU Zorginfrastructuur voor studenten uitgebreid. Vanuit de NPO-gelden is een bedrag gereserveerd waarmee we studenten op dit vlak extra kunnen ondersteunen. De informatievoorziening aan studenten op de portal is verbeterd.

HKU heeft geen eigen studentenpsycholoog, maar biedt naast de verschillende coachingsmogelijkheden een netwerk van psychologen. De studentendecaan adviseert studenten op basis van hun problematiek en persoonlijke voorkeuren over de voor hen meest passende psycholoog.

Medewerkers

Het onderwijs heeft periodes gekend waarbij fysiek onderwijs kon worden gegeven en andere periodes waarin weer veel online werd gedaan. Met uitzondering van de eerste weken van 2022 heeft het onderwijs van HKU nagenoeg onbelemmerd doorgang gevonden. Omdat opgelopen achterstanden en gemiste praktijkonderdelen zoals excursies, exposities en uitvoeringen ingehaald werden, heeft dit wel een extra belasting van onze medewerkers opgeleverd.

Vooraf medewerkers die werkzaam zijn in de stafdiensten, in de ondersteuning in de *schools*, maken meer gebruik van thuiswerken. HKU heeft hiertoe een thuiswerkregeling in het leven geroepen met een vergoeding voor thuiswerkdagen. De ICT-middelen, zowel apparatuur als applicaties, zijn in de eerste coronajaren al op niveau gebracht om deze werkvormen goed te ondersteunen.

1.7.2. Plan besteding corona-enveloppe (inclusief eventuele bijstelling), realisatie en vooruitblik

1.7.2.1. Procesmatige aanpak

Planvorming NPO

In het voorjaar van 2021 is met alle directeuren gesproken over wat een juiste besteding van de NPO-gelden zou zijn. Uitkomst hiervan was dat gestructureerd maatwerk voor de verschillende opleidingen en *schools* voorop moest staan. De focus van het gehele plan ligt op het faciliteren van de studenten op basis van individueel en groepsgericht maatwerk en begeleiding. Inhoudelijk door het verzorgen van extra onderwijs en praktijkervaring en contextueel in de vorm van *social events* en het beschikbaar stellen van voldoende capaciteit van tutoren en andere vormen van persoonlijke of peer-to-peer begeleiding.

In een zogenaamd raamwerkplan is per *school* inzichtelijk gemaakt welke maatregelen gepland zijn per menukaart-onderdeel. De capaciteit om de maatregelen uit te voeren, zonder de werkdruk nog meer te verhogen, vraagt de meeste aandacht. Daarom wordt een aanzienlijk deel van de middelen aan (tijdelijke) formatieruimte besteed. Het uitvoeren van de activiteiten uit het raamwerkplan is gepland voor de periode september 2021 tot en met augustus 2022. Inmiddels weten we dat, mede doordat de coronaperiode langer aanhield dan op dat moment werd voorzien en daarmee de effecten ook langer doorwerken, de uitvoering van het plan doorloopt tot in 2023.

Met betrekking tot twee onderwerpen is gekozen voor een instellingsbrede aanpak: studentenwelzijn en blended onderwijs. HKU-breed gaven verschillende schooldirecteuren aan dat in het licht van het studentenwelzijn aanvullende, gespecialiseerde ondersteuning voor studenten wenselijk is via een psycholoog, *social worker*, of bijvoorbeeld decanen-op-locatie. Er zijn verschillen in de aard en omvang van de problematiek bij studenten. Daarom is het belangrijk om in te zetten op deze vorm van gespecialiseerde ondersteuning voor alle studenten, de wensen verder te verkennen en te leren van de ervaringen bij andere instellingen.

HKU heeft de ambitie om blended onderwijs te verduurzamen in het curriculum; het gaat daarbij zowel om 'wat werkt', moderne en passende (digitale) faciliteiten en het professionaliseren van medewerkers. De programma's 'Creatieve Technologie' en 'DLWO' borgen deze expertise; zij dragen bij aan professionalisering en zorgen voor een duurzame uitwisseling en afstemming met betrekking tot keuzes en aanschaf aangaande software en hardware.

Monitoring

De opgestelde plannen uit het raamwerkplan zijn verwerkt in de toegekende budgetten voor collegejaar 2021/2022. De middelen zijn verdeeld en toegekend volgens een verdeling van aantal studenten, fte of specifieke activiteiten.

Periodiek houden we tussenevaluaties met alle onderdelen met NPO-budget om te inventariseren hoe de voortgang is op de voorgenomen plannen, met daarbij ook inzicht in de gerealiseerde bestedingen. Op basis hiervan is ultimo 2022 voor de jaarrekening bepaald welk deel van de niet-normatieve NPO Rijksbijdrage in 2022 in de exploitatie geboekt kan worden en welk deel als transitoire post op de balans komt.

Uiterlijk ultimo 2023 maakt de school een slotrapportage, ook als input voor het jaarverslag van HKU over 2023. Alle rapportages worden gedeeld met de CMR. De schools bespreken de eigen rapportages altijd vooraf door met de CMR-leden en/of OC-leden van de school.

F&C draagt zorg voor een geconsolideerde rapportage aan de CMR als verantwoording namens het bestuur. De verantwoording in het jaarverslag 2021, 2022 en 2023 vormt de formele verantwoording.

Bijstelling van plannen

Het is de verantwoordelijkheid van de *schools* zelf om het beschikbare budget evenwichtig en doelmatig in te zetten over de verschillende onderdelen van de menukaart. Hoe zij dat precies doen, daar zijn ze vrij in. Het NPO-budget maakt deel uit van de lumpsumfinanciering van de *schools*. Daarmee bereiken we dat de middelen snel, precies en doeltreffend ingezet kunnen worden. De schooldirecteur heeft samen met zijn managementteam immers het beste zicht op de noden en tevens de vrijheid om maatregelen naar behoefte aan te passen.

Inspraak medezeggenschap

De CMR is betrokken geweest bij het opgestelde raamwerkplan en is gedurende 2022 geïnformeerd over de voortgang van de activiteiten.

Zoals hierboven aangegeven, houden de afzonderlijke schooldirecteuren contact over de voortgang met de CMR-leden van hun eigen *school* en/of leden van de OC's en informeert F&C de CMR periodiek over de voortgang van het NPO-plan als geheel.

1.7.2.2. Inhoudelijke aanpak

Plannen en voortgang

De geplande activiteiten ten behoeve van de NPO-gelden zijn opgestart in 2021, het zwaartepunt van de uitvoering lag in de eerste helft van 2022. In het collegejaar 2022/2023 wordt nog een (aanzienlijk) restant van het budget besteed, waarvan een groot deel in het eerste semester heeft plaatsgevonden. Vooral ondersteuning van studenten vanuit het tutoraat heeft de aandacht, maar ook de introductieactiviteiten voor nieuwe studenten hebben extra aandacht gekregen; dit is immers de groep die zich vaak uitsluitend online heeft kunnen oriënteren op hun studie.

Thema 1: Soepele in- en doorstroom

Ter ondersteuning van de doorstroom en ook de andere bestemmingen van de NPO-gelden, heeft een aantal docenten, tutores en mentoren een uitbreiding van hun aanstelling gekregen. Zij zetten deze uren in ten behoeve van inhaaltoetsing en -onderwijs, workshops, begeleiding, toelatingen en inhaalschouwen voor de studenten. Maatwerk is hierbij het sleutelwoord; we kijken zoveel mogelijk naar wat de individuele student nodig heeft, als ook naar wat een groep als geheel nodig heeft.

Verskillende locaties en werkplaatsen hebben de openingstijden verruimd in de avonden en weekenden, om studenten extra mogelijkheden te geven om te werken aan hun projecten. Ook worden extra ruimtes gehuurd met ateliers, studio's en werkruimtes omdat er minder studenten in een ruimte mogen door de maatregelen. Hier kunnen de studenten samenwerken, maken, elkaar ontmoeten, huiswerk maken en ook samen eten.

Voor de nieuwe lichting studenten werden verschillende meeloopdagen georganiseerd zodat zij een goed beeld krijgen van wat studeren aan HKU inhoudt. Met proefstuderen, trainingen, studiekeuzebegeleiding en workshops op de HKU-locaties geven we de scholieren de kans om hun motivatie te onderzoeken en daarover het gesprek aan te gaan. Ook worden scholen bezocht om voorlichting te geven over onze opleidingen en over studeren aan een hogeschool. Vooral voor de toekomstige Ad-studenten is deze uitgebreide voorlichting een must, aangezien zij wat sterker een drempel ervaren bij de overstap naar een hbo-instelling. Wij hebben deze activiteiten geïntensiveerd in de wetenschap dat veel aankomende studenten zich in de coronaperiode moeilijk hebben kunnen voorbereiden op hun vervolgstudie en er behoefte is aan een inhaalslag.

Aan het begin van het collegejaar zijn tijdens de introductieperiode extra activiteiten georganiseerd om alle studenten (weer) welkom te heten in de gebouwen van HKU. Vakinhoudelijke activiteiten gingen daarbij hand in hand met ontmoetingen, zodat studenten goed kunnen landen en community-vorming wordt bevorderd.

Thema 2: Welzijn studenten en sociale binding met de opleiding

Zoals aangegeven hebben studenten te lijden gehad onder de coronamaatregelen en hun mentaal welbevinden is een zorg en groot aandachtspunt. Vanuit de NPO-gelden zijn middelen aangewend waarmee we studenten hierop extra hebben ondersteund. Zo is bijvoorbeeld ondersteuning aangeboden door coaching, ook voor studenten die op een lange wachtlijst staan in de reguliere gezondheidszorg, maar wel doorstuderen. We bieden trainingen aan voor studenten met licht depressieve of angstklachten. We hebben voor de *schools* expertise voorhanden hoe om te gaan met zware problematiek binnen de *school*. Daarnaast bieden we de zelfhulptool Mirro aan.

Excursies zijn een goede manier om de sociale binding met de opleiding te verstevigen. Studenten leren elkaar beter kennen, waardoor zij elkaar gemakkelijker weten te vinden voor samenwerking in projecten en ze doen gezamenlijk inspiratie op in een andere omgeving. De groep als geheel wordt verstevigd - wat de binding met de opleiding ten goede komt. In het afgelopen jaar hebben verschillende opleidingen een geïntensiveerd aanbod aan excursies gehad.

Thema 3: Ondersteuning en begeleiding op het gebied van stages (en praktijk)

Om het aanbod van stages uit te breiden, zijn verschillende netwerkevenementen georganiseerd waar het werkveld en de studenten elkaar kunnen ontmoeten. Er zijn extra uren beschikbaar gesteld voor docenten ten behoeve van stagebegeleiding en matching van studenten en stageplek.

Sommige opleidingen hebben studenten extra trainingen aangeboden om zich beter te profileren, zichtbaar te maken en netwerkactiviteiten te ontplooiën. Vooral voor studenten in jaar 3 en 4 is dit belangrijk; studenten leren hiermee hun potentieel in de spotlight te zetten. Voor de studenten van HKU Theater en HKU Utrechts Conservatorium is opdoen van podiumervaring een belangrijk aspect van de opleiding. Zowel op initiatief van HKU als van de studenten zijn podiumactiviteiten georganiseerd samen met partners in en buiten de stad. Gedurende het jaar merkten we wel dat de interesse van studenten af aan het nemen was. Dit komt deels doordat het gewone leven weer was opgestart, maar ook doordat de studenten het extra aanbod soms als 'te veel' leken te ervaren.

Thema 5: Specifiek Lerarenopleidingen

Voor studenten die een lerarenopleiding volgen aan HKU is ook extra begeleiding beschikbaar van docenten, tutoren en mentoren op de hierboven toegelichte aandachtsgebieden. Specifiek voor het stagelopen is extra begeleiding ingezet bij diverse opleidingen. Tevens is onderzoek gedaan naar het opzetten van een deeltijdvariant voor de opleiding Docent Muziek om zo een nieuwe doelgroep studenten aan te trekken.

Onderzoek

In 2022 zijn, net als in 2021, geen kosten gemaakt ter ondersteuning van onderzoekers die vertraging hebben opgelopen tijdens de pandemie.

Geplande en actuele inzet van middelen

De totaal ontvangen Rijksbijdrage 2022 voor het NPO bedraagt € 4.021.883. Daarvan was € 1.142.478 voor de corona-envelop en het restant compensatie voor de gestegen studentenaantallen.

De bestedingen uit de corona-envelop zijn hierboven beschreven. De extra middelen uit de referentieraming worden - naast de financiering van het hoger aantal studenten - beschikbaar gesteld voor ondersteunende en randvoorwaardelijke processen. Voorbeelden zijn extra beschikbare formatie voor roostering, de werkplaatsen, servicebalies en huisvesting. Verder is er financiële ruimte gecreëerd om te investeren in betere ventilatie en klimaatbeheersing, werkplekinrichting en ICT-middelen.

NPO middelen ultimo 2022	Totaal				
	budget	Kosten 2021	Kosten 2022	Totaal kosten	Balans 2022
Lerarenopleiding	405.584	84.766	153.326	238.092	167.492
Stage offensief	137.936	23.363	361.949	385.311	(247.376)
Begeleiding studenten	663.815	102.795	263.820	366.615	297.200
Inhaal en ondersteuning	905.202	81.769	795.105	876.874	28.328
Totaal corona-envelop	2.112.537	292.693	1.574.199	1.866.892	245.644

1.8. Bestuursakkoord 2022 hoger onderwijs en wetenschap

Als onderdeel van het Bestuursakkoord 2022 hoger onderwijs en wetenschap rapporteert HKU vanaf 2022 jaarlijks in het jaarverslag over de voortgang van de gemaakte afspraken. Conform de richtlijn wordt terugverwezen naar eerder in dit jaarverslag opgenomen informatie indien dit aan de orde is.

Bestuurlijke afspraken hogescholen en universiteiten

Kansengelijkheid en studentenwelzijn

HKU heeft bestaand beleid op dit onderwerp. De middelen voor kansengelijkheid en studentenwelzijn worden beschikbaar gesteld vanaf 2023 en zullen worden ingezet om dit doel te ondersteunen

Onderwijskwaliteit

In het Coalitieakkoord is opgenomen dat investeringen vanuit het studievoorschot gecontinueerd worden. Het doel is het creëren van rust en ruimte, zowel op het gebied van bekostiging als administratieve belasting. Daarom zullen de middelen die in het kader van de Kwaliteitsafspraken tot en met 2024 reeds aan het hoger onderwijs ter beschikking zijn gesteld vanaf 2025 structureel, door toevoeging aan de lumpsum, ter beschikking komen van de instellingen. In de aanloop naar 2025 zal HKU in samenspraak met de CMR hier nader invulling aan geven. Voor de huidige invulling van de Kwaliteitsafspraken verwijzen wij naar Hoofdstuk 1.3.4.

Instellingsaccreditatie

De minister, de VH en UNL zijn in gesprek over de invoering van een systeem van instellingsaccreditatie. HKU volgt de ontwikkelingen op dit gebied.

Sociale veiligheid en inclusie

HKU blijft werken aan het bevorderen van diversiteit en inclusie en aan het tegengaan van discriminatie en racisme. We volgen daarbij de ambities uit het *position paper* van de VH. HKU heeft een Gedragscode opgesteld in 2022 waarin onder meer staat dat wij onveilig en grensoverschrijdend gedrag niet tolereren. Meer informatie over dit thema is opgenomen in Hoofdstuk 1.2.3.

Kennisbenutting

Informatie over dit thema is opgenomen in Hoofdstuk 1.4.

Kennisveiligheid

Gezien de toenemende dreiging van met name statelijke actoren zoals China en Rusland, heeft HKU afgelopen jaar aandacht besteed aan haar kennisveiligheid. Zo is de vice-voorzitter van het CvB benoemd als portefeuillehouder op dit thema. Hij wordt hierin ondersteund door de coördinator Integrale Veiligheid (directeur Facilities). Het thema kennisveiligheid wordt structureel belegd bij de risicotafel Informatieveiligheid (dit is één van de drie risicotafels die worden ingericht in het kader van ons risicomangement). Deze risicotafel omvat representanten van de relevante onderdelen in de organisatie die opereren als intern adviesteam op onder andere kennisveiligheid. Uit onze interne risico-analyse blijkt dat het risico en de impact qua kennisveiligheid bij ons relatief gering is (geen sensitieve kennis en technologie). Wel blijven we de landelijke acties en samenwerking hierop volgen. Ook nemen we deel aan de (verplichte) landelijk audit hierover. Naar aanleiding daarvan bezinnen we ons op aanvullende risico-beheersende maatregelen.

Bestuurlijke afspraken hogescholen

Onderwijs-arbeidsmarkt: tekortsectoren

Dit onderwerp is niet van toepassing voor HKU

Vitalisering van opleidingen krimpregio's

Dit onderwerp is niet van toepassing voor HKU

Praktijkgericht onderzoek

Informatie over dit thema is opgenomen in Hoofdstuk 1.4

2. Jaarrekening

Jaarrekening

De nummering in de jaarrekening sluit aan op de nummering van de voorgeschreven modellen uit de toelichtende brochure bij de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs zoals deze geldt voor alle door het ministerie van OCW bekostigde Hogescholen. Indien een post niet van toepassing is bij HKU wordt deze ook niet opgenomen.

Balans per 31 december 2022 na resultaatbestemming

1. ACTIVA	31 december 2022	31 december 2021
	€	€
1.1. Vaste activa		
1.1.2. Materiële vaste activa	34.600.145	34.739.326
1.1.3. Financiële vaste activa	293.246	240.843
Totaal vaste activa	34.893.391	34.980.169
1.2. Vlottende activa		
1.2.2. Vorderingen	1.604.810	1.251.421
1.2.4. Liquide middelen	14.872.709	15.343.719
Totaal vlottende activa	16.477.519	16.595.140
Totaal activa	51.370.910	51.575.309

2. PASSIVA	31 december 2022	31 december 2021
	€	€
2.1. Eigen vermogen	25.758.714	28.290.089
2.2. Voorzieningen	2.282.316	2.375.569
2.3. Langlopende schulden	10.500.000	11.000.000
2.4. Kortlopende schulden	12.829.880	9.909.651
Totaal passiva	51.370.910	51.575.309

Staat van baten en lasten 2022

	Realisatie 2022 €	Begroting 2022 €	Realisatie 2021 €
3. Baten			
3.1. Rijksbijdragen	59.960.191	58.297.522	55.097.857
3.2. Overige overheidsbijdragen en - subsidies	426.940	207.807	366.659
3.3. College-, cursus-, les- en examengelden	6.675.121	6.421.533	7.645.503
3.4. Baten werk in opdracht van derden	1.349.709	1.095.782	1.002.040
3.5. Overige baten	576.658	489.333	473.728
Totaal baten	68.988.619	66.511.977	64.585.787
4. Lasten			
4.1. Personele lasten	48.249.684	47.878.224	45.363.968
4.2. Afschrijvingen	4.629.882	3.102.913	3.587.325
4.3. Huisvestingslasten	8.643.381	5.964.904	5.763.016
4.4. Overige lasten	9.714.232	9.980.084	7.475.339
Totaal lasten	71.237.179	66.926.125	62.189.648
Saldo baten en lasten	-2.248.560	-414.149	2.396.139
6. Financiële baten en lasten	-282.815	-331.739	-402.858
Resultaat	-2.531.375	-745.888	1.993.281

Kasstroomoverzicht

	Realisatie 2022 €	Realisatie 2021 €
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat	-2.531.375	1.993.281
<i>Aanpassingen voor:</i>		
- afschrijvingen	4.629.879	3.587.326
- mutaties voorzieningen	-93.253	-61.321
<i>Veranderingen in vlottende middelen:</i>		
- voorraden	0	0
- vorderingen	-353.389	-136.318
- schulden	2.920.229	37.267
	4.572.091	5.420.235
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringen in materiële vaste activa	-4.490.698	-2.818.932
Desinvesteringen in materiële vaste activa	0	0
Overige mutaties materiële vaste activa	0	0
	-4.490.698	-2.818.932
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen	0	0
Aflossing langlopende schulden	-500.000	-4.166.667
Overige mutaties	-52.403	-46.290
	-552.403	-4.212.957
Overige balansmutaties	0	0
Mutatie liquide middelen	-471.010	-1.611.654
Liquide middelen	€	€
Stand per 1-1	15.343.719	16.955.373
Mutatie	-471.010	-1.611.654
Stand per 31-12	14.872.709	15.343.719

Waarderingsgrondslagen

Algemeen

Activiteiten

De stichting Hogeschool voor de Kunsten Utrecht stelt zich ten doel:

- a) het verzorgen en uitvoeren van onderwijs, onderzoek en kennisoverdracht en in het bijzonder het verzorgen en uitvoeren van onderwijs, onderzoek en kennisoverdracht in de kunsten met inachtneming van de bepalingen van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek en de op die wet berustende uitvoeringsvoorschriften
- b) om op niet winstgerichte basis over te gaan tot het beheer en de exploitatie van goederen en/of andere vermogenswaarden;

zomede al hetgeen daarmee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.

De stichting Hogeschool voor de Kunsten Utrecht verzorgt hoger onderwijs op algemene grondslag en met eerbiediging van ieders godsdienst of levensbeschouwing.

Jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving waaronder richtlijn 660 voor Onderwijsinstellingen, die uitgegeven is door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Activa en passiva (met uitzondering van het eigen vermogen) worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Continuïteit

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Het CPB verwacht voor de komende tijd een bovengemiddelde inflatie. Daarnaast brengt de oorlog in Oekraïne ook onzekerheden met zich mee voor de kosten van energie en materialen. Dit zal HKU naar alle waarschijnlijkheid ook gaan merken. Wij gaan ervan uit dat de loon/prijscompensatie van de Rijksbijdrage dit risico voor ons in aanzienlijke mate afdekt. Al met al schatten wij in dat de financiële effecten overzienbaar zijn en goed op te vangen zijn binnen lopende budgetten, de extra te ontvangen middelen en de gezonde vermogenspositie. De ruime liquiditeitspositie geeft ook een grote mate van comfort. Hoewel de mondiale en economische onzekerheden nog steeds bovengemiddeld zijn, zijn wij op dit moment niet van mening dat deze gevolgen een materieel negatief effect zullen hebben op onze financiële conditie of liquiditeit.

Vergelijking met voorgaand jaar

Voor de Materiele vaste activa is in 2022 sprake van een stelselwijziging. De aanpassingen betreffen:

- meer diversiteit in afschrijvingstermijnen;
- aangepaste minimale omvang van investering
- start van moment van afschrijven naar maand volgend op investerings/opleveringsmaand
- activum desinvesteren na verstrijken volledige afschrijvingstermijn

Naast bovengenoemde aanpassing zijn de gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Materiële vaste activa

Gebouwen, terreinen en inventaris

Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijging- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingprijs omvat de aanschafprijs/ inkoopprijs en eventueel bijkomende kosten. Bijkomende kosten zijn bijvoorbeeld installatiekosten en overige kosten om het activum bedrijfsklaar te maken. De vervaardigingsprijs omvat de grond- en hulpstoffen en overige kosten welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Componentenmethode

Bij het activeren van vaste activa wordt uitgegaan van de componentenmethode. Het toepassen van de componentenmethode houdt in: als een vast activum te onderscheiden is in aparte componenten met elk een eigen gebruiksduur en/of restwaarde, dan dienen deze componenten apart geactiveerd en afgeschreven te worden. Met name bij projectinvesteringen is dit van toepassing.

De componentenmethode wordt onder voorwaarden toegepast:

- De afzonderlijke componenten hebben een verkrijgings- of vervaardigingsprijs hoger dan het drempelbedrag; en
- De componenten moeten zinvol en eenduidig te onderscheiden zijn.

HKU heeft een aantal categorieën voor vaste activa gedefinieerd. Voor de indeling naar componenten hanteert HKU de gedefinieerde categorieën voor vaste activa.

Restwaarde

Wanneer de verwachte gebruikstermijn korter is dan de verwachte economische levensduur van het activum, zal er sprake zijn van een restwaarde.

HKU hanteert als algemeen uitgangspunt dat er geen rekening wordt gehouden met een restwaarde. Dit betekent dat voor het bepalen van de omvang van de afschrijvingslast niet wordt gerekend met restwaarden aan het eind van de verwachte levensduur.

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. Voor materiële en immateriële activa wordt alleen rekening gehouden met een waardevermindering, indien deze naar verwachting duurzaam is. Wanneer het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingverlies wordt direct als last verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

Activeringsvoorwaarden

Bij de beoordeling of een uitgave geactiveerd moet worden, hanteert de HKU drie hoofdregels:

- a) Gebruiksduur > 1 jaar; en
- b) Minimale omvang investering (inclusief btw):
 - aanschafwaarde ICT-voorzieningen kantoor/ werkplek en mobiele telefonie > € 500
 - overige investeringen > € 3.000
- c) Voor het activeren van activa wordt gebruik gemaakt van de componentenmethode. Voor de beoordeling of een investering geactiveerd moet worden, geldt de minimale omvang per component.

Bij aanschaf van goederen (inventaris, ICT-voorzieningen) is in beginsel het factuurbedrag bepalend voor de beoordeling of een uitgave exploitatiekosten betreft of geactiveerd moet worden (en dus niet de stuksprijs of factuurregel).

Investerings die voldoen aan de activeringsvoorwaarden worden als volgt lineair afgeschreven:

- ICT- en AV-voorzieningen:	afschrijvingstermijn 2-4 jaar;
- machines en gereedschap onderwijs:	afschrijvingstermijn 7 jaar;
- muziekinstrumenten (en revisie):	afschrijvingstermijn 5-40 jaar;
- inventaris:	afschrijvingstermijn 10 jaar;
- gebouwen exterieur:	afschrijvingstermijn 12-24 jaar;
- gebouwen interieur:	afschrijvingstermijn 12-24 jaar;
- technische installaties:	afschrijvingstermijn 6-24 jaar;
- gebouw casco	afschrijvingstermijn 40 jaar;
- gepland onderhoud gebouwen	afschrijvingstermijn 3-12 jaar
- op terreinen wordt niet afgeschreven.	

Buiten gebruik stellen van activa

Na afloop van de afschrijvingstermijn wordt activa administratief buiten gebruik gesteld.

Materiële vaste activa in uitvoering

Afgeronde (ver)bouwingsprojecten worden geactiveerd onder de rubriek "gebouwen en terreinen".

Lopende (niet afgeronde) projecten worden in de balans opgenomen onder de rubriek "materiële vaste activa in uitvoering". In het jaar van afronding wordt het betreffende project overgeboekt naar de rubriek "gebouwen en terreinen". Tijdens de looptijd van het project wordt nog niet afgeschreven.

Financiële vaste activa

Vanwege het langdurige karakter van de betaalde waarborgsommen, classificeert HKU deze vordering onder de financiële vaste activa met een looptijd van een jaar of langer.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie.

Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Ten behoeve van mogelijke oninbaarheid is met betrekking tot de debiteuren een voorziening voor oninbaarheid opgenomen.

Liquide middelen

Liquide middelen zijn opgenomen tegen nominale waarde en bestaan uit kas, vrij beschikbare banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is opgebouwd uit de algemene reserves en bestemmingsreserves.

Bestemmingsreserves zijn middelen waaraan door het College van Bestuur een specifieke bestemming is toegekend. In de toelichting op het eigen vermogen zijn de afzonderlijke reserves toegelicht.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd tegen de beste schatting van de nominale waarde van de uitgaven die noodzakelijk zijn voor de afwikkeling of tegen contante waarde van die uitgave tegen een disconteringsvoet van 2,82%. De gehanteerde voorwaarden om een voorziening te vormen betreffen:

- Er is sprake van een verplichting: in rechte afdwingbaar of feitelijk;
- De afwikkeling van de verplichting leidt waarschijnlijk tot uitstroom van middelen;
- Er kan een betrouwbare schatting van de omvang van de verplichting worden gemaakt.

Lang- en kortlopende schulden

Schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de schulden in de staat van baten en lasten als interestlast verwerkt.

Schulden met een looptijd > 1 jaar zijn opgenomen onder de langlopende schulden. Schulden met een looptijd < 1 jaar zijn opgenomen onder de kortlopende schulden.

Onderhanden projecten

Onderhanden projecten in opdracht van derden bestaat uit het saldo van gerealiseerde projectkosten en, indien van toepassing, verwerkte verliezen en reeds gedeclareerde termijnen. Onderhanden projecten worden afzonderlijk in de balans onder vlottende passiva gepresenteerd.

Operational leasing

Bij HKU zijn er leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan het eigendom verbonden zijn, niet bij de instelling ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als *operational leasing*. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

Staat van baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Rijksbijdragen en collegegeld

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft conform de laatst ontvangen opgave van het ministerie van OCW. De collegegelden van studenten zijn opgenomen naar rato van het collegejaar.

Overige overheidsbijdragen en –subsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden gerealiseerd.

Baten werk in opdracht van derden

De baten uit contractonderwijs en contractonderzoek worden opgenomen in de periode waarop zij betrekking hebben. Vooruit ontvangen financiering wordt als kortlopende schuld gepresenteerd. Eventuele negatieve resultaten van lopende contracten worden in de staat van baten en lasten verwerkt op het moment dat het verlies wordt verwacht.

Overige baten

De overige baten bestaan onder meer uit baten van verhuur en detachering. Verantwoording van opbrengsten uit de levering van diensten geschiedt naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Lonen en salarissen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover zij verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

De rechtspersoon heeft de toegezegd-pensioenregeling bij het bedrijfstakpensioenfonds in de jaarrekening verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De premies worden verantwoord als personeelskosten op het moment dat deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Naast premiebetalingen bestaan er geen andere verplichtingen.

HKU is aangesloten bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP die de pensioenregeling uitvoert voor alle medewerkers en voormalige medewerkers van HKU. Vanaf 1 januari 2004 is de ABP-regeling een

middelloonregeling. Tot die datum opgebouwde aanspraken zijn vastgesteld op basis van het pensioengevend inkomen op 1 januari 2004. De regeling kwalificeert als een zogenaamde "toegezegd-pensioenregeling". HKU heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies. HKU heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord. De lasten als gevolg van de verschuldigde pensioenpremies zijn in de staat van baten en lasten verwerkt onder de personeelslasten.

De dekkingsgraad van het ABP ultimo 2022 is 110,9%. Op 28 februari 2022 was de beleidsdekkingsgraad (gemiddelde van 12 maanden) 105%. ABP heeft een herstelplan opgesteld waarbij binnen maximaal 10 jaar vanaf eind 2019 de beleidsdekkingsgraad minimaal 126% is. Als het niet lukt om binnen 10 jaar deze 126% te halen of als de beleidsdekkingsgraad langer dan 5 jaar lager is dan 104,2%, worden de pensioenen verlaagd.

Afschrijvingen

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen die als onderdeel van de berekening van de effectieve rente worden meegenomen.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van HKU zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen, schattingen inclusief de bij de onzekerheden behorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Toelichting balans

1. Activa

1.1. Vaste activa

1.1.2. Materiële vaste activa

	1.1.2.1 Gebouwen en terreinen	1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	1.1.2.5 In uitvoering en vooruit- betalingen	Totaal
	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2022				
Aanschafprijs	52.557.422	6.109.630	0	58.667.052
Cumulatieve afschrijvingen	19.359.420	4.568.306	0	23.927.726
Boekwaarde	33.198.002	1.541.324	0	34.739.326
Mutaties in de boekwaarde				
Investerings	2.909.738	1.254.630	326.330	4.490.698
Desinvesteringen	-6.942.164	-4.214.826	0	-11.156.990
Afschrijvingen desinvesteringen	6.942.164	4.214.826	0	11.156.990
Afschrijvingen	-4.108.509	-521.370	0	-4.629.879
Waardeverminderingen	0	0	0	0
Overige mutaties	0	0	0	0
Saldo	-1.198.771	733.260	326.330	-139.181
Stand per 31 december 2022				
Aanschafprijs	48.524.996	3.149.434	326.330	52.000.760
Cumulatieve afschrijvingen	16.525.765	874.850	0	17.400.615
Boekwaarde	31.999.231	2.274.584	326.330	34.600.145

In 2019 zijn de kosten die voorheen uit de voorziening groot onderhoud werden gefinancierd ten gevolge van de stelselwijziging geactiveerd. Dit heeft tot gevolg dat er een aantal jaren zullen zijn waarin de boekwaarde van de gebouwen zal stijgen aangezien de investeringen in groot onderhoud in de eerste jaren hoger zijn dan de bijbehorende (reguliere) afschrijvingslast. In 2021 heeft een inhaalafschrijving ten gevolge van de afboeking van de sprinklerinstallatie op Oudenoord 700 plaatsgevonden ad € 658.978.

In 2022 heeft een schattingswijziging ten aanzien van materiële vaste activa plaatsgevonden. Hierbij zijn de volgende elementen aangepast:

- Er is een grotere diversiteit van activeringscategorieën benoemd met beter passende afschrijftermijnen;
- De activeringsgrens (bedrag waarbij geactiveerd wordt) is verlaagd;
- Afschrijving start vanaf de maand na aanschaf of ingebruikname (in het geval van projecten);
- Volledig afgeschreven activa wordt gedesinvesteerd waarbij het feitelijk gebruik buiten beschouwing wordt gelaten.

Deze wijzigingen hebben tot gevolg gehad dat per 1 januari 2022 een bedrag van circa 7 miljoen gedesinvesteerd is van activa die volledig was afgeschreven, in 2022 een inhaalafschrijving heeft plaatsgehad van activa die volgens de nieuwe systematiek al afgeschreven hadden moeten zijn van circa 1,4 miljoen en een aanvullende desinvestering van in 2022 volledig afgeschreven activa van circa 4 miljoen.

Nadere specificatie van gebouwen en terreinen per 31 december:
(bedragen inclusief werk in uitvoering)

	Boekwaarde 31 december 2022	Boekwaarde 31 december 2021
	€	€
Panden in eigendom HKU:		
Ina Boudier Bakkerlaan 50	9.906.209	10.760.837
Janskerkhof 4/4a	594.340	577.598
Janskerkhof 17 (incl. 17a)	2.523.017	1.340.830
Janskerkhof 18	0	1.101.376
Mariaplaats 27	2.817.293	2.936.649
Mariaplaats 28	1.068.183	1.313.724
Oudenoord 700	12.643.025	12.115.402
Sub totaal panden in eigendom HKU	29.552.067	30.146.416
Panden niet in eigendom HKU:		
Loods	0	0
Dutch Design Factory	1.230.406	1.275.176
Nieuwekade	1.390.262	1.631.556
Jaarbeursplein	111.086	119.343
Overige verbouwingsinvesteringen	23.083	25.511
Subtotaal panden niet in eigendom HKU	2.754.837	3.051.586
Totaal gebouwen en terreinen	32.306.904	33.198.002

De WOZ-waarde van de gebouwen en terreinen in eigendom bedroeg op 31-12-2022 € 37.222.000*.

* De WOZ-waarde van het horecagedeelte Janskerkhof 17 is geschat op basis van de mutatie van de WOZ-waarde van het onderwijsgedeelte van janskerkhof 17 (6,36%) aangezien de WOZ-waarde ten tijde van de opstelling van deze jaarrekening nog niet bekend was.

Nadere specificatie van de inventaris en apparatuur:

	Boekwaarde 31 december 2022	Boekwaarde 31 december 2021
	€	€
Apparatuur	1.730.456	1.288.343
Muziekinstrumenten	157.962	87.406
Inventaris	404.823	165.575
Totaal inventaris en apparatuur	2.293.241	1.541.324

1.1.3. Financiële vaste activa

	Boekwaarde 31 december 2022	Boekwaarde 31 december 2021
1.1.3.8. Waarborgsommen	€ 293.246	€ 240.843
Totaal financiële vaste activa	293.246	240.843

Het opgenomen bedrag betreft betaalde waarborgsommen ten behoeve van de huur van de panden Rotsoord 3-5, Jaarbeursplein 22, Koningsweg en Gansstraat.

1.2. Vlottende activa

1.2.2. Vorderingen

	31 december 2022		31 december 2021	
	€	€	€	€
1.2.2.1. Debiteuren		71.044		82.801
1.2.2.7. Studenten/deelnemers/cursisten		32.349		8.909
1.2.2.6. Personeel	50.756		55.489	
Overige vorderingen		50.757		55.489
1.2.2.12. Vooruitbetaalde kosten	1.233.230		965.958	
1.2.2.13. Verstrekte voorschotten	9.477		9.222	
1.2.2.15. Overige	234.553		155.525	
Overlopende activa		1.477.260		1.130.705
1.2.2.16. Af: Voorzieningen wegens oninbaarheid		-26.600		-26.483
Totaal vorderingen		1.604.810		1.251.421

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar. De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde ervan, gegeven het kortlopende karakter en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

De voorziening wegens oninbaarheid wordt bepaald met behulp van een combinatie van de statische en dynamische methode. Dat wil zeggen dat een inschatting wordt gemaakt van de oninbaarheid van het op de balansdatum openstaande debiteurensaldo (statisch). Hierbij wordt ook de ouderdom van de vorderingen in ogenschouw genomen (dynamisch).

In de overlopende activa zijn de vooruitbetaalde bedragen opgenomen (bijvoorbeeld huurtermijnen, en licenties), verstrekte voorschotten en nog te ontvangen baten (bijvoorbeeld de rente op bankrekeningen en deposito's en kies-op-maat-vorderingen).

1.2.4. Liquide middelen

	31 december 2022	31 december 2021
	€	€
Kasmiddelen HKU	467	366
Bankrekeningen	13.118.728	15.018.655
Deposito's / spaarrekeningen	1.753.514	324.698
Totaal liquide middelen	14.872.709	15.343.719

De kasmiddelen en tegoeden op bankrekeningen staan ter vrije beschikking aan HKU.

2.1. Eigen Vermogen

2.1.1. Groepsvermogen

	Stand per 31 december 2020	Resultaat bestemming 2021	Stand per 31 december 2021	Resultaat bestemming 2022	Stand per 31 december 2022
	€	€	€	€	€
2.1.1.1. Algemene reserve	18.793.384	3.048.907	21.842.291	1.492.736	23.335.027
2.1.1.2 Bestemmingsreserves (publiek)					
Egalisatie huisvesting	3.848.386	-311.012	3.537.374	-3.537.374	0
Egalisatie kwaliteitsafspraken	785.331	-785.331	0	0	0
Flankerend beleid	2.842.545	-150.283	2.692.262	-335.218	2.357.044
Centre of Expertise	0	191.000	191.000	-151.519	39.481
Subtotaal bestemmingsreserves (publiek)	7.476.262	-1.055.626	6.420.636	-4.024.111	2.396.525
2.1.1.5 Bestemmingsfondsen (privaat)					
Legaten en schenkingen	27.162	0	27.162	0	27.162
Subtotaal bestemmingsfondsen (privaat)	27.162	0	27.162	0	27.162
Totaal	26.296.808	1.993.281	28.290.089	-2.531.375	25.758.714

De HKU wikkelt de resultaatbestemming af via de algemene reserve en een aantal bestemmingsfondsen en -reserves. De bestemmingsfondsen hebben een beperkt bestedingsdoel, bepaald door derden. Voor de bestemmingsreserves geldt dat het College van Bestuur deze beperkte doelstelling aanbrengt.

De stelselwijziging met betrekking tot activeren groot onderhoud heeft wegens de prospectieve verwerking ervan in 2019 geleid tot een aanpassing van de beginbalans. Dit betreft het bedrag dat op deze datum aanwezig was in de voorziening groot onderhoud die is komen te vervallen.

Bestemmingsreserve Egalisatie huisvesting

De bestemmingsreserve herhuisvesting omvatte tot en met 2021 de reservering voor de extra afschrijvingslasten die zijn ontstaan als gevolg van de investeringen vanuit het herhuisvestingplan 2014-2017. Op deze reservering zijn vervolgens de tijdelijk lagere lasten in mindering gebracht die de stelselwijziging ten aanzien van groot onderhoud tot gevolg heeft aangezien er geen jaarlijkse dotatie aan de voorziening groot onderhoud plaatsvindt en de afschrijvingslast van de vanaf 2019 te activeren uitgaven pas na ruim zeven jaar een 'normaal' niveau zal hebben bereikt.

Door de aanpassing van de afschrijvingstermijnen met ingang van 2022 zou de looptijd van dit reserve worden verlengd en de jaarlijkse vrijval verlaagd. Daarmee is het beoogde effect op de jaarlijkse reguliere exploitatie sterk afgenomen. Om deze reden is besloten het bestemmingsreserve op te heffen en toe te voegen aan het algemene reserve.

Bestemmingsreserve Flankerend beleid

In 2018 is een bestemmingsreserve Flankerend beleid gevormd om de beleidsdoelen van het nieuwe Instellingsplan 2019-2024 mede te financieren. De looptijd van dit bestemmingsreserve is gelijk aan de looptijd van het huidige Instellingsplan. Vanaf 2021 worden ook de kosten van de midterm review van het Instellingsplan en de daarmee samenhangende kosten voor organisatieontwikkeling ten laste van dit bestemmingsreserve gebracht. De intentie is om dit bestemmingsreserve ook voor de komende IP-periode te handhaven om incidentele kosten van organisatieontwikkeling en innovatie van onderwijs en onderzoek mee te kunnen dekken.

Bestemmingsreserve Centre of Expertise

Dit bestemmingsreserve is gevormd na de opheffing van het Center of Expertise U-Create dat samen met de Hogeschool Utrecht werd onderhouden. Het vereveningssaldo van dit voormalig Center of Expertise wordt in de geest van dit Center besteed.

Bestemmingsfonds Legaten en schenkingen

Het bestemmingsfonds Legaten en schenkingen is als volgt opgebouwd:

	Stand per 31 december 2021	€	onttrekking 2022	€	vrijval 2022	€	toevoeging 2022	€	Stand per 31 december 2022	€
Legaat Jong talent	19.162		0		0		0		19.162	
Schenking EMIR Steyerbergprijs	8.000		-5.000		0		5.000		8.000	
	27.162		-5.000		0		5.000		27.162	

Legaat Jong Talent

Het bestemmingsfonds Legaat Jong Talent heeft betrekking op de nalatenschap van de heer M.J. Jurgens (€ 19.162) die HKU heeft ontvangen. Overeenkomstig de wens van de heer Jurgens zal zijn legaat volledig worden aangewend ten behoeve van jonge talentvolle musici op de voormalige Faculteit Muziek.

EMIR Steyerbergprijs

Het bestemmingsfonds EMIR Steyerbergprijs heeft betrekking op een schenking van de heer W.R.A. Steyerberg. Deze schenking zal overeenkomstig zijn wens volledig worden aangewend ten behoeve van 1 prijs ad € 4.000 die jaarlijks verstrekt wordt aan de meest getalenteerde student van HKU Utrechts Conservatorium, die afstudeert voor piano, cello of viool onder de voorwaarde dat de prijs ad € 4.000 wordt aangewend voor de voortzetting van diens muzikale studie. Daarnaast dient HKU Utrechts Conservatorium als aanmoedigingsprijs 1 uitkering van € 1.000 te doen aan een student die na de winnaar van de EMIR Steyerberg prijs het meest getalenteerd is.

2.2. Voorzieningen

2.2.1. Personele voorzieningen

	2.2.1.2. Duurzame inzetbaarheid	2.2.1.4. Gratificaties ambtsjubileum	2.2.1.5 Ontslag- uitkeringen	2.2.1.6. Langdurig zieken	2.2.1.7. Ouderen- regeling	Totaal Voorzieningen
	€	€	€	€	€	€
Stand per 31 december 2021	602.829	446.283	285.806	71.235	969.416	2.375.569
Dotaties	23.834	76.681	111.673	34.729	550.772	797.689
Onttrekkingen	-55.510	-32.927	-193.856	-71.235	-139.789	-493.317
Mutaties a.g.v. aanpassing disconteringsvoet	0	-104.276	-4.356	0	-152.475	-261.107
Vrijval	-57.599	-18.413	0	0	-60.506	-136.518
Stand per 31 december 2022	513.554	367.348	199.267	34.729	1.167.418	2.282.316
Kortlopend deel (< 1 jaar)	171.185	16.789	145.959	34.729	165.108	533.769
Langlopend deel (> 1 jaar)	342.369	350.559	53.307	0	1.002.311	1.748.547

Voorziening Ontslagitkeringen

HKU is eigen risicodragers voor het werkloosheidsrisico van de medewerkers. De voorziening betreft zowel het wettelijk als het bovenwettelijk wachtgeld. De hoogte van de voorziening is gebaseerd op de situatie per 31 december. De voorziening is contant gemaakt tegen 2,82%.

Voorziening Gratificatie ambtsjubileum

De voorziening Gratificatie ambtsjubileum maakt de verplichting van toekomstige jubileumuitkeringen (bij 25- en 40-jarig ABP-dienstverband) zichtbaar en is gebaseerd op een berekening waarbij rekening wordt gehouden met een jaarlijkse vertrek kans van 5% per jaar en een jaarlijkse loonsomstijging van 2,5% gemiddeld. Voor de berekening is niet alleen de datum van indiensttreding bij HKU van belang, maar ook eerdere aanstellingen waarbij pensioen werd opgebouwd bij ABP. Hiervoor zijn herleide ABP-gegevens als uitgangspunt genomen. Er wordt vanuit gegaan dat de pensioenopbouw vanaf de eerste aanstelling doorloopt terwijl er sprake kan zijn van onderbrekingen. De voorziening is contant gemaakt tegen 2,82%.

De voorziening duurzame inzetbaarheid

In de cao is een regeling opgenomen die het mogelijk moet maken dat alle werknemers, van jong tot oud, gedurende hun hele loopbaan het werk zo goed en gezond mogelijk kunnen blijven doen. En dat zij het werk ook op de lange termijn kunnen volhouden. Op grond van deze regeling kunnen werknemers 45 uur per jaar besteden aan bijvoorbeeld het opdoen van werkervaring buiten de hogeschool, mantelzorg voor een beperkte periode, sabbatsverlof of aanvullend studieverlof. De regeling startte op 1 augustus 2015 en geldt voor werknemers met een dienstverband vanaf 0.4 fte. Oudere werknemers vanaf 57 jaar krijgen 45 extra uren. De voorziening betreft de waarde van de ultimo boekjaar gespaarde uren van medewerkers op basis van het uurloon van 2021. Het kortlopende deel van de voorziening betreft de gehele voorziening. Met ingang van 2021 kunnen geen saldi meer opgespaard worden zodat deze voorziening naar verwachting in 2023 zal verdwijnen.

De waardering van deze voorziening is tegen nominale waarde.

De voorziening ouderenregeling

Tien jaar voor de AOW-gerechtigde leeftijd krijgt de medewerker recht om gedurende vijf jaar zijn werktijd met 20 procent te verminderen. Conform huidige regeling verplicht werknemer zich om voor dit gedeelte na afloop van de regeling ontslag te nemen.

De werknemer betaalt een eigen bijdrage van:

- 45 procent over de opgenomen uren in de periode tussen 10 en 5 jaar voor de AOW gerechtigde leeftijd.
- 25 procent over de opgenomen uren in de periode tussen 5 en 0 jaar voor de AOW gerechtigde leeftijd
- Voor de schalen 1 tot en met 7 geldt een eigen bijdrage van 35 procent respectievelijk 20 procent.

Met ingang van 2021 worden de deelnemers die 10 tot 15 jaar voor hun pensioendatum zitten niet meer meegenomen in de berekening.

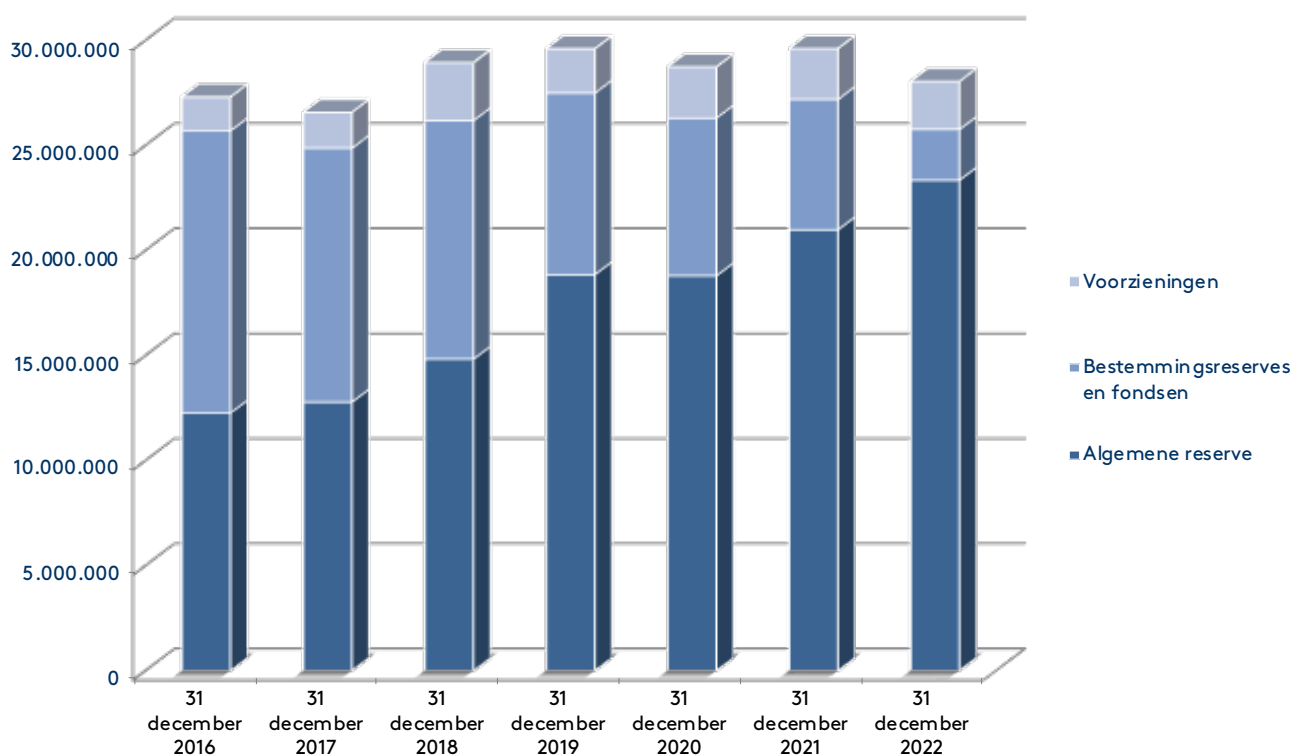
In de berekening zijn de uurlonen van 2022 als uitgangspunt gehanteerd. Voor de huidige deelnemers wordt uitgegaan van een loonstijging van 2,5% per jaar. De voorziening is contant gemaakt tegen 2,82%.

De voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is met ingang van 2020 gevormd voor de verplichte loondoorbetaling gedurende de periode van ziekte of arbeidsongeschiktheid voor betreffende medewerkers. Hierbij is geen rekening gehouden met eventuele transitievergoeding vanwege de grote onzekerheid omtrent deze verplichting. De voorziening is opgenomen voor de kosten van de medewerkers waarvan ingeschat wordt dat deze niet zullen terugkeren bij HKU.

De waardering van deze voorziening is tegen nominale waarde.

Ontwikkeling eigen vermogen en voorzieningen per 31 december:

2.3. Langlopende schulden

2.3.3. Schulden aan kredietinstellingen

	Stand per 31 december 2021	Aflossingen 2022	Stand per 31 december 2022	Looptijd > 1 jaar en < 5 jaar	Looptijd > 5 jaar	Rente- voet
	€	€	€	€	€	
Kredietinstellingen						
Hypothecaire lening BNG (5 mln) 15 jaar	3.500.000	166.666	3.333.334	666.666	2.666.666	3,28% tot '24
Hypothecaire lening BNG (5 mln) 15 jaar	3.500.000	166.667	3.333.333	666.667	2.666.667	3,74% tot '29
Hypothecaire lening BNG (5 mln) 15 jaar	4.000.000	166.667	3.833.333	666.667	3.166.667	1,97% tot '32
Totaal	11.000.000	500.000	10.500.000	2.000.000	8.500.000	

HKU is eind 2013 één nieuwe hypotheek van € 15.000.000 aangegaan bij BNG. Deze hypotheek loopt 15 jaar en is, om het financieel risico te spreiden, opgedeeld in drie verschillende rentevaste perioden: 5 jaar vast, 10 jaar vast en 15 jaar vast; elk hypotheekdeel is oorspronkelijk € 5.000.000 groot. In 2021 is één van deze delen afgelost. De jaarlijkse aflossing op deze hypotheek bedraagt € 500.000. De aflossingsverplichting voor 2023 is opgenomen onder de kortlopende schulden.

In 2016 heeft HKU een aanvullende hypotheek van € 5.000.000 afgesloten bij BNG met een looptijd van 15 jaar en een rentevaste periode van 15 jaar.

Resterende looptijd langlopende schulden kredietinstellingen:

	Schuldrest per 31 december 2022 langlopend	Schuldrest per 31 december 2022 kortlopend	Schuldrest per 31 december 2022 totaal	Resterende looptijd per 31 december 2022	Jaar	maanden
	€	€	€			
Hypothecaire lening BNG (5 mln) 15 jaar	3.333.334	166.666	3.500.000		5	10
Hypothecaire lening BNG (5 mln) 15 jaar	3.333.333	166.667	3.500.000		5	10
Hypothecaire lening BNG (5 mln) 15 jaar	3.833.333	166.667	4.000.000		8	11
	10.500.000	500.000	11.000.000			

De reële waarde van de leningen bedraagt op 31 december 2022 circa € 11,0 miljoen.

2.4. Kortlopende schulden

	31 december 2022		31 december 2021	
	€	€	€	€
2.4.3 Kredietinstellingen		500.000		500.000
2.4.11. Saldo onderhanden projecten		829.418		516.374
2.4.8. Crediteuren		816.261		303.407
2.4.9. Nog te betalen loonheffing en premies	2.447.529		1.855.193	
2.4.9. Nog te betalen omzetsbelasting	<u>126.181</u>		<u>74.037</u>	
Nog te betalen belastingen, loonheffing en premies		2.573.710		1.929.230
2.4.10. Schulden terzake van pensioenen		609.112		598.760
2.4.13. Vooruitontvangen college- en les gelden	3.455.110		1.917.007	
2.4.17. Nog te betalen vakantiegeld	1.546.414		1.407.259	
2.4.19. Nog te betalen accountants- en administratiekosten	42.458		43.213	
2.4.18. Nog te betalen rente	45.510		47.637	
2.4.19. Overige overlopende passiva	<u>2.411.887</u>		<u>2.646.764</u>	
Overlopende passiva		7.501.379		6.061.880
Totaal kortlopende schulden		<u>12.829.880</u>		<u>9.909.651</u>

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan een jaar.

Het saldo onderhanden projecten bestaat uit een debetbedrag van € 95.122 en een creditbedrag van € 924.540.

Onder de overige overlopende passiva ad € 2.411.888 is een bedrag van € 1.756.337 opgenomen betreffende nog te betalen bedragen en € 585.809 betreffende vooruit ontvangen bedragen. Hiervan betreft onder andere € 245.644 vooruit ontvangen NPO-middelen, € 24.866 vooruit ontvangen subsidies/beurzen, en voor € 246.427 vooruit ontvangen baten contractonderwijs.

Ook is een bedrag van € 229.802 opgenomen ten behoeve van te betalen verlofdagen, € 334.350 te betalen kosten Kies op Maat en € 262.042 te betalen kosten vervanging Sprinkler.

Het overige bedrag dat opgenomen is onder de overige overlopende passiva bestaat uit nog te betalen facturen die in 2023 zijn ontvangen maar betrekking hebben op 2022.

De niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De rechten en verplichtingen die HKU langlopend is aangegaan maar niet uit de balans blijken zijn samengevat in onderstaand overzicht:

	Rechten < 1 jaar	Rechten 1 - 5 jaar	Rechten > 5 jaar
	€	€	€
Verhuuropbrengsten	68.000	0	0
Totaal rechten	68.000	0	0

	Verplichting < 1 jaar	Verplichting 1 - 5 jaar	Verplichting > 5 jaar
	€	€	€
Huurverplichtingen onroerende goederen	2.306.000	7.594.000	6.929.000
Huurverplichting roerende goederen	155.000	168.000	0
Schoonmaak	781.000	1.302.000	0
Accountantsdiensten	72.000	0	0
Totaal verplichtingen	3.314.000	9.064.000	6.929.000

Naast deze verplichtingen heeft HKU verplichtingen voor gas en elektra, mobiele telefonie, licenties, software, onderhoudscontracten en contributies/lidmaatschappen. Dit betreffen (stilzwijgend doorlopende) jaarcontracten met diverse gelijkwaardig door het jaar heen lopende aflooptmomenten, met een gemiddelde aanzegtermijn van 3 maanden. Voor 2022 is hiervoor een bedrag van circa € 3,3 miljoen gemoeid. Dit bedrag kan als volgt gespecificeerd worden:

	€
Gas en elektra	946.000
Mobiele telefonie	61.000
Vaste telefonie	59.000
Licenties	1.156.000
HR-software	84.000
Software	14.000
Onderhoudscontracten	541.000
Contributies / lidmaatschappen	372.000

Gestelde zekerheden

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten:

Eerste hypotheek, oorspronkelijk groot € 20.000.000 (met rente en kosten begroot op € 10.000.000, dus tezamen € 30.000.000) op de volgende onroerende goederen:

- Janskerhof 17/17a
- Janskerkhof 4a
- Janskerkhof 4
- Ina Boudier-Bakkerlaan 50
- Mariaplaats 27
- Mariaplaats 28
- Oudenoord 700

Tevens is in pand gegeven:

- Roerende zaken
- Aan het verbodene aangebrachte veranderingen en/of toevoegingen

Edmund de Rothschild Real Estate Investment Management (voorheen OGON Nederland B.V.):
Betalinggarantie voor een bedrag van € 253.514 inzake het nakomen van de huurverplichting m.b.t. het pand Nieuwekade 1 te Utrecht. De betalinggarantie geldt voor onbepaalde tijd.

Toelichting staat van baten en lasten

Baten

3.1. Rijksbijdragen

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
3.1.1.1. Rijksbijdrage sector HBO	59.911.208	58.297.522	54.927.290
3.1.2.1. Geormerkte OCW subsidies	48.983	0	170.567
	59.960.191	58.297.522	55.097.857

De Rijksbijdrage komt overeen met de laatste Rijksbijdragebrief.

De totale bekostiging 2022 komt € 4.862.334 hoger uit dan in 2021. Dit is het gevolg van een hoger tarief per student ten gevolge van de referentieraming, compensatie van de halvering collegegelden en NPO-middelen.

Ten opzichte van de begroting valt de Rijksbijdrage € 1.662.669 hoger uit. Dit komt met name door een hogere loon/prijscompensatie dan geraamd en door de verhoging van de onderzoeksmiddelen vanaf het najaar 2022 naar aanleiding van het Bestuursakkoord van zomer 2022.

3.2. Overige overheidsbijdragen en -subsidies

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
3.2.2.3. Overige overheidsbijdragen	426.940	207.807	366.659
	426.940	207.807	366.659

Bij de verantwoording van subsidiebatens dient in de verslaglegging een onderscheid te worden gemaakt tussen subsidies die verstrekt worden door de overheid en subsidies die verstrekt worden door andere instellingen. Feitelijk gaat het hier om een min of meer cosmetisch onderscheid omdat diverse subsidies vanuit overheidswege worden toegewezen via door de overheid in het leven geroepen tussenpersonen, subsidie-instellingen of agentschappen.

Ten behoeve van de (jaarlijkse) cijfer- en omzetvergelijking inzake subsidies is het, rekening houdend met hetgeen hiervoor is opgemerkt, meer inzichtelijk om de rubrieken 'overige overheidsbijdragen en -subsidies' en 'baten werk in opdracht van derden' als volgt te vergelijken:

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
3.2.2. Overige overheidsbijdrage en -subsidies	426.940	207.807	366.659
3.4. Baten werk in opdracht van derden	1.349.709	1.095.782	1.002.040
	1.776.649	1.303.589	1.368.699

De overige overheidsbijdragen bestaan uit baten voor aangeboden minoren aan studenten van buiten HKU en Erasmusbeurzen ten behoeve van HKU-studenten en -docenten.

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt is er sprake van een toename van € 407.950 in 2022 ten opzichte van voorgaand jaar. De subsidies hebben een incidenteel doch veelal meerjarig karakter en zijn met € 48.948 toegenomen. Hierin zat vorig jaar een eenmalige restbaat van een afgerond project (U-Create) ad € 191.000 verwerkt. De uitgaven die hiermee gedaan worden, hebben plaatsgevonden/vinden plaats in 2022 en 2023; de bate wordt derhalve ultimo 2021 verwerkt in een bestemmingsreserve en valt gedeeltelijk vrij eind 2022.

Wanneer we deze eenmalige bate buiten beschouwing laten, zijn de baten gegroeid. Dit ligt in lijn met de groei van het aantal projecten.

In de baten 'werk in opdracht van derden' is een bedrag ad € 412.120 betreffende Herstelgelden Gemeente Utrecht opgenomen. De Gemeente Utrecht heeft een bedrag van € 434.585 aan HKU beschikbaar gesteld om activiteiten ten behoeve van alumni-studenten lichting '19-'20 en '20-'21 te organiseren. Het opgenomen batenbedrag komt overeen met de in 2022 gemaakte kosten.

Projecten die in 2022 door HKU zijn uitgevoerd of waar HKU aan deelneemt/deelgenomen heeft:

PROJECTEN 2022	Fonds	Regeling
PRAKTIJKGERICHT ONDERZOEK		
Acting like a robot	SIA-NWO	Smart Culture
Creatief Talent Werkt	SIA	Innovatietraineeships Pilot
Culturele kracht en het onverwachte	SIA	RAAK-publiek
Innovatielabs	SIA	Kennislijn Innovatielabs
in Search of Stories	KWF	KWF
Performing Working	SIA	KIEM Go-CI
Platform kunst ≈ onderzoek	SIA	Platformregeling II
Platform Studio 21 CS II	SIA	Platformregeling II
Prikkel	CIPU	Cultuurinnovatiefonds Provincie Utrecht
Robotstories	SIA	KIEM Go-CI
SIA Impuls	SIA	Impuls 2020
VR for Diversity	SIA	RAAK-mkb
NATIONALE WETENSCHAPSAGENDA		
e-Health Jr.	NWO	NWA-ORC
The Limits to Growth	NWO	NWA-ORC
EUROPESE SUBSIDIEPROJECTEN		
Move Your Mind	Erasmus+	Cooperation partnerships in adult education KA220-ADU
Cyanotypes	EU - Erasmus+	Alliances for Sectoral Cooperation on Skills (implementing the 'Blueprint')
IRIS	EU - Horizon 2020	Smart and Sustainable Cities
SuNSE	EU - Interreg	NWE VB
Socio Bee	EU H2020	Green Deal
ONDERZOEKSBEURZEN		
Promotiebeurs Joris Weijdom	NWO	Promotiebeurs voor Leraren
Promotiebeurs Marloeke vd Vlugt	NWO	Promotiebeurs voor Leraren
Promotiebeurs Ned McGowan	NWO	Promotiebeurs voor Leraren
Spatial Narratives (Maarten Overdijk)	SIA	hbo-postdoc
Transformation through Interactive Narrative Design (Christian Roth)	SIA	hbo-postdoc

ONDERWIJSINNOVATIE		
A New Generation of Music Professionals	NRO	Comenius - Leadership
Air Pastoe	Keep an Eye Foundation	Keep an Eye Foundation
Creatief Vermogen Utrecht III	Fonds Cultuurparticipatie	Cultuureducatie met Kwaliteit in primair onderwijs
Geen brug te ver - TH	FCP	Fonds Cultuurparticipatie Brug voor Talent
Talent Academy - UC	FCP	Fonds Cultuurparticipatie Brug voor Talent
UCC Platform	Min SZW	SLIM

3.3. College-, cursus-, les- en examengelden

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
3.3.3. Cursusgelden	590.152	698.200	467.733
3.3.3. Collegegelden	6.084.969	5.723.333	7.177.770
3.3.5. Examengelden	0	0	0
	6.675.121	6.421.533	7.645.503

De toename van deze post ten opzichte van 2021 is € 970.382. In collegejaar 2021-2022 is sprake (geweest) van een halvering van het collegegeld vanwege de COVID-19-maatregelen. Dit bedrag is gecompenseerd in de Rijksbijdrage 2021. Dit effect is in kalenderjaar 2022 groter dan in kalenderjaar 2021. Hier staat tegenover dat de studentaantallen en opbrengst cursusgelden gestegen zijn waardoor de afname van deze post beperkt is.

De toename van de collegegeldbaten met € 253.588 ten opzichte van de begroting kan vrijwel volledig verklaard worden door een toename van het aantal studenten. De cursusgelden blijven achter op de begroting waar een stijging voorzien was.

3.4. Baten werk in opdracht van derden

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
3.4.1. Baten werk in opdracht van derden	664.442	154.500	365.721
3.4.2. Subsidies	685.267	941.282	636.319
	1.349.709	1.095.782	1.002.040

De subsidiebaten kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Realisatie 2022	Realisatie 2021
	€	€
Internationale organisaties	166.665	58.157
Nationale overheden (excl. NWO)	86.109	116.620
Nationale overheden (NWO)	413.598	324.570
Overige non-profit organisaties	18.895	136.972
	685.267	636.319

Zie voor een nadere toelichting paragraaf 3.2 "overige overheidsbijdragen en subsidies".

3.5. Overige baten

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
3.5.1. Verhuur	100.949	86.787	62.838
3.5.2. Detachering personeel	27.355	9.000	36.377
3.5.10. Overige	448.354	393.546	374.513
	576.658	489.333	473.728

De overige opbrengsten zijn in 2022 € 102.930 hoger dan in 2021, dit wordt voor € 38.111 veroorzaakt door hogere huurbaten en voor vanwege de vrijval van een reservering van mogelijke huurverlaging vanwege COVID-19 die geen beslag kreeg. Verder zijn de overige overige baten € 73.841 hoger vanwege met name de opbrengsten van readers, boeken en materialen die met € 48.818 zijn gestegen. De incassokosten zijn lager; de collegegelden zijn lager waardoor meer studenten in één keer betaald hebben. Naast deze baten worden in deze baten de baten voor uitvoeringen, incassokosten en btw-teruggaaf verantwoord.

De afwijking ten opzichte van de begroting van € 87.325 wordt door dezelfde posten veroorzaakt.

Lasten

4.1. Personele lasten

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
4.1.1.1. Brutolonen en salarissen	33.514.766	33.075.070	31.242.503
4.1.1.2. Sociale lasten	4.654.616	4.563.151	4.436.689
4.1.1.5. Pensioenpremies	5.439.594	5.553.981	5.260.054
Subtotaal lonen en salarissen	43.608.976	43.192.202	40.939.246
4.1.2.1. Dotaties personele voorzieningen	104.919	225.000	113.887
4.1.2.2. Personeel niet in loondienst	3.013.248	2.123.192	2.726.750
4.1.2.3. Overig	1.716.292	2.337.830	1.701.904
Overige personele lasten	4.834.459	4.686.022	4.542.541
4.1.3.3. Af: uitkeringen	-193.751	0	-117.819
	48.249.684	47.878.224	45.363.968

De personeelslasten zijn in 2022 ten opzichte van 2021 met € 2.885.716 toegenomen. De voornaamste oorzaak van deze stijging ligt in het feit dat er in 2022 ruim 16 fte meer verloond is.

De dotaties in voorzieningen is min of meer gelijk met 2021. Met name de dotatie in de voorziening ouderenregeling is opnieuw fors: € 337.792. Dit wordt veroorzaakt door de berekeningswijze waarin het percentage huidige deelnemers een grote invloed heeft. De fors gestegen disconteringsvoet (van 0% naar 2,82%) heeft dit effect enigszins weten te temperen.

Alle personeelsvoorzieningen zijn berekend op basis van een momentopnamen en fluctueren derhalve voortdurend (met uitzondering van de voorziening gratificaties ambtsjubileum).

	dotatie conform specificatie +/-	uitkering en kosten verwerkt in dotatie	grootboek- rekening dotatie +/-
	€	€	€
Ontslagitkering	107.317	-12.352	94.965
Gratificaties ambtsjubileum	-46.008	-16.260	-62.268
Duurzame inzetbaarheid	23.834	-113.109	-89.275
Ouderenregeling	337.792	-139.789	198.003
Langdurig zieken	34.729	-71.235	-36.506
	457.664	-352.745	104.919

Ook is er voor 7 fte meer aan personeel niet in loondienst uitgegeven wat er mede toe geleid heeft dat de kosten voor personeel niet in loondienst € 286.498 hoger uitvallen dan voorgaand jaar. De kosten voor uitzendkrachten zijn na een daling vorig jaar gestegen met € 97.563, en ook de kosten voor studentassistenten en stagiaires zijn met € 144.266 gestegen.

De overige personeelslasten zijn € 14.388 hoger dan in 2021. Enerzijds zijn de reiskosten woon-werk met € 200.674 gestegen ten opzichte van 2020. De reiskosten woon-werk zijn verder gestegen na 2 jaren van daling waren vanwege het thuiswerken.

Daar staat tegenover dat de kosten voor indirecte personeelskosten € 291.971 lager uitvallen. Dit heeft voornamelijk te maken met gratificaties bijzondere prestaties en thuiswerkregeling in het kader van COVID-19-maatregelen die in 2021 zijn uitgekeerd.

De post uitkeringen komt in 2022 € 75.932 hoger uit dan in 2021. Dit betreft zwangerschapsuitkeringen.

Ten opzichte van de begroting vallen de kosten € 371.460 hoger uit, waarvan € 439.696 hogere lonen en salarissen. Er is in 2022 weliswaar 7,95 fte minder ingezet dan begroot, maar de gemiddelde personele last is te laag begroot waardoor de kosten toch hoger uitvallen. Dit heeft voornamelijk te maken met de niet begrote hoge CAO-verhogingen die in 2022 hebben plaatsgevonden (totaal 6%). Daarnaast is er voor € 629.607 minder uitgegeven aan indirecte personeelskosten. Hoewel de reiskosten gestegen zijn ten opzichte van de 2 voorliggende corona-jaren, zijn ze lager dan begroot. Dit heeft te maken met een blijvende situatie van deels thuiswerken (ook vanwege een staartje in corona-maatregelen) en een terughoudendheid bij het reizen naar het buitenland. Verder valt op dat de wervingskosten € 157.293 lager zijn dan begroot.

De uitkeringen betreffen uitsluitend zwangerschapsuitkeringen. Deze worden niet begroot.

	Realisatie 2022	Realisatie 2021
Gemiddeld aantal fte's HKU	510,8	491,6
Aantal fte's per 31-12	493,7	485,1
Aantal medewerkers per 31-12	950	941

Geen van de werknemers is werkzaam in het buitenland.

4.2. Afschrijvingen

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
4.2.2. Afschrijving gebouwen	4.108.513	2.613.028	3.106.684
4.2.2. Afschrijving apparatuur en inventaris	521.369	489.885	480.641
	4.629.882	3.102.913	3.587.325

De afschrijvingslasten in 2022 ten opzichte van 2021 nemen toe met € 1.042.557. Dit is mede het gevolg van de wijziging in het systeem van activeren en afschrijven met ingang van 2022:

- Inhaalafschrijvingen: € 1,4 mln negatief (zie boven)
- Hogere afschrijvingskosten door wijziging afschrijvingstermijnen en eerder afschrijven: circa € 300.000 negatief

In 2021 heeft een afboeking plaatsgehad van de boekwaarde van de Sprinklerinstallatie van circa € 650.000.

De afschrijvingen zijn € 1.526.969 hoger dan de begroting. In de begroting is geen rekening gehouden met bovenstaande schattingswijziging.

4.3. Huisvestingslasten

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
4.3.1. Huur	2.591.439	2.113.958	2.010.333
4.3.2. Verzekeringen	104.396	110.367	92.892
4.3.3. Onderhoud	2.842.813	867.552	1.006.083
4.3.4. Energie en water	1.377.276	906.917	997.886
4.3.5. Schoonmaakkosten	1.386.528	1.583.815	1.352.160
4.3.6. Heffingen	305.033	339.088	271.344
4.3.8. Overige	35.896	43.207	32.318
	8.643.381	5.964.904	5.763.016

De huisvestingslasten komen in 2022 € 2.880.365 hoger uit dan in 2021. De kosten voor de Sprinklerinstallatie bedroegen in 2022 € 2.422.800 die grotendeels (voor € 1.967.731) in de onderhoudskosten verantwoord zijn. De huurlasten zijn € 581.106 hoger dan 2021. Dit betreffen de jaarlijkse huurindexatie en een uitbreiding van vaste en tijdelijk gehuurde ruimtes om tegemoet te komen aan de ruimte-eisten die onder andere de grotere studentpopulatie met zich meebrengt, alsmede vanwege tijdelijke huur vanwege de werkzaamheden aan de Sprinklerinstallatie (€146.265). De kosten voor onderhoud liggen, los van de Sprinklerinstallatie, in lijn met 2021. De energiekosten zijn €379.390 hoger dan in 2021. De overige huisvestingskosten liggen in lijn met 2021.

Het verschil met begroting van € 2.678.477 kan grotendeels verklaard worden door de sprinklerinstallatie. Los daarvan zijn de kosten € 255.677 hoger dan begroot. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door hogere (incidentele) huurlasten van € 71.476 en € 348.655 hogere energielasten dan begroot en anderzijds door € 241.992 lagere schoonmaakkosten dan begroot

4.4. Overige lasten

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
4.4.2. Kosten werkplek en personeel	734.629	1.334.635	785.704
4.4.1. Administratie- en beheerslasten	1.557.926	1.324.705	1.412.123
4.4.3. Beheerslasten onderwijs	3.952.801	2.708.813	2.487.682
4.4.4. Dotatie overige voorzieningen	117	10.033	-998
4.4.5. Overige	3.468.759	4.601.898	2.790.828
	9.714.232	9.980.084	7.475.339

De stijging van de overige instellingslasten in 2022 ten opzichte van 2021 met € 2.238.893 wordt veroorzaakt door de volgende effecten:

- voor € 51.075 lagere kosten werkplek en personeel. Ten opzichte van 2021 valt de post apparatuur < € 3.000 werkplek € 189.368 lager uit. Dit houdt verband met de gewijzigde activeringsregels MVA waardoor meer geactiveerd wordt. Hier staat tegenover dat er minder is uitgegeven aan reiskosten dienstreizen, buitenlandreizen en personeelsuitjes en teamversterking.
- voor € 145.803 hogere kosten in de administratie- en beheerslasten zijn opnieuw vrijwel geheel te wijten aan hogere kosten voor licenties;
- voor € 1.465.119 hogere kosten bij beheerslasten onderwijs (dit wordt voor € 515.658 veroorzaakt door hogere kosten voor uitbesteed werk ondersteuning onderwijs. Dit betreft de inhuur van interim-directeuren. De overige stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere uitgaven voor hulpmaterialen, catering projecten, reis- en verblijfkosten studenten, externe opleidingskosten studenten, kosten voor profileringsfonds en studentenfonds HKU. De hogere kosten tbv profileringsfonds geven een vertekend beeld in verband met een andere verdeling van deze kosten over het jaar heen in 2021, dit gaf in 2021 een eenmalig positief effect van € 128.333);

- € 677.926 hogere overige lasten; dit betreft hogere kosten voor uitbesteed werk communicatie en huisvesting in verband met diverse projecten, contributies en lidmaatschappen en overige lasten.

Ten opzichte van de begroting komen de kosten € 265.857 lager uit. Dit geeft een wat vertekend beeld omdat een deel van kosten voor projecten begroot wordt onder overige kosten maar uitgeput wordt op diverse andere kostencategorieën (een begrotingsresultaat van € 1.685.538). Er is voor € 685.697 minder uitgegeven aan apparatuur, voornamelijk vanwege de wijziging in verwerking van MVA-aanschaffingen, voor € 259.606 meer aan licenties, voor € 459.036 meer aan externe opleidingskosten studenten (dit betreffen de uitgaande minoren) en voor € 94.122 meer aan reiskosten en voor € 1.063.597 meer aan kosten voor uitbesteed werk en advies op het gebied van ondersteuning onderwijs, communicatie en huisvesting.

De dotatie overige voorzieningen betreft de dotatie in de voorziening dubieuze debiteuren.

Financiële baten en lasten

	Realisatie 2022 €	Begroting 2022 €	Realisatie 2021 €
Rentebaten	49.519	0	13
Rentelasten	332.334	331.739	402.871
	-282.815	-331.739	-402.858

In 2022 bedraagt het saldo van de financiële baten en lasten € 282.815 negatief. Ten opzichte van 2021 is dit een positief verschil van € 120.043. Dit verschil is toe te schrijven aan de aflossing van een hypotheekdeel, toegenomen rentepercentage op tegoeden en de overgang naar schatkistbankieren in 2021 waardoor HKU geen negatieve rente meer betaalt op banktegoeden.

De realisatie van de financiële baten en lasten 2022 is ook positiever dan begroot. Bij de begrotingsopstelling is geen rekening gehouden met een stijging van de rente op tegoeden.

Honorarium onafhankelijke accountant

	Realisatie 2022 €	Realisatie 2021 €
Controle van de jaarrekening	78.191	71.693
Andere controlewerkzaamheden	8.591	3.025
Fiscale advisering	6.014	0
Andere niet-controle werkzaamheden	2.611	0
	95.407	74.718

Bovenstaande honoraria betreffen de werkzaamheden die bij HKU zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe onafhankelijke accountants zoals bedoeld in artikel 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties) en de in rekening gebrachte honoraria van het gehele netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort. Deze honoraria hebben betrekking op het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar 2022, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht.

Bezoldiging bestuurders

De hoogte van de bezoldiging van personen in dienst van instellingen als hogescholen is wettelijk genormeerd via de Wet Normering Topinkomens (WNT).

HKU valt onder bezoldigingsklasse E. Derhalve bedraagt per 1 januari 2022 de maximale bezoldiging van de WNT € 183.000 (bezoldigingsmaximum voor het onderwijs, klasse E, 6 complexiteitspunten totaal baten, 3 complexiteitspunten gemiddeld aantal studenten en 4 complexiteitspunten gewogen aantal onderwijssectoren. In totaal 13 complexiteitspunten en daarmee wordt de indeling in klasse E, 13-15 complexiteitspunten, gerechtvaardigd).

De bezoldiging van de leden van het College van Bestuur van HKU is in onderstaand overzicht opgenomen.

Naam	Mevr. L. Jumelet	dhr. E.J. Jacobs	dhr. R.W. Bleker
	Vice-voorzitter		
Functie	CvB	Lid CvB	Voorzitter CvB
Tijdvlak	1-1-2022 t/m 31-12-2022	1-9-2022 t/m 31-12-2022	1-1-2022 t/m 31-01-2022
Dienstbetrekking	ja	ja	ja
aanstellingsomvang (in fte)	1,0	1,0	1,0
	€	€	€
Beloning	154.265	40.995	12.040
Belaste onkostenvergoeding	0	0	0
Pensioenpremie werkgever	22.735	7.338	1.895
Beloning betaalbaar op termijn gedurende boekjaar	0	0	0
Subtotaal bezoldiging	177.000	48.333	13.935
Belaste vergoedingen buiten vrije ruimte WKR	0	0	0
Bezoldiging inclusief belaste vergoedingen	177.000	48.333	13.935
Maximum op grond van de WNT	183.000	61.167	15.542

* Naar rato van aanstellingsomvang en naar rato van tijdvlak

In onderstaande tabel worden de vergelijkende cijfers van 2021 verantwoord:

Naam	Mevr. L. Jumelet	dhr. R.W. Bleker
	Vice-voorzitter	
Functie	CvB	Voorzitter CvB
Tijdvlak	1-1-2021 t/m 31-12-2021	1-1-2021 t/m 31-12-2021
Dienstbetrekking	ja	ja
aanstellingsomvang (in fte)	1,0	1,0
	€	€
Beloning	144.481	144.481
Belaste onkostenvergoeding	0	0
Pensioenpremie werkgever	22.309	22.309
Beloning betaalbaar op termijn gedurende boekjaar	0	0
Subtotaal bezoldiging	166.790	166.790
Belaste vergoedingen buiten vrije ruimte WKR	0	0
Bezoldiging inclusief belaste vergoedingen	166.790	166.790
Maximum op grond van de WNT	177.000	177.000

* Naar rato van aanstellingsomvang en naar rato van tijdvlak

De bezoldiging van het interim-lid van het CvB is in onderstaand overzicht opgenomen.

Leidinggevende topfunctionaris zonder dienstbetrekking

Naam	dhr. M. Merkx		
Functie	Interim lid CvB		
	2022	2021	
Periode functievervulling in het kalenderjaar	1-2-2022 t/m 31-08-2022	n.v.t.	
aantal kalendermaanden functievervulling	7	0	
	€	€	
Maximum uurtarief in kalenderjaar	206	199	
wettelijk uurtarief lager dan maximum uurtarief?	ja	n.v.t.	
Bezoldiging gehele periode	150.000	n.v.t.	
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen	0		
Bezoldiging	150.000		

Vergoeding leden Raad van Toezicht

HKU heeft een Raad van Toezicht die uit zes leden bestaat. De tegemoetkoming die deze leden ontvangen, is ook in de WNT gemaximeerd. De voorzitter van de Raad van Toezicht ontvangt maximaal 15% van het maximum van de bezoldiging van de voorzitter van het CvB; leden maximaal 10%. Alle in 2022 betaalde tegemoetkomingen aan de leden van de Raad van Toezicht vallen binnen de maxima van de WNT.

Raad van Toezicht	Functie	Tijdvak	Beloning 2022* €	WNT- Maximum ** €	Beloning 2021* €	WNT- maximum 2021 ** €
mw. L. Abid	Lid RvT	1-1-2022 t/m 31-12-2022	11.712	18.300	10.620	17.700
dhr. J.J. Daalmeijer MA	Voorzitter	1-1-2022 t/m 31-12-2022	17.568	27.450	12.390	26.550
mw. S.M.J.G. Gesthuizen	Lid RvT	n.v.t.	0	0	1.088	2.213
dhr. A.B. Molema	Lid RvT	1-1-2022 t/m 31-12-2022	11.712	18.300	5.916	5.900
dhr. mr. G.J.A.M. van der Vossen RC	Lid RvT	1-1-2022 t/m 31-12-2022	11.712	18.300	10.620	17.700
mw. prof. ir. M.A. Voûte	Lid RvT	1-1-2022 t/m 31-12-2022	11.712	18.300	10.620	17.700
dhr. prof. dr. ir. M.C.D.P. Weggeman	Plv. voorzitter	1-1-2022 t/m 31-12-2022	11.712	18.300	10.620	17.700
Totaal Raad van Toezicht			76.128			

* bedragen exclusief btw

** naar rato van tijdvak

Overige rapportageverplichtingen op grond van WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2022 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WOPT of de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Er zijn in 2022 geen ontslaguitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

Opgave doelsubsidies Ministerie OCW conform model G

Model G1 Subsidies zonder verrekeningsclausule						
Omschrijving	Naam	Toewijzing kenmerk	datum	Bedrag Toewijzing	Ontvangen t/m 2022	Prestatie afgerond?
				€	€	Ja/nee
Lerarenbeurs 2021-2022	Amerom, van P	ABLTINS-334022	27-06-2021	15.360	15.360	ja
Lerarenbeurs 2021-2022	Befort, P	ABLTINS-333672	27-06-2021	9.216	9.216	ja
Lerarenbeurs 2021-2022	Horsham, A	ABLTINS-334565	27-06-2021	6.144	6.144	ja
Lerarenbeurs 2021-2022	Mooij, IL	ABLTINS-335245	27-06-2021	12.288	12.288	ja
Lerarenbeurs 2021-2022	Oude Moleman, M	ABLTINS-333163	27-06-2021	7.680	7.680	ja
Lerarenbeurs 2021-2022	Berends, AM	ABLTINS-333788	27-06-2021	9.216	9.216	ja
Lerarenbeurs 2022-2023	Hoeve, PB	ABLTINS-367294	19-06-2022	12.572	12.572	nee
Lerarenbeurs 2022-2023	Marien, SJM	ABLTINS-367739	19-06-2022	11.001	11.001	nee
Lerarenbeurs 2022-2023	Mooij, IL	ABLTINS-365602	19-06-2022	12.572	12.572	nee
Lerarenbeurs 2022-2023	Vriend, MC	ABLTINS-367033	19-06-2022	9.429	9.429	nee
				105.478	105.478	

Resultaatbestemming

Het nettoresultaat over 2022 bedraagt € 2.531.375 negatief. De bestemming van het nettoresultaat is door het CvB als volgt bepaald:

	€
Toevoeging aan algemene reserve	1.492.736
Onttrekking bestemmingsreserve Egalisatie huisvesting	-3.537.374
Onttrekking bestemmingsreserve Flankerend beleid	-335.218
Onttrekking bestemmingsreserve Centre of Expertise	-151.519
Resultaat 2022	-2.531.375

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op deze jaarrekening.

Verbonden partijen

In 2022 is bij HKU geen sprake van verbonden partijen.

Instellingsgegevens

Stichting Hogeschool voor de Kunsten Utrecht
Nieuwekade 1
3511 RV Utrecht
030-2091509

BRIN-nummer: 00MF

KvK-nummer: 41178974

College van Bestuur

Mevr. drs. L. Jumelet (voorzitter)
Dhr. drs. E.J. Jacobs (lid)

Raad van Toezicht

Mevr. L. Abid
Dhr. J.J. Daalmeijer MA (voorzitter)
Dhr. A.B. Molema
Dhr. Mr. G.J.A.M. van der Vossen RC
Mevr. prof. ir. M.A. Voûte
Dhr. prof. dr. ir. M.C.D.P. Weggeman (plaatsvervangend voorzitter)

De jaarrekening is vastgesteld op 16 juni 2023.

Origineel getekend door

Mevr. drs. L. Jumelet
Dhr. drs. E.J. Jacobs

3. Overige gegevens

Statutaire regeling van de winstbestemming

De bestemming van het resultaat is geregeld in artikel 20.3 van de statuten:

Het College van Bestuur bepaalt, na voorafgaande goedkeuring door de Raad van Toezicht, de bestemming van een eventueel batig liquidatiesaldo, welke bestemming zoveel mogelijk in overeenstemming met het doel van de stichting dient te zijn.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

mazars

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van Stichting Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Hogeschool voor de Kunsten Utrecht te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Hogeschool voor de Kunsten Utrecht op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Hogeschool voor de Kunsten Utrecht zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Mazars N.V. statutair gevestigd te Rotterdam (KvK Rotterdam nr. 24389296)

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- Bestuursverslag; en
- Overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022. In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

mazars

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Apeldoorn, 28 juni 2023

Mazars N.V.

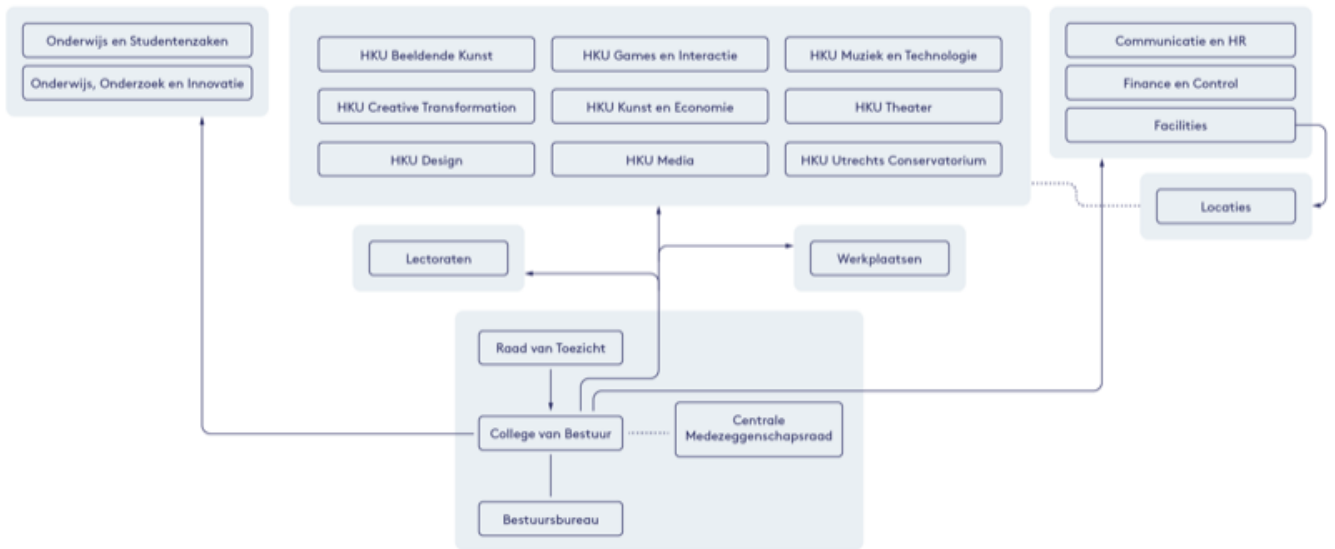
w.g. R.C. DoI MSc RA

Bijlagen

Inhoudsopgave bijlagen

- A. Organisatiestructuur
- B. Opleiding en afstudeerrichtingen per school
- C. Nevenfuncties RvT en CvB
Verantwoording bestuurskosten
- D. Kengetallen studenten
Tabel aanmeldingen en instroom
Inschrijvingen per 1 oktober naar bekostiging
Uitstroom per categorie (BSA, diploma, staker)
- E. Kengetallen internationale mobiliteit
Tabel mobiliteit per school
Tabel mobiliteit per activiteit
Tabel aantal buitenlandse studenten
- F. Profileringsfonds en beurzen
Tabel ondersteuning studenten: uitkeringen
Tabel niet EER-talentbeurzen
Tabel Holland Scholarship
Tabel aantal studenten Medezeggenschap
- G. Loket Rechtsbescherming
Overzicht klachten per school/locatie
Tabel ingediende beroepschriften
- H. Kengetallen personeel
Tabel totaal fte en personen
Tabel aantal en fte per organisatie onderdeel
- I. Overzicht fellows
- J. Overzicht prijzen en toelichting

BIJLAGE A. Organisatiestructuur

BIJLAGE B. Opleiding en afstudeerrichtingen per school

Opleidingen¹ en afstudeerrichtingen per school

HKU MEDIA

Associate degree Design, afstudeerrichting Digital Media

Bachelor Design, afstudeerrichtingen: Graphic Design, Photography, Illustration, Animation, Audiovisual Media, Image and Media Technology.

HKU DESIGN

Associate degree Design, afstudeerrichting Connected Design

Bachelor Design, afstudeerrichtingen: Product Design, Fashion Design, Spatial Design

Master Interior Architecture

HKU BEELDENDE KUNST

Bachelor of Fine Art

Bachelor of Fine Art and Design in Education

Master of Arts in Fine Art and Design, programme: Fine Art 4.

HKU THEATER

Bachelor of Theatre, afstudeerrichtingen: Acting, Writing for Performance

Bachelor of Theater in Education

Bachelor of Design, afstudeerrichtingen: Theatre Design, Interactive Performance Design

Master of Arts in Fine Art and Design, programme: Scenography

HKU UTRECHTS CONSERVATORIUM

Bachelor of Music, afstudeerrichtingen: Klassieke Muziek, Historische Instrumenten, Jazz & Pop, Musician 3.0, Master of Music, pathway Performance

Bachelor of Music in Education

HKU MUZIEK EN TECHNOLOGIE

Bachelor of Music, afstudeerrichtingen: Composition for the Media, Composition and Music Production, Music Design for Games and Interaction, Composition Electronic Music

Bachelor of Art and Technology, afstudeerrichtingen: Sound Design, Audio Design

Master of Music, pathway Music Design

HKU GAMES EN INTERACTIE

Bachelor of Art and Technology, afstudeerrichtingen: Game Design, Game Development, Game Art, Interaction Design

HKU KUNST EN ECONOMIE

Bachelor of Arts and Economics

HKU CREATIVE TRANSFORMATION

Bachelor Creative Media and Game Technologies: afstudeerrichting Design for Change and Innovation

Master of Education in Arts

Master Crossover Creativity

¹ Opleidingsnamen zoals geregistreerd in het CROHO-register.

BIJLAGE C.

Nevenfuncties Raad van Toezicht en College van Bestuur

Nevenfuncties Raad van Toezicht

Joop Daalmeijer (MA), voorzitter (lid vanaf 1 november 2018)

- Lid Raad van Bestuur Vlaams-Nederlands Cultureel Huis deBuren in Brussel
- Adviseur media Raad voor Cultuur
- Lid Advisory Board European Excellence Exchange in Journalism
- Lector Vlaams Audiovisueel Fonds voor documentaires
- Bestuurslid fonds cultuurmanagement Universiteit van Antwerpen

Mathieu Weggeman (prof.dr.ir.), plaatsvervangend voorzitter (lid vanaf 14 juni 2016)

- Hoogleraar organisatiekunde aan de Technische Universiteit Eindhoven
- Lid Raad van Toezicht Sint Lucas - Eindhoven
- Voorzitter Raad van Toezicht Gouverneur Kremers Centrum van het MUMC - Maastricht
- Lid Raad van Toezicht Studium Chorale - Maastricht
- Lid Advisory Council GuruScan - Amsterdam
- Lid Scientific Board BrainCompass - Rotterdam
- Lid Raad van Toezicht ZuidZorg Eindhoven

Laïla Abid (lid vanaf 1 september 2020)

- Vice President Corporate Communication & PR Paramount Central & Northern Europe and Asia
- Voorzitter Raad van Toezicht Volksuniversiteit Amsterdam
- Voorzitter Raad van Toezicht Musicians without Borders
- Voorzitter Raad van Toezicht Rose Stories
- Lid Raad van Toezicht Theater Rotterdam

Arriën Molema (lid vanaf 1 september 2021, benoemd op voordracht van de Centrale Medezeggenschapsraad)

- Componist, songwriter, producer
- Gitarist, componist en (zakelijk en financieel) manager Room Eleven
- Vice-voorzitter Raad van Toezicht Buma/Stemra
- Vice-president Executive Committee CIAM
- Voorzitter BAM! Popauteurs
- Adviseur Muziek bij Fonds Podiumkunsten

Gert-Jan van der Vossen (mr., RC) (lid vanaf 14 juni 2016)

- Directeur HSGF Group
- Vicevoorzitter Raad van Advies Raad voor Rechtsbijstand
- Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Altrecht
- Lid Raad van Toezicht Utrechtse scholenkoepel PCOU/Willibrord
- Lid Raad van Commissarissen van Novamedia Holding BV.

Ena Voûte (prof.ir.) (lid vanaf 1 november 2018)

- Decaan faculteit Industrieel Ontwerpen TU Delft (tot 1 september 2022)
- Pro Vice Rector International Affairs en Hoogleraar TU Delft
- Voorzitter Robovalley Foundation

De actuele nevenfuncties van de leden van de Raad van Toezicht staan tevens vermeld op de website van HKU.

Nevenfuncties College van Bestuur

Edwin Jacobs

- Bestuurscommissie NWO museumbeurzen
- Bestuurscommissie Stichting Cultuur in C, Provincie Noord-Brabant

Heleen Jumelet

- Lid ZonMw-commissie Effectief werken in de jeugdsector
- Voorzitter Richard Hol Fonds
- Voorzitter bestuur Fotodok
- Lid Raad van Toezicht Triade Vitree
- Lid Cultural Board Zeeland
- Voorzitter van het bestuur KUO/Pd

Verantwoording bestuurskosten

	CvB lid R. Bleker	CvB lid H. Jumelet	CvB lid M.Merkx	CvB lid E.Jacobs	CvB Gezamenlijk	Totaal
Representatiekosten		137			57	194
Reiskosten binnenland	274	220	140	3.624	190	4.448
Reiskosten buitenland		198				198
Overige kosten		2.168		2.194		4.362
Totaal	274	2.723	140	5.818	247	9.202

BIJLAGE D. Kengetallen studenten

Aanmeldingen en instroom collegejaar 2021/2022 en 2022/2023

Opleiding	Aanmeldingen 2021/2022	Aanmeldingen 2022/2023	Instroom * 2021/2022	Instroom * 2022/2023
Bachelor Creative Media and Game Technologies	977	960	164	123
Bachelor Muziek	1.199	1150	141	123
Bachelor Docent Theater	173	178	18	17
Bachelor Theater	1.079	1005	50	50
Bachelor Kunst en Economie	312	275	162	143
Bachelor Docent Beeldende Kunst en Vormgeving	295	276	55	62
Bachelor Autonome Beeldende Kunst	581	626	30	51
Bachelor Vormgeving	2.916	2727	350	342
Bachelor Docent Muziek	91	92	20	14
Master Muziek	245	235	33	41
Master of Arts in Fine Art and Design	241	268	18	20
Master Kunsteducatie	44	39	20	12
Master Crossover Creativity	116	84	21	18
Master Interieurarchitectuur	97	72	15	8
AD Design	130	148	27	35
Totaal	8.496	8.135	1.124	1.059

Inschrijvingen per 1 oktober naar bekostiging

Opleiding	Bekostigd 2021	Niet bekostigd 2021	Totaal 2021	Bekostigd 2022	Niet bekostigd 2022	Totaal 2022
Bachelor Creative Media and Game Technologies	468	141	609	443	150	593
Bachelor Muziek	388	217	605	356	201	557
Bachelor Docent Theater	62	16	78	59	9	68
Bachelor Theater	134	55	189	130	53	183
Bachelor Kunst en Economie	517	190	707	454	207	661
Bachelor Docent Beeldende Kunst en Vormgeving	169	31	200	162	35	197
Bachelor Autonome Beeldende Kunst	132	47	179	136	44	180
Bachelor Vormgeving	1.088	236	1.324	1063	251	1.314
Bachelor Docent Muziek	56	30	86	52	36	88
Master Muziek	100	53	153	90	72	162
Master of Arts in Fine Art and Design	28	12	40	22	17	39
Master Kunsteducatie	26	20	46	17	31	48
Master Crossover Creativity	26	25	51	21	27	48
Master Interieurarchitectuur	30	2	32	25	7	32
AD Design	57	6	63	56		56
Totaal	3.281	1.081	4.362	3.086	1.140	4.226

Uitstroom per categorie

Opleiding	BSA 2020/ 2021	Diploma 2020/ 2021	Studie- staker 2020/ 2021	Totaal uitstroom 2020/2021	BSA 2021/ 2022	Diploma 2021/ 2022	Studie- staker 2021/ 2022	Totaal uitstroom 2021/2022
Bachelor Creative Media and Game Technologies	14	66	39	119	13	83	56	152
Bachelor Muziek	9	107	54	170	14	124	43	181
Bachelor Docent Theater		17	3	20		21	6	27
Bachelor Theater	3	28	11	42	3	36	19	58
Bachelor Kunst en Economie	8	99	47	154	11	90	90	191
Bachelor Docent Beeldende Kunst en Vormgeving	4	40	15	59	1	54	22	77
Bachelor Autonome Beeldende Kunst	1	27	13	41		35	19	54
Bachelor Vormgeving	14	265	87	366	21	222	121	364
Bachelor Docent Muziek		20	4	24		9	2	11
Master Muziek		38	9	47		45	7	52
Master of Arts in Fine Art and Design		16	5	21		20	2	22
Master Kunsteducatie		9	2	11		8	6	14
Master Crossover Creativity		15	8	23		19	7	26
Master Interieurarchitectuur		10	2	12		14	3	17
AD Design	3	24	8	35	2	29	7	38
Totaal	56	781	307	1.144	65	809	410	1.284

BIJLAGE E. Kengetallen internationale mobiliteit

Internationale mobiliteit HKU-studenten per school Studie, stage, onderzoek/ project

School	Aantal 2022	Aantal 2021
HKU Beeldende Kunst	1	2
HKU Design	27	18
HKU Games en Interactie	5	3
HKU Kunst en Economie	28	10
HKU Media	29	4
HKU Muziek en Technologie	8	4
HKU Theater	33	1
Creative Transformation	12	-
HKU Utrechts Conservatorium	19	13
Totaal	162	55

Internationale mobiliteit HKU-studenten per studieactiviteit

School	Aantal 2022	Aantal 2021
Studie	38	19
Stage	50	8
Onderzoek/ project	74	40
Totaal	162	67

Aantal buitenlandse uitwisselingsstudenten per school

School	Aantal 2022	Aantal 2021
HKU Beeldende Kunst	2	-
HKU Design	6	2
HKU Games en Interactie	4	5
HKU Kunst en Economie	15	5
HKU Media	11	14
HKU Muziek en Technologie	1	1
HKU Theater	1	-
HKU Utrechts Conservatorium	13	5
Totaal	53	32

BIJLAGE F. Profileringsfonds en beurzen

Het profileringsfonds van HKU ondersteunt studenten die door bijzondere omstandigheden, bestuurszaken, ziekte of vanwege de inrichting van de opleiding niet optimaal hebben kunnen studeren. Alle ingediende aanvragen zijn in 2021 toegekend.

Daarnaast reikte HKU 57 Talentbeurzen uit van € 3.500 per persoon aan studenten die niet afkomstig zijn uit de Europese Economische Ruimte (EER), die daarmee aan HKU kunnen studeren. Tot slot reikte HKU 6 beurzen uit van € 5.000 per persoon in het kader van het Holland Scholarship aan talentvolle niet-EER studenten die voor het eerst in Nederland studeren.

Financiële ondersteuning studenten in 2022: overzicht uitkeringen Profileringsfonds HKU 2022

Omschrijving	Aantal studenten		Totaal van toekenningen	Gemiddelde hoogte toekenning	Gemiddelde duur toekenning
	aanvraag	toewijzing			
Studenten in overmachtssituaties Ziekte, functiebeperking, familieomstandigheden, mantelzorg of niet studeerbare opleidingen	9	9	€ 18.898	€ 2.100	5,6 mnd
Bestuurders van studie- of studentenverenigingen of MR	212	212	€ 126.858	€ 598	1,7 mnd
Overige categorieën Prestaties op het gebied van sport of cultuur, fin.steun aan niet-EER studenten, uitgaande beurzen e.a.	63	63	€ 229.500 *	3.643	n.v.t. Betreft Talentbeurzen en Holland Scholarship

* Van dit bedrag is € 68.833 aan baten in 2022 toegekend en € 130.667 in 2023. Hiernaast is voor een bedrag van € 4.958 restituties ontvangen. Dit betreft één restitutie van een beurs die in 2021 is toegekend en één restitutie van een beurs die in 2022 is toegekend.

NIET-EER Talentbeurzen

Opleiding	aantal	bedrag
Bachelor of Fine Art	7	
Bachelor of Music	18	
Master of Arts in Fine Art and Design	14	
Master of Music	17	
Master of Scenography	1	
Totaal	57	199.500

Holland Scholarship	6	30.000
----------------------------	----------	---------------

Daarnaast heeft HKU 62 studenten die zich actief hebben ingezet in de medezeggenschap financieel ondersteund.

Reglement Medezeggenschap	62	32.586
----------------------------------	-----------	---------------

BIJLAGE G. Loket Rechtsbescherming

HKU heeft de rechtsbescherming van studenten ingericht conform de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek. Het Bestuursbureau functioneert als centraal loket voor alle klachten, bezwaren en beroepen. Beroepen over onderwijsinhoudelijke geschillen worden geheel behandeld door een onafhankelijk College van Beroep voor de Examens. Daarnaast heeft HKU een interne Geschillenregeling voor bezwaren over niet-onderwijsinhoudelijke besluiten van organen van HKU en kent HKU een Klachtenregeling Ongewenst Gedrag. Algemene klachten worden op zorgvuldige wijze behandeld onder toezicht van het College van Bestuur. HKU heeft in 2012 een klokkenluidersregeling vastgesteld conform de Branchecode Governance Hogescholen.

a. Klachten

In 2022 heeft het College van Bestuur 11 klachten van studenten ontvangen. Deze zijn door het College van Bestuur zelf opgepakt of voor behandeling doorverwezen naar de directeur van het betreffende organisatieonderdeel.

HKU Utrechts Conservatorium:

2 klachten over begeleiding.

Klachten zijn afgehandeld door de schooldirecteur.

Klacht over niet verlengen Talent Grant.

Klacht is afgehandeld door de decaan.

HKU Media:

Klacht over toelatingsprocedure.

Klacht is afgehandeld door de schooldirecteur.

Klacht over oningevulde studiepunten.

Klacht is afgehandeld door de schooldirecteur.

HKU Kunst en Economie:

Klacht over ongeldig verklaren tentamen.

Klacht is afgehandeld door de schooldirecteur.

Klacht over aanpassing lesplan.

Klacht is afgehandeld door de schooldirecteur.

HKU Beeldende Kunst:

Klacht over begeleiding.

Klacht is afgehandeld door de schooldirecteur.

HKU Design

Klacht over toelatingsprocedure.

Klacht is afgehandeld door de schooldirecteur.

HKU Muziek en Technologie

Klacht over niet restitueren cursusgeld.

Klacht is afgehandeld door het College van Bestuur.

HKU Games en Interactie

Klacht over proces van beoordelen.

Klacht is afgehandeld door de studieleider.

b. Geschillenadviescommissie

Er is in 2022 één bezwaar ingediend bij de Geschillenadviescommissie. Dit is minnelijk geschikt.

Eind 2022 is nog een bezwaar ingediend, maar dit is momenteel nog in behandeling en zal meegenomen worden in het overzicht over 2023.

c. Adviescommissie Beroep beoordeling personeel

Er is eind 2022 één bezwaar ingediend bij de Adviescommissie Beroep beoordeling personeel. Dit bezwaar is momenteel nog in behandeling en zal meegenomen worden in het overzicht over 2023.

d. College van Beroep voor de Examens

Overzicht aantal ingediende beroepschriften bij College van Beroep voor de Examens HKU in 2022.

Het College van Bestuur heeft, in lijn met de Vereniging Hogescholen, vanwege de coronacrisis besloten voor collegejaar 2021-2022 het negatief bindend studieadvies op te schorten. Er zijn echter studenten die, nadat zij aan het einde van schooljaar 2020-2021 een aangehouden advies kregen, in augustus 2022 wel een negatief BSA hebben ontvangen.

Voor bijna alle beroepen was een minnelijke schikking mogelijk omdat er een discrepantie zat in de datum van het uitgeven van de bindende studieadviezen en de planning van hertentamens/de invoering van studiepunten, waardoor studiepunten alsnog behaald werden en in de meeste gevallen een positief studieadvies kon worden gegeven.

School	Beroepen	Bezwaar tegen	Minnelijke Schikking bereikt	Beroep niet doorgezet	Zitting CBE Beroep (on)gegrond/niet ontvankelijk verklaard	Zitting CBHO Beroep (on)gegrond verklaard
HKU UC	14	Negatief BSA	14			
HKU Muziek en Technologie	8	Negatief BSA	7	1		
HKU Media	2	Negatief BSA	2			
HKU Kunst en Economie	1	Niet verkrijgen vrijstelling		1		
	1	Negatief BSA	1			
HKU Theater	1	Niet verkrijgen vrijstelling	1			
HKU Games en Interactie	1	Negatief BSA	1			
	1	Niet toelaten		1		
Totaal	29		26	3		

BIJLAGE H. Kengetallen personeel

a. Totaal FTE en personen

Totaal fte en totaal aantal medewerkers per 31-12	2022	2021	2020	2019	2018
fte	490,9	485,8	473,1	453,3	438,4
Medewerkers	948	941	907	857	808

b. Aantal en FTE per organisatieonderdeel 2021 en 2022

Onderdeel/locatie per 31-12	Aantal Medewerkers 2022	Aantal fte 2022	Aantal Medewerkers 2021	Aantal fte 2021
Backoffice	150	119,8	150	122,0
Management	19	17,3		
Centrum Janskerkhof/Mariaplaats	23	17,5	36	26,6
Oudenoord/Nieuwekade	14	11,1	32	22,6
IBB-laan/Pastoe	22	17,3	46	31,7
Werkplaatsen	55	32,6		
Subtotaal	283	215,6	264	202,90
School				
Kunst en Economie	58	32,2	56	30,5
Beeldende Kunst	66	25,0	70	26,4
Design	62	21,3	59	21,0
Games en Interactie	34	17,6	35	21,2
Media	94	35,2	95	35,0
Muziek en Technologie	52	17,6	59	19,7
Utrechts Conservatorium	147	54,1	145	53,3
Theater	85	30,1	88	32,3
Creative Transformation	22	11,5	19	9,5
OOI/Lectoraten en expertisecentra	45	30,7	51	34,0
Subtotaal	665	275,3	677	282,9
Totaal HKU	948	490,9	941	485,8

BIJLAGE I. OVERZICHT FELLOWS

Fellows

HKU benoemt sinds 2015 fellows waarmee wordt beoogd personen (fellows) te verbinden aan HKU die een bijdrage leveren aan de ontwikkeling en het profiel van HKU als hoogwaardige onderwijs- en kennisinstelling op het gebied van de kunsten, media en creatieve industrie. Een fellow is (inter)nationaal expert binnen het profiel van HKU en wordt benoemd door het College van Bestuur voor maximaal een periode van drie jaar op voordracht van een schooldirecteur. Fellows zijn aan een HKU-school verbonden maar zijn breed inzetbaar in HKU.

In 2021 is het aantal fellows weer op peil gebracht met de benoeming van zes nieuwe fellows. In 2022 liep er één fellowship af. Deze vrijgekomen plaats is ingevuld door de benoeming van Nancy Jouwe als HKU-fellow.

In 2022 had HKU zeven fellows en tien honorary fellows:

Fellows in 2022:

- Michiel Schwarz - Creative Transformation
- Corrie van Binsbergen - Utrechts Conservatorium
- Remy van Kesteren - Utrechts Conservatorium
- Bas van Abel - Kunst en Economie
- Rachel Uwa - Creatieve Technologie
- Marian Duff - Design
- Nancy Jouwe - Beeldende Kunst

Honorary fellows:

- Edwin Jacobs - Beeldende Kunst
- Tania Kross - Utrechts Conservatorium
- Jeroen van Mastrigt-Ide - Games en Interactie
- Janwillem Schrofer - Beeldende Kunst
- Roland Spekle - Muziek en Technologie
- Erik Jan de Boer - Media
- Michael Dudok de Wit - Media
- Floris Kaayk - Beeldende Kunst
- Janny Rodermond - Lectoraat Kunst en Professionalisering
- Iva Horvat - Theater

BIJLAGE J. Overzicht prijzen en toelichting

Prijzenkast: impressie prijswinnaars HKU 2022

Januari 2022

Op 13 januari zijn in de Jaarbeurs de HKU Awards voor het meest bijzondere afstudeerwerk van 2021 uitgereikt. De winnaars ontvangen ieder 5000 euro. De winnaars zijn: Koen Boeijinga (BA Musician 3.0) in de categorie Vernieuwing, Mart Veldhuis (BA Illustration) in de categorie Ondernemerschap, Xiao Xin Zhu (MA of Music, pathway Music Design) in de categorie Artistieke Prestatie en Angel-Rose Oedit-Doebé (BA Fine Art) ontving de HKU Prijs Gemeente Utrecht.

April 2022

Student Product Design Désiree Bout heeft de Koninklijke Jaarbeurs Posterwedstrijd 2022 gewonnen. Sinds 1917 heeft de Jaarbeurs een traditie van affiches gemaakt door Nederlandse ontwerpers. Studenten van HKU werden uitgedaagd om de poster voor 2022 te ontwerpen. De tweede prijs is gewonnen door Noa Wassink (Graphic Design). Op de derde plek eindigde Simone Bleijenberg (Kunst en Economie).

Mei 2022

Docent Muziek en Technologie en onderzoeker Eelco Grimm heeft de prestigieuze AES Fellowship award gekregen. Dit onder andere voor zijn jarenlange onderzoeken naar normalisatie en luidheid in muziek. AES (Audio Engineering Society) is de internationale professionele en wetenschappelijke organisatie voor geluidstechniek.

Student Jazz & Pop Fenne Scholte won de Composition Award tijdens de Conservatorium Talent Awards 2022, in de Verkadefabriek in Den Bosch. Jaarlijks nomineren alle conservatoria hun meest veelbelovende talent om mee te dingen naar deze prestigieuze prijs.

Juli 2022

Op 1 juli werd voor het derde jaar op rij het Keep an Eye Photography Stipendium toegekend aan drie HKU-afstudeerders. Tijdens een feestelijke uitreiking kregen Lola Beekhuijzen, Mandy Nijhof en Noah van de Wetering de prijs overhandigd. Het stipendium wordt beschikbaar gesteld door de Keep an Eye Foundation, en is bedoeld om talentvolle HKU'ers die werken met het medium fotografie direct na afstuderen te ondersteunen bij het opzetten van hun beroepspraktijk.

September 2022

HKU-alumni Iriée Zamblee en Eva Spierenburg hebben de Koninklijke prijs voor Vrije Schilderkunst gewonnen. De derde winnaar is Kenneth Aidoo. Iriée en Eva ontvingen de prijs uit handen van koning Willem-Alexander. De Koninklijke prijs voor vrije schilderkunst bestaat al sinds 1871 en wordt jaarlijks uitgereikt in het Koninklijk Paleis Amsterdam. De prijs is bedoeld om jonge talentvolle schilders aan te moedigen in hun werk als kunstenaar. De drie winnaars ontvangen elk een bedrag van 9000 euro.

Tijdens de opening van het collegejaar 2022-2023 zijn de winnaars van de HKU Awards 2022 bekendgemaakt. Manu Huyssen, Kim Winder, Freija Broeren en Marieke van der Burg zijn de makers van het meest bijzondere afstudeerwerk van 2022. Zij krijgen ieder een bedrag van 5000 euro en kregen de award uitgereikt in TivoliVredenburg.

Twee kersvers afgestudeerde HKU'ers zijn in de prijzen gevallen in de studentencompetitie van het Nederlands Film Festival. Daarnaast ontvingen drie afstudeerders wildcards van het Filmfonds ter waarde van 50.000 euro, waarmee ze een nieuwe film kunnen realiseren. Void Between Us, onder regie van Luka Gribnau, won in de studentencompetitie de EY Talent Award voor hoogste production value. Joris Tobé kreeg voor *Verwoede Pogingen* de KNF (Kring van Nederlandse Filmjournalisten) Award voor beste eindexamenproductie. Beide wildcards voor Animatie gingen naar HKU-alumni: Quita Felix en Mahmood Shakuri. HKU'er Jikkie Schelling ontving een wildcard in de categorie Fictie.

De Inktspotprijs, voor de beste politieke tekening van het parlementaire jaar, is dit jaar toegekend aan Jip van den Toorn. Jip is HKU-alumna en studeerde Illustratie.

Oktober 2022

Het collectief Studio Mantasaur, bestaande uit HKU-studenten Wouter Kamies, Ruben Hooijer, Manou Ijpelaar en Douwe Heijmerink, won tijdens de Dutch Game Awards 2022 de prijs voor Best Student Game. Ze wonnen de award met hun vriendelijke spel 'All Hands on Deck'.

November 2022

Verschillende internationale en HKU-studenten ontvingen tijdens de Internationale Week Crossing Cultures de Holland Scholarship. Dit is een beurs die ze kunnen inzetten voor een stage, project, exchange programma of een study abroad traject. Heleen Jumelet, collegevoorzitter van HKU, reikte de beurs uit aan achttien HKU'ers en zes internationale studenten.

De Nederlandse kinderserie Kabam! Is in New York bekroond met een International Emmy Award. Alumna Lilian Sijbesma (Audiovisual Media) schreef samen met Floor Paul het scenario voor de kleuterdramaserie die gaat over alledaagse angsten van kinderen.

December 2022

Het regieorgaan SIA ondersteunt Creating Cultures of Care de komende acht jaar met een miljoen per vier jaar met een zogeheten SPRONG subsidie. Deze subsidie helpt hogescholen om samen te werken en om de kwaliteit en inrichting van het onderzoek te versterken. In de samenwerking Creating Cultures of Care trekken negen lectoraten van HKU, Hanzehogeschool, Fontys Hogescholen en Hogeschool Utrecht samen op met de Universiteit voor Humanistiek en UMC Utrecht op het gebied van zorg en samenleven.

RAGAZZI heeft de Dutch Jazz Competition gewonnen. Het gezelschap, met daarin Musician 3.0-studenten Noah Hassler-Forest en Wouter Toringa ging er vandoor met zowel de prijs voor Beste Band als de Publieksprijs.